

Področna banka – da ali ne?

V dneh, ko se bliža koncu razprava o osnutku zakona o bankah in kreditnih poslih, ne bo odveč, če tudi na našem področju malce razmislimo o tem. V osnutku zakona je v 3. in 4. členu rečeno, da banke opravljajo svojo dejavnost zaradi zadovoljevanja potreb delovnih in drugih organizacij, družbeno političnih skupnosti in državljanov in da s svojim poslovanjem uresničujejo njihove interese v skladu s splošnimi družbenimi interesi. Poleg tega banke po določilih novega zakona s svojo poslovno politiko ustvarjajo naloge in smernice iz družbenega plana Jugoslavije in družbenih planov drugih družbeno političnih skupnosti v mejah in odnosih, določenih s tem zakonom.

Po novem zakonu bodo odsej obstajale pri nas tri vrste bank: investicijske, komercialne in hranilnice. Pogoj za ustanovitev katerekoli izmed teh treh vrst bank je gospodarska moč področja, za katero je ustanovljena. Zvezna skupščina bo določila uze (najmanjši znesek kreditnega fonda in depozita, najmanjše število delovnih in drugih organizacij in drugih družbeno političnih skupnosti) za ustanovitev posameznih izmed prej naštetih vrst bank.

Pred leti smo že doživeli reorganizacijo komunalnih bank. Ker takrat na našem področju nismo bili dovolj enotni, da bi ustanovili eno samo, močno komunalko, ki bi nekaj pomenila, čutimo posledice tega še danes!

V dolenskem območju so gospodarski pogoji za ustanovitev komercialne banke, ki bi lahko nudila v okviru zakonitih določil tudi investicijske kredite. Nismo bogati, zato bi bilo kar prav, ko bi poizkusili vsaj to, kar imamo, obdržati! Dosedanje izkušnje so nas nemalokrat izučile, da se od sredstev, ki jih vročimo drugam, ne vrne kaj pri- da nazaj!

Ko bodo v občinah Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje, ki sestavljajo dolensko področje, gospodarstveniki razmišljali, kateri banki bi se priključili, bi bilo prav, če ne bi pozabljali na izkušnje iz preteklosti! Odločimo se za ustanovitev bazenske komercialne banke, saj so se na Primorskem, kjer niso nič bolj bogati kot pri nas, odločili celo za dve: za eno v Kopru in za drugo v Novi Gorici!

Vreme

OD 11. DO 21.
FEBRUARJA

Ves čas nestalno s pogostimi snežnimi padavinami, zlasti okrog 14., 17. in 18. februarja. V jasnih nebeh ester mrz. Nekako od 20. februarja dalje lepo vreme z mrzom ponoči.

Dr. V. M.

Novo v financiranju občin

Ljudski poslanec tovariš Ludvik Golob odgovarja na vprašanja našega uredništva o novostih v financiranju družbeno-političnih skupnosti v Sloveniji – Po predlogu zakona naj bi dopolnilna sredstva letos prejemale tudi občine Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

VPRAŠANJE: – Tovariš Golob, občani našega področja se obračajo na naše uredništvo s prošnjo, da naj bi jim na kratko obrazložili, kaj je bistveno novega v financiranju družbeno političnih skupnosti v Sloveniji. O tem ste razpravljali v skupščini SRS med drugimi tudi Vi že decembra lani; prosimo Vas, povejte našim bralcem na kratko in zgoščeno, v čem so zajete bistvene spremembe v novem sistemu zbiranja in delitve sredstev za družbene naloge.

ODGOVOR: – Novi sistem o financiranju družbeno političnih skupnosti uresničuje ustavno načelo o pravicah družbeno-političnih skupnosti pri financiranju, oziroma način zbiranja in delitve sredstev za zadovoljevanje družbenih potreb. Glavna značilnost novega sistema je v tem, da ima vsaka družbeno-politična skupnost svoje lastne

dohodke in da samostojno odloča o višini in razporeditvi lastnih dohodkov. Prav v tem se novi sistem bistveno razlikuje od dosedanjega načina zbiranja in delitve sredstev med družbeno-političnimi skupnostmi. Novi sistem ustvarja pogoje, da se višina sredstev občin oblikuje odvisno od stopnje njihovega gospodarskega razvoja, višine osebnih dohodkov občanov in stopnje produktivnosti na njihovem območju.

Republiški zakon o financiranju družbeno političnih skupnosti v SR Sloveniji je uredil odnose med občinami, okraji in republiko ter rešil vprašanje pogojev za zagotovitev dopolnilnih sredstev s strani republike tistim občinam, ki z lastnimi sredstvi ne morejo financirati določenih družbenih in drugih služb.

VPRAŠANJE: – Pred kratkim ste izjavili v Skupščini SR Slovenije, da bo načelo samostojnega odločanja o uvedbi in

višini prispevkov, davkov in taks nujno moralé upoštevati predvsem dvoje: ekonomsko zmogljivost občanov in stopnje prispevkov ter davkov, katere naj bi določali tako, da bodo pospeševale rast produktivnosti dela. Prosimo, povejte o tem na čelu kaj več in če morete, tudi bolj konkretno.

ODGOVOR: – Temeljni zakon o prispevih in davkih občanov konkretizira ustavno načelo, da je vsak občan dolžan ob enakih pogojih, ki jih določa zakon, prispevati za materialne potrebe družbene skupnosti. Ta zakon daje učinkovite pogoje za ustvarjanje in razvijanje komunalnega sistema. To je izraženo v prenosu pomembnih pristojnosti na občine. Tako na primer občine izdajajo predpise, s katerimi odločajo, katere od določenih vrst prispevkov in davkov se predpišejo in kako visoka bo stopnja posameznega prispevka in davka.

Občine priznavajo tudi začasne oprostitve prispevkov in davkov. Skupščina občin kot usmerjevalke razvoja gospodarstva in dviga družbenega standarda na svojem območju imajo v novem sistemu vse pristojnosti, da vodijo svojo davčno politiko tako, da pri tem upoštevajo ekonomske in krajevne pogoje življenja občanov.

Dolžnost vsake družbeno politične skupnosti je, da preden predpiše prispevke in davke, pozorno ocenijo možnosti obremenjevanja občanov in delovnih organizacij. Po ocen v SR Sloveniji se na primer računa, da letos prispevek iz osebnega dohodka od delovnega razmerja ne bi presegal stopnje 17,5 odst. S takšno stopnjo prispevka se ne bo prekomerno povečala obremenitev delovnih organizacij.

VPRAŠANJE: – Okraji naj bi bili po novih zakonskih predlogih izločeni kot mesta prelivanja proračunskih sredstev; kako bo to vplivalo na proračunsko potrošnjo občin, ki je bila doslej v SRS dokaj različna?

ODGOVOR: – Občine so v SR Sloveniji zelo različne po svoji gospodarski moči. Iz tega izhaja, da so temu primerne tudi različni pogoji za ustvarjanje sredstev, potrebnih za kritje družbenih potreb. Tudi do zdaj, ko so bili okraji mesto prilivanja proračunskih sredstev, so občine razpolagale z zelo različnimi sredstvi za kritje potreb na posameznih področjih proračunske potrošnje. Tako je bila na primer ta razlika v okraju Ljubljana med občinami v letu 1964, če vzamemo za primerjavo višino proračunskih sredstev na prebivalca, v razmerju 3 : 4,5. Razlike v sistemih delitve sredstev za občine so se prav tako pojavljale med okraji.

S prenosom te funkcije na republiko ta zagotavlja, da se bodo merila za dodeljevanje dopolnilnih sredstev občinam bolj enotno oblikovala v SR Sloveniji, to pa hkrati zagotavlja bolj enakopraven položaj občin, ki prejemale dopolnilna sredstva. Letos je prvo leto delovanja novega

(Nadaljevanje na 5. str.)

TOVARIŠ TITO POKROVITELJ SPENTA

Organizatorji Svetovnega namiznoteniškega prvenstva, 28. po vrsti, so sporočili, da je pokrovitelj ljubljanskega srečanja najboljših mojstrov celuloidne žogice maršal Tito. Visoko priznanje za naš sport in ljubljansko srečanje svetovnih mojstrov namiznega tenisa!

Bogdan Osolnik bo predaval v Novem mestu

V petek, 19. februarja, bo v Novem mestu predaval tovariš Bogdan Osolnik, član CK ZKJ, glavni in odgovorni urednik Komuniste iz Beograda. Tovariš Osolnik bo govoril v okviru pokrovnostne dejavnosti o mednarodnem pomenu in odmevu VIII. kongresa ZKJ. Predavanje bo ob 17. uri v kinu Krka. Občinski odbor SZDL in občinski komite ZKS v Novem mestu vabita na predavanje vse občane Novega mesta.

BREŽICE: v soboto seja skupščine

V soboto, 13. februarja, se bo v Brežicah sestala občinska skupščina, ki bo razpravljala o poročilu službe družbenega knjigovodstva, izdala odlok o soglasju k ustanovitvi krajevnih skupnosti, odlok o višini potnih in drugih stroškov za uslužbenca skupščine, odlok o uporabi motornih vozil v družbeni lasti, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi volilnih enot za volitve odborov občinske skupščine Brežice, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o območjih zborov volivcev in zborov delovnih ljudi ter sklep o ukinitvi medobčinskega gozdnega sklada.

V počastitev občin- skega praznika v Črnomlju

V sredo, 17. februarja, bo ob 18. uri v sejni sobi slavnostna seja občinske zveze za telesno kulturo, na kateri bodo podelili priznanja udeležencem delavskih športnih iger. Ob tej priložnosti bo podeljen tudi pokal občinske skupščine, Socialistične zveze, sindikata, ZMS in občinske zveze za telesno kulturo tisti organizaciji ali ustanovi.

LISCA v zadreg, za- radi omejitve uvoza

Za leto 1965 je kolektiv konfekcije LISCA v Sevnici sprejel povečane delovne obveznosti. Četrtno svoje proizvodnje je namenil izvozu. Trenutno se je podjetje znašlo v zelo težkem položaju. Pri zadela ga je omejitev uvoza reprodukcijskega materiala. Pomanjkanje osnovnih materialov zavira proizvodnjo prav v času, ko bo zaključena izgradnja podjetja. Člani kolektiva so zaradi tega v skrbeh.

POJASNILO

Današnja številka ima zaporedno oznako pod št. 777, čeprav naj bi bila šele 776. – Pri pregledu prejšnjih letnikov našega tednika smo namreč ugotovili, da nosita številki 42 in 43. v letu 1958 isto oznako »345«; napaka smo odkrili šele zdaj in je torej do danes izšlo že 777 števil Dolenjskega lista. Bralce, ki spremljajo tudi to registriranje, zato o gornji spremembi obveščamo.

UREDNIŠTVO



Eden izmed simbolov Novega mesta, morda to pot nekoliko drugače komponiran (Foto: Polde Grahek)

ZAPISKI Z OBČINSKE KONFERENCE ZKS V NOVEM MESTU 2. FEBRUARJA:

Samoupravljanje v senci kolegijev

Na občinski konferenci ZKS v Novem mestu sta bila poleg 88 delegatov, članov občinskega komiteja ZKS, republiških poslancev in drugih gostov tudi člana CK ZKS Živa Beltram in Rudi Bregar.

Ko so v novomeški občini pred kratkim analizirali samoupravljanje enajstih večjih gospodarskih organizacij, se je pokazala kaj žalostna slika. Domala v vseh so ugotovili, da v imenu organov upravljanja pogostoma nastopajo strokovni kolegi in odločajo o zadevah, ki sodijo v pristojnost upravnih organov in delovnih kolektivov.

Na občinski konferenci ZKS, ki je bila 2. februarja v Novem mestu, so v razpravi navedli primer še hujšega izigravanja organov upravljanja in celotnega delovnega kolektiva. Direktor nekega podjetja ni bil zadovoljen s svojimi osebnimi dohodki, zato je po-

Slabo obveščanje in pomanjkljivo izobraževanje

Negativne pojave so poskušali razložiti na razne načine. Ze uvodoma omenjena analiza samoupravljanja v enajstih gospodarskih organizacijah je ugotovila nekaj razlogov, zakaj volja proizvajalcev ni izšla na površje. Obveščanje, ki ga delijo na posredno, neposredno in preko tovarniškega tiska, je bilo pretežno takšno, da je delavec spoznal predvsem drobna, vendar za zunanjo predstavlo podjetja manj važna vprašanja, medtem ko je o poglavitnih zadevah, kot so investicijska izgradnja, izvoz in podobno, vedel manj ali sploh nič. Kot je ugotovljeno, je o takih in podobnih rečeh odločali ožji

krog zaposlenih, ki čisto ni bil večji od strokovnega kolegija. V razpravi so komunisti poudarili nujnost po izobraževanju, po vsestranski vzgoji proizvajalcev, ker bodo ti le tedaj sposobni stopiti na prste tistim, ki bi poskušali mimo vseh nastopati in odločati v imenu upravnih in samoupravnih organov ter tako okrniti samoupravljanje. Med analiziranimi delovnimi organizacijami ima samo ena organizirano izobraževanje, pa še to je samo za člane delavskega sveta. Komunisti morajo biti pobudniki družbenega izobraževanja, ki naj zavzame čim večji razmah.

Na konferenci so nekateri komunisti poskušali osvetliti negativne pojave še z drugimi dejstvi. Skrb za kadre se je marsikje potuhnila, zato

(Nadaljevanje na 3. str.)

Pravijo, da je to povračilo za napad Vietkonga na eno izmed ameriških letalskih oporišč v Južnem Vietnamu. Tokrat so Američane res presenetili. Okrog 200 do 300 partizanov je v soboto ponoči zasulo z granatami in minami helikoptersko oporišče Plei Ku, pri čemer so uničili ali močno poškodovali kar okrog 20 helikopterjev, ranjenih ali ubitih pa je bilo okrog sto ameriških vojakov ali kakor jim uradno pravijo »svetovalce«, s čimer naj bi zakrili preprosto in že vsemu svetu znano resnico, da so se ZDA neposredno vmešale v zadevo Vietnam. In seveda, za napadi Vietkonga stoji Hanoi. Take so uradne razlage Washingtona.

Toda Američani sami priznajo, da so enote Vjetkonga uporabljale pri napadu na Plei Ku ameriško orožje najtežje med njimi so bili 81 milimetrski minometalci, In drugič je v akciji sodelovala sorazmerno majhna enota, saj napada Vjetkong tudi v dosti večjih formacijah. Zakaj bi moral biti prav Hanoj kriv za to akcijo Vjetkonga? Če bi prišlo orožje iz Hanoja, ne bi bilo ameriškega izvora in za akcijo na takole, kot vse kaže, slabo zastraženo ameriško bazo tudi ni potrebna posebn pomoč iz Hanoja. Povsem jasno je torej, da je vse to zgolj izgovor. Ta pa je, kot pravi pregovor, dober tudi, če ga pes na repu prinese.

Razlogi so očito povsem drugi, o katerih pa je težko storiti kaj več kot ugibati. In to zdaj ves svetovni tisk na veliko razčlenjuje. Predvsem opozarja na to, da so ameriška letala bom-

hardirala ozemlje Severnega Vietnama prav v času, ko se nahaja v glavnem mestu sovjetska vladna delegacija, ki jo vodi sam predsednik vlade Andrej Kosigin. Ameriški napad naj bi torej pokazal Sovjetski zvezi, da je Jugovzhodna Azija ameriško področje, kamor ne bo pustila nikogar, da bi ji mešal štrenc. Drugi spet pravijo, da je že tu di Američanom jasno, da so vojno v

Vietnam v ospredju

Južnem Vietnamu izgubili in da se bodo morali prej ali slej pogajati o miru v tem delu sveta, pa naj bi takle napad služil kot dokaz moči (in ne poraza), da bi na morebitnih pogajanjih pač kaj več iztržili. In tretji vidljivi v tem napadu le onemoglo jezo Američanov, ki jih neznansko srbi, da bi udarili po Vietkongu ter mu vrnili milo za drago. Ker pa se jim to nikakor ne posreči, ker se vsa orjaška sila osvobodilne vojske preprosto vdre v zemljo, saj je borec pač vsak navaden kmet, ki se poganja za bivoljjo vprego.

Vsi skupaj pa izražajo veliko zaskrbljenost zaradi take ameriške politike, ki gaji vsa načela, proglašena v ustanovni listini OZN. Opozarjajo zlasti na to, da bi utegnile te akcije pomeniti razširitev vojne na Severni Vietnam in s tem bi se vsa stvar silno zapletla, saj je predsednik sovjetske vlade Kosigin v Hanoju jasno povedal, da Sovjetska zveza ne bo nikdar dopustila, da bi ameriški imperialisti na-

padli katero izmed socialističnih de-
žel.

Kriza je še toliko hujša, ker je Organizacija združenih narodov omrtvičena, da je devetnajsto zasedanje generalne skupščine praktično blokirano, ker ne morejo ničesar sklepati. To pa ne morejo zaradi tega, ker bi se precej postavilo vprašanje, kdo ima sploh volilno pravico. ZDA namreč vztrajajo na tem, da se je treba držati 19. člena ustanovne listine OZN, ki pravi, da nima glasovalne pravice tista država, ki ne poravnava svojih finančnih obveznosti do OZN.

Takih držav pa je kar veliko, med njimi sta tudi Sovjetska zveza in Francija, ki obe zatrjujeta, da sta svoje obveznosti povsem poravnali, stroške akcij OZN na Blžnjem vzhodu in v Kongu naj pa nosi tisti, ki je zakrivil, da se dogovarjanje o tem ni izvršilo po pravilnem postopku. Tako je prejšnji ponedeljek trajala seja le četrte ure ter so ugotovili, da so tam, kjer so bili. Tako vse kaže, da bo zasedanje preloženo najmanj do maja, če ne celo do septembra, v tem času pa naj bi našli rešitev globoke krize OZN. Predsednik generalne skupščine Quaison-Sackey je predlagal, naj bi ustanovili odbor, ki bi obiskal vlade najbolj odločilnih držav ter pripravil rešitev tega vprašanja. Velika Britanija je pripravila predlog posebne resolucije o tem, francoski predsednik de Gaulle pa predlaga, naj bi se sestali predstavniki ZDA, Velike Britanije, Francije, Sovjetske zveze in LR Kitajske ter naj bi tako skupno našli rešitev najbolj perečih problemov sedanosti. Ta predlog je sicer kar malo realen, ker si je težko misliti, da bi ZDA sedle za isto mizo s Kitajci, kaže pa vendarle na to, da je za Francijo nekaj samo po sebi umevnega, da je treba pri reševanju svetovnih problemov upoštevati tudi mnenje Pekinga. To pa tudi pri zadevah Jurovzhodne Azije.

Zakaj ni upoštevano mnenje občanov?

7. februarja je bil na Otočcu zbor volivcev za krajevno skupnost tega območja. Na zboru so razpravljali o družbenem planu in proračunu novomeške občine za 1. 1965. Hkrati s tem je bil obrazložen tudi osnutek odloka o prispevkih in davkih občanov. Zlasti za ta odlok so se občani že pred zborom zelo zanimali, na zboru pa so dobili mnogo pojasnil na svoja vprašanja; odloke je obrazložil dr. Anton Žnidar iz Novega mesta. Vse omenjene točke so bile na zboru občanov soglasno sprejete. Nasprotno

pa so občani izrazili nezadovoljstvo nad tem, ker njihov predlog, izrečen na konferenci SZDL, naj pošta ostane na Otočcu, ni bil upoštevan. Na konferenci so ljudje zahtevali pojasnilo, zakaj naj bi pošto prestavili v grad Otočec, tega pojasnila pa do zdaj še niso dobili. Na zboru so razpravljali tudi o ciganskem vprašanju. Iz razprav je bilo razbrati splošno mnenje, da posvečamo premalo pozornosti podeželju in da pri tem ne upoštevamo dovolj razmerja med mestnim in podeželskim prebivalstvom.

MARJAN GREGORČIČ

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Te dni so bile razpisane skupščinske volitve: predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj je izdal odlok o razpisu volitev poslancev zvezne skupščine. Volitve zveznih poslancev za vse zbornice zvezne skupščine bodo na občinskih skupščinah na vsem ozemlju Jugoslavije 4. aprila 1965. Poslance za zvezni zbor bodo volili volilci (na neposrednih volitvah) na vsem ozemlju Jugoslavije 18. aprila 1965. Nato bodo 15. maja še volitve tistih poslancev zveznega zbora (doma narodov), ki jih volijo republiške oziroma pokrajinske skupščine.

Občinske volitve in volitve republiških poslancev še niso razpisane, ker je to v pristojnosti Skupščine SR Slovenije. Ker pa je treba obnoviti poslovico sestava občinskih skupščin prej, preden bodo volitve na občinskih skupščinah, se da iz tega sklepati, da bodo občinske volitve enkrat marca. Republiške poslance bodo volili bržčas istega dne kot zvezne poslance, se pravi 4. aprila (na občinskih skupščinah) in 18. aprila (neposredne volitve).

Volvile so potemtakem že neposredno pred durmi. Časa ni veliko. Ker je prva faza — evidentiranje, že skoraj končana, pride zdaj na vrsto druga faza — kandidacijski zbori. Na zborih volivcev oziroma zborih delovnih ljudi bodo volivci postavljali kandidate, predvsem seveda izmed tistih, ki so bili evidentirani, ali pa tudi druge, če bodo to želeli.

© Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izvolila za svoja redna člana pesnika Mateja Bora in slikarja Franca Miheliča. Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen avstrijski znanstvenik dr. Otmar Kühn.

● Letošnji Prešernovi nagrajenci so: sli-

kar France Mihelič, gledališki igralec Vladimir Skrbinšek in oblikovalec Marko Turk. Več ljudi je bilo nagrajenih iz sklada. Nagrade je podelil predsednik upravnega odbora Prešernovega sklada dr. Heli Modic. V Operi je bila nato slavnostna akademija. Pred pričetkom kulturnega sporeda je govoril akademik pesnik Matej Bor. Po končani akademiji je bil sprejem v poslopju Skupščine SR Slovenije, ki ga je priredil predsednik Ivan Maček.

● Novinarka »Dela« Marija Robek je v
uvodniku z naslovom »Izobraževanje na sle-

KDAJ BODO VOLITVE?

pem tiru» med drugim zapisala, da delovne organizacije preveč zapostavljajo skrb za človeka in da še niso dokončno spoznale, da je izobraževanje in izpopolnjevanje na delovnem mestu ekonomska nujnost. To mora biti sestavni del poslovne politike vsake delovne organizacije, če se hoče obdržati v hudih konkurenčnih pogojih in naprej krepiti proizvodne sile.

6. Organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine je razpravljal o statutih delovnih organizacij. Med drugim je ugotovil, da nekateri statuti izražajo težnje po centralizaciji pravic oziroma težnje po zožitvi pravic delovnih enot in kolektiva v celoti.

● Zvezni izvršni svet je sklenil, da bodo letos nudeni ugodnejši pogoji za zasebne so-

be. Obenem je bil sprejet tudi sklep o novih cenah na železnici od 1. aprila dalje. Železniške tarife se bodo od tega dne dalje zvišale za 15 odstotkov. S tem pa problem železnic še ne bo rešen. Za modernizacijo te vrste prometa, ki je pri nas zelo v zaostanku, bodo potrebne še dotacije.

● Organizacijsko-politični zbor republiške skupščine je na svoji zadnji seji razpravljal tudi o problemih statistike. Ugotovil je, da je statistike v nekem smislu preveč. V sedanjem zapletenem sistemu na področju statistike se kmalu ne bo več mogoče znajti. Čedalje več je zahtev po podatkih, ki so si pogosto zelo podobni ali pa so celo enaki. V republiki bi moral obstajati organ, ki bi usklajal razne statistične akcije. Njegova skrb bi tudi bila gospodarnostno izkoriščanje kadrov, časa, mehanografskih naprav, sredstev in drugega. Potrebam družbe ustrežnejše zbiranje statističnih podatkov! to je jedro ugotovitev na seji organizacijsko-političnega zbora.

● Gospodarski zbor republiške skupščine je pred kratkim razpravljal o problemih turizma in gostinskih podjetij. Med drugim je ugotovil, da so premalo izkoriščene številne možnosti. Gostinstvo daleč zaostaja za potrebami turističnega razvoja. Priporočila za krepitev materialne osnove gostinstva in turizma, ki so bila doslej sprejeta, so našla v praksi slab odmev. Turizem kot gospodarsko panogo bo treba bolj ceniti!

● Ljubljana začenja gradnjo največje bolnišnice v Sloveniji! Je bila osrednja ugovoritev razpravljavcev na javni tribuni »De-la«. To je investicija, ki ima vso prioriteto. Podpirati jo je treba z vso odgovornostjo in zavzetostjo.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

• Grški obisk. V Jugoslaviji se je pretekli teden mudili predsednik grške vlade Papandreu ter grški zunanji minister Kostopulos. Ob zaključku obiska so izdali uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da sta obe strani pripravili poglabiti dosedanje sodelovanje zlasti na gospodarskem in kulturnem področju, rečeno je tudi, da bi bilo treba proučiti, če ne bi ukinili vizumov za potovanja. Kasneje pa je predstavnik DSZZ izjavil, da glede makedonske manjšine v Grčiji ni bilo doseženega nobenega napredka in da so ostala še nekatera vprašanja v odnosih med obema državama odprta.

• Koča Popović v deželah Magreba. Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je odgovarjal v deželah Magreba (Maroko, Alžirjo in Tunizijo). V glavnem mestu Maroka se je razgovarjal s tamkajšnjim zunanjim ministrom, ob koncu obiska pa sta podpisala skupno sporočilo, v katerem naglašata, da je treba zlasti storiti vse, da bi se okrepila Organizacija združenih narodov.

• Nemiri v Sudanu. Tik pred konferenco sta okroglo mize, na kateri naj bi se predstavniki sudanskega severa in juga dogovorili, kako bi uredili sporna vprašanja, je prišlo na jugu Sudana do hudih nemirov. Tako je skupina upornikov napadla policijsko postajo v Džubi. Tako vlada kot stranka juga SANU pa pozivata h miru, če naj pogajanja sploh oboro-
be kakšen sad.

Samoupravljanje v senci kolegijev

(Nadaljevanje s 1. strani)

so obremenjevali posameznike, ki se pa niso vselej znašli. Mlajši kadri ob takem stanju niso prišli na svoj račun, ponekod tudi zaradi tega ne, ker jim niso zaupali. Šolani strokovnosti se je zato krepko postavljala po robu mojstrska mentaliteta, njun medsebojni obračun pa se je čisto končal v prid drugemu. Pomladitev je nujna. Podobno je s skrbjo za kadrovanje v KZ. V poročilu omejenih podatkov, da so v sedmih večjih podjetjih v novomeški občini zadnji dve leti sprejeli v Zvezo komunistov 16 pet članov, so na konferenci omenili kot porazno ugotovitev. Tudi skrb za kadre je po sodbi konference eden važnih pogojev za preprečevanje negativnih pojavov v družbeno-političnem življenju.

Preveč dodatnih dohodkov

Dohodki so se v zadnjem času na splošno precej povečali, tako da so le še maloštevilni mesečni prejemniki pod 25.000 dinarjev. To je dobro, vendar pa sistem notranje še ni urejen. V razpravi so menili, da je razlog najbrž v tem, ker so izdelana merila le za fizična dela, ne pa tudi za upravna in administrativna opravila. Delitev po delu je kljub prizadevanju za zdaj le bolj daina. Delne pravice

ima še vedno pretežno število ekonomskih enot, ki predvsem lahko odločajo o delitvi osebnih dohodkov, pravice do gospodarjenja s celotnim dohodkom pa so znatno manjše ali pa jih ni.

Če more biti zadovoljivo to, da je čedaje manj osebnih dohodkov pod 25.000 din, pa je po mnenju komunistov zaskrbljujoča druga plat iste glagoljve, ki pravi, da so se osebni dohodki čisto povečevali na račun najrazličnejših dodatkov z nadurami, s honorarji in drugimi posttrajskimi zaslužki. V zadnjih treh mesecih so dodatni dohodki predstavljali kar 27 odstotkov vseh prejemkov. Tako stanje kaže po ureditvi usklajevanja meril, ki naj slednjič začno bolj upoštevati vrednost opravljenega dela, manj pa pritiskline administrativne narave.

Družbene službe zapostavljene

V težnji, da se čim prej zadostno okrepi materialna osnova občine, je bila največja pozornost posvečena gospodarskemu razvoju, v zadnjem času nekoliko bolj tudi kmetijstvu. V tej ihti za napredkom in dinarjem, ki ga ustvari gospodarstvo, so bile skoraj zapostavljene družbene službe, po vrsti šolstvo, zdravstvo, otroško in socialno varstvo. Od šolstva smo nenadoma začeli zahtevati boljše re-

zultate, hitreje in smotrnejše izobraževanje, dali pa smo mu bore malo. Ni dovolj prostora in kadrov. Zapostavljeno je bilo zlasti osnovno šolstvo, čeprav so mu pogoj določeni z ustavo. Slej ko prej je neizpodbitno res, da od šolstva in drugih družbenih služb ne bomo dobili boljših rezultatov vse dotlej, dokler jim ne bodo zagotovljeni pogoji, dokler se ne bo izboljšal njihov gnotni položaj. Na podlagi te ugotovitve so sprejeli komunisti enega najvažnejših sklepov, ki terja od vse družbene skupnosti največje možno prizadevanje, da se to stanje popravi. Znatno delež so dolžni prispevati člani ZK. Večjo materialno osnovo bo treba zagotoviti tudi kulturnim institucijam, ker bodo tudi te le tako uspešneje opravljale svojo dejavnost.

Nuja po reviziji bančnih predpisov

Obehi, da bi se to stanje izboljšalo že letos, so precej pičili, saj bo — kakor predvidevajo gospodarstveniki — samo za financiranje najnujnejših potreb v letu 1965 primanjkovalo nad 400 milijonov dinarjev. To pa narekuje res največjo smotnost v trošenju in naloga komunistov je vplivati na to, da bo vsak dinar koristno uporabljen.

Večjo pozornost bo treba posvetiti tudi temu, ali naj družbena skupnost rešuje pred polomom res vsako dejavnost, ki zaradi pretirane samozavesti, nesposobnosti in nestrokovnosti podjetij zdrkne na rob propada. Do zdaj je bilo lahko, saj so takoj podjetja vedno poklicala na pomoč družbeno skupnost. Poslej bo moralo biti vsega takega manj, kajti nove naloge tega ne bodo dopuščale. Komunisti so kritizirali togo poslovanje bank, ki pri podeljevanju kreditov še vedno zahtevajo poročila občine in se tako same zavarujejo pred rizikom. Opozorili so, da kljub tako stanju po reviziji bančnih predpisov in poslovanja, ker je vse zastarelo. Letos, ko pričakujemo močnejšo stanovanjsko gradnjo, pa bo ovira pomanjkanje urbanističnih načrtov. Komunisti so pripomnili, da bi morali izdelavo takih načrtov pospešiti, da bi lahko gradili smotno, ne pa na podlagi improvizacij.

O problemu mladine

Posebno poglavje razprav so na konferenci posvetili mladini. V zadnjem času se čedaje pogostejše govori o problemu mladine, ki da se je zaprla sama vase, se ustavila na križišču in ne ve, katero pot naj ubere. Ko so na konferenci osvetljevali problem mladine, so ugotavljali, da je nezaupanje v mlade pogostoma uvod v to, da mladina ne more naprej, da se ne uveljavi, da je njen glas prešibek in podobno. Ekscesi mladih so navedeno odgovor na tako gledanje. Bolj zaskrbljujoče je zadržanje študentske mladine, ki zavoljo po-

dobnih razlogov raje išče izhod v kavarniški mentaliteti, kot pa da bi se vključila v družbeno dogajanje. Komunisti so kritično sodili, da je bila pomoč mladini premajhna in da bo treba v prihodnje odnos do nje popraviti.

Vloga komunistov je po tej občinski konferenci dovolj jasna. Kakor je poudaril že VIII. kongres ZKJ in znova podčrtala razprava na občinski konferenci, bodo morali komunisti novomeške občine visoko zaviti roke in v javnim ter prepričevalnim delom vplivati na to, da bodo hibe odpravljene.

Treba bo varčevati na vsakem koraku!

V zadnjih dneh so veliko razpravljali o predlogih za občinski proračun za 1965. Na seji obeh zborov kočevske občinske skupščine so ugotovili, da bo treba močno varčevati, ker potrebe močno presegajo sredstva. Zato so sklenili: — zavolj, družbene organizacije in drugi naj ugotovijo potrebna sredstva, ki jih potrebujejo za osnovno dejavnost in ki jo mora občina financirati. Pristojni svet naj sodeluje pri usklajevanju proračunskih potreb; — da je treba sredstva uporabljati le v okviru lastnih dohodkov in dotacij. Proračunska sredstva bodo približno enaka kot lani. Dvig bo odvisen le od odstotka republiških dopolnilnih sredstev.



— Halo, draga žena, sklenil sem, da bomo vendarle počistili led pred hišo!

Najti je treba skupne naloge turizma

Gospodarska zbornica okraja Ljubljana je pred kratkim sklicala consko konferenco za občino Ribnica in Kočevje. Na sestanku so govorili o rezultatih letne sezone in o vključevanju zasebnega sektorja gostinstva v turizem. Prišli so do istih zaključkov kot pred časom v Ribnici, zato je že skrajni čas, da bi začeli res delati. V bistvu na konferenci nismo slišali nič novega, razen nekaj podatkov, ki so prav zanimivi. Ti podatki zajemajo obdobje od 1. 1. do 30. septembra letos.

Občina Ribnica (podatki v tisočih): Skupni iztržek: 155

Stalna razstava novomeškega Fotokluba

Ze nekaj let prireja novomeški Fotoklub svoje redne zidne razstave na Glavnem trgu. Večkrat vidimo, kako se ob njih ustavljajo ne le Novomeščani ampak tudi tujci, ki hvalijo lepe posnetke. Zadnjič smo videli Grahkove motive, zdaj pa razstavlja svoje posnetke na temo »Zimske motive« učitelj J. Janez Pavlin, ki nas je prav lepo presenetil z motivi zime in zimskega veselja. Prav pa bi bilo, da bi videli na tej deski tudi posnetke starejših fotoamaterjev. Letošnja 600-letnica je lepa priložnost za stalno zidno razstavo. Prav tako bi bilo lepo, če bi tudi mladina na kmetijski šoli, v IMV in druge priredila svoje razstave. Lepo bo tako združeno s koristnim!

-strm-

tisoč 589, iztržek za hrano: 25.368, količina prodanih pijač (v hl): vino: 1081, pivo: 1326, žganje 100, druge žgane pijače: 130, mineralna voda in soda: 204, druge brezalkoholne pijače: 329. Gostinske kapacitete — število gostišč 25, število zaposlenih 39, število ležišč 98, število sedežev 1069. Turistični promet — število gostov 873, domačih 835, tujih 38. Število nočnin 1946, domačih 1766, tujih 180. Razmerje nočitev 91:9.

Občina Kočevje: Skupni iztržek (v 000 din) 304.868, iztržek za hrano: 75.119. Količina prodanih pijač (v hl): vino: 2888, pivo: 2045, žganje: 240, druge žgane pijače: 85, mineralna voda in soda: 675, druge brezalkoholne pijače: 565. Gostinske kapacitete — število gostišč: 30, število zaposlenih 120, število ležišč 70, število sedežev 1581, turistični promet — število gostov: 1795, domačih: 1439, tujih: 357. Število nočnin — 3031, domačih

2521, tujih 510. Razmerje nočitev: 88:16.

Številke povedo, da je v ribniški občini narasla potrošnja piva v primerjavi z enakim obdobjem lani, pri ostalih pijačah pa je potrošnja nazadnje. V kočevski občini se je potrošnja povsod močno dvignila, nazadnje je le potrošnja žganja in žganih pijač. To da slutiti, da se je nakuhalo veliko žganja posebno v dolini Kolpe. Opazno je, da se za Ribnico poroča, da ni prenočišč, iz podatkov pa je razvidno, da jih je več kot v Kočevju, kar gre verjetno na račun skupnih ležišč v domu na Travnici gori.

Ti podatki so dali sestanku več pestrosti za razgovore, ki so verem odraz v uvodu navedenih ugotovitev. (ko)

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojakih!

Kmetijska zadruga ŽUŽEMBERK

školepa pogodbe

ZA PRIDELOVANJE

RDEČE JEDILNE PESE

RDEČEGA KORENČKA

RADICA »CASTEL FRANCO«

Sprejemamo naročila za mlade pajske po 570 din za kilogram in za enodnevne piščance kokoš nesnic, po 180 din za piščanca.

Naročila sprejemajo poslovalnice ŽUZEMBERK, DVOR in HINJE do 28. februarja.

PLAN IZVOZA SO V KOČEVJU IZPOLNILI LE TRIJE

Lani večji izvoz, vendar...

Industrijska podjetja v Kočevju so v minulem letu proizvedla za 27 odstotkov več kakor leta 1963, proizvedla v decembru pa je bila le 0,2 odstotka večja od decembra leto prej, čeprav je bilo decembra lani za 4,4 odstotka več zaposlenih kakor v letu 1963.

Leta 1964 je industrija ustvarila dobrih 9,5 milijarde, od tega pa se je proizvodnja najbolj povečala v Itasu — za 67,6 odstotka. — V Tekstilani se je povečala v primerjavi z letom 1963 za 32,1 odst., v Inkopu za 21,7 odst., Inlesu (obrat v Kočevju in Podpresli) za 19 odst., Kočevskem tisku 12,2 odst., Elektro 8,4 odst., na Rudniku za 6,2 in v Melaminu za 2,3 odstotka. Lansko leto je bilo tudi fakturirane proizvodnje za 26 odstotkov več kot leto prej — 8,9 milijarde. Najbolj se je povečala pri Tekstilani — za 47,1 odstotka. V Itasu je bila fakturirana proizvodnja preteklo leto v primerjavi z letom 1963 večja za 46,3 odstotka, v Rudniku za 26,4 odst., Inkopu za 18,2 odst., v Inlesu 14,3, Kočevskem tisku 12,2, Elektro 8,4 in v Melaminu za 3,9 odstotka.

Za 24,5 odstotka se je povečala tudi plačana prodana proizvodnja, letni plan plačane proizvodnje pa je bil presežen za 11,4 odstotka. Vrednost plačane proizvodnje je lani dosegla 8.345 milijard. Tudi tu je dosegel najboljši rezultat Itas, kjer se je plačana proizvodnja povečala v primerjavi z letom 1963 za 47,7 odstotka, v Tekstilani za 44,4 odst., Inkopu za 23,7 odst., Rudniku 22,7 odst., Kočevskem tisku 16,7 odst., Elektro 15,8 odst.,

Inlesu za 11,9 odst., v Melaminu pa je bila manjša za 3,9 odstotka.

Čeprav se je povečala vrednost izvoza lani v primerjavi z letom 1963 za 38,4 odst., z doseženim uspehom ne moremo biti zadovoljni; izvorna prodvevanja so bila namreč izpolnjena le za 82,3 odst. Industrija je lani povečala izvoz v



Kočevska razglednica

primerjavi z letom prej za 70,3 odstotka, letni plan izvoza pa je izpolnila z 79,2 odst.

Zadnje mesece leta je pričela izvažati tudi Testilana, čeprav tega niso predvidevali in do konca leta — letos se bo vključila v redni izvoz — izvozila za 2.335 dolarjev tekstilnega blaga. Ostala podjetja so izvozni plan izpolnila takole: Itas — 65,6 odst., Inkop 84,2 odst., kmetična Melamin 34,9 odst., Inles 116,6 odst., KGP 73,9 odst., Avto 103 odst. in hotel Pugled 114,7 odstotka. Plan dovznega priliva so torej izpolnili le Inles, Avto in Hotel Pugled.

Novi kuharji in natakarji gredo v poklic

Od 8. do 10. februarja so bili v novomeškem šolskem centru za gostinstvo zaključni izpiti za III. letnik vajencev. Na izpiti se je pokazalo, da so si mladi ljudje, ki že delajo v gostinskem poklicu, v času šolanja pridobili tudi potrebno teoretično in praktično znanje. Zdaj imajo poklic kuharja ali natakarja in jim želimo, da bi znanje s pridom uporabljali v praksi.

Praščkov je bilo dovolj

8. februarja je bil novomeški sejem s praščki dobro založen, saj jih je bilo naprodaj kar 1.307. Kmeti precejšnjemu mrazu so jih živinorejci pripeljali na semenj, medtem ko je bilo kupcev manj. Zaradi splošnega pomanjkanja praščkov pa cena ni bila nič nižja kot na zadnjem sejmu in se je sukala za manjše pajske med 10.500 in 15.000 dinarji, večji pa so veljali od 15.000 do 29.000 din.

KLOPOTEC



Premalo odločnosti pri razčiščevanju odnosov med ljudmi

Že površna analiza letnih konferenc osnovnih organizacij Zveze komunistov nam dokazuje, da so se komunisti že v predkongresni aktivnosti, zlasti pa po VII. kongresu ZKJ, močneje usmerili v reševanje tistih vprašanj, ki zahtevajo njihovo sodelovanje. Res je, da so v nekaterih osnovnih organizacijah ZK dali več poudarka proizvodnim problemom, vendar jim to zaradi obširne problematike na tem področju ni moglo stati v zlo, saj so vzporedno razčiščevali tudi vprašanja družbeno politične aktivnosti in tistih problemov, ki delovnega človeka najbolj prizadenejo.

Konferenca v BELTU nam dokazuje, da so komunisti ubrali pravo smer in se otresli neplodnih razprav o preteklosti ter svojo dejavnost usmerili v prihodnost. Razprave so sicer pokazale na dosežene rezultate, opozorile pa so tudi na probleme gospodarske organizacije in naloge komunistov ter vseh drugih sil, ki so se pripravljene odločno spoprijeti z vsem, kar bi lahko zaviralo razvoj podjetja. Decentralizacija samoupravljanja je prav po zaslugi komunistov napredovala, ustanavljanje ekonomskih enot pa je že pokazalo prve ugodne rezultate. Glede stališč, ki jih je konferenca zavzela do vprašanja decentralizacije samoupravljanja, pa lahko prič-

kujemo, da bodo kmalu doseženi še večji uspehi.

Komunisti so ugotovili, da so zaradi številnih problemov v proizvodnji posvečali premalo pozornosti mladinski organizaciji. Sklenili so, da ji bodo v bodoče nudili več pomoči, da bodo skupno poskrbeli za materialno osnovo, ki je eden izmed pogojev uspešnega delovanja mladine, pomagali bodo hitreje reševati stanovanjska in druga vprašanja, posebno vajencev, ter da bodo idejno usmerjali mlade ljudi. Pomagali jim bodo spoznavati družbene pojave in si prizadevali vključevati mladino v organe delavskega samoupravljanja.

Prav tako kot v BELTU so se tudi komunisti v semiški ISKRI lani več ukvarjali s proizvodnjo in rekonstrukcijo podjetja. Ta je zdaj končana, zato obstajajo boljši pogoji za pestrejšo družbeno življenje v tem kolektivu. Močno je čutili potrebo po aktivizaciji sindikalne podružnice in mladinske organizacije. Komunisti pa so tudi spoznali, da njihov kolektiv premalo vpliva na vse družbeno življenje v Semiču. ISKRA je v kraju največje podjetje, zaposluje največ mladih ljudi, zato bi lahko mnogo več prispevali h kulturni in športni

dejavnosti in k splošnemu napredku Semiča.

Konference so opozorile tudi na to, da se komunisti v gospodarskih organizacijah premalo zavzemajo za reševanje problemov družbenih služb, posebno šolstva in komunalne dejavnosti in da ne kažejo dovolj zanimanja za družbeno-politično življenje kraja, v katerem bivajo. Ta vprašanja so enako pomembna za komuniste iz vaških in terenskih organizacij kot za komuniste iz podjetij, saj problematika družbenih služb zadeva slehernega občana, zato bi morali poiskati skupne rešitve za vse te probleme.

Ena izmed slabosti v dosežanem delu pa je nedvomno v tem, da smo pokazali premalo odločnosti pri razčiščevanju odnosov med ljudmi, da o tem preveč previdno razpravljamo in da si še vedno ne upamo vsakemu povedati, da demokracija načela naše ustave veljajo za vse občane, ne glede na to, na katerem delovnem mestu kdo dela.

Ob koncu želim omeniti še konference osnovnih organizacij ZK na vasi, ki zaradi zaposlovanja kmečke mladine v industriji ne morejo pomladiti svojih vrst in je zavoljo tega tudi manj viden napre-

dek v njihovem delu. Uspehi dela vaških organizacij so manj očitni tudi zaradi skromnih sredstev, ki so v občini na razpolago za potrebe vasi in krajevnih centrov. Kljub pomanjkljivosti pa so tudi vaše osnovne organizacije ZK ugotovile, da bodo morale posvečati več pozornosti razvoju družbenega in zasebnega sektorja kmetijstva, katerega koncept je že izdelan in bi ga morali hitreje uresničevati.

Na konferencah so komunisti obravnavali še vrsto drugih vprašanj, ki kažejo, da se člani ZK zavedajo svoje odgovornosti za vsestranski razvoj občine. To nam daje upanje, da bodo naloge, ki jih je zahteval VIII. kongres ZKJ, uspešno uresničevali.

MILAN MALEŠIČ



Snežna razglednica teh dni (Foto: Branko Lukčič)

RAZGOVOR S KANDIDATOM ZA OBČINSKO SKUPŠČINO SEVNICA

Loka bi se lahko hitreje razvila

V Loki so bili predlagani 4 kandidati za odbornike v občinsko skupščino. Med njimi je tudi Polde Veber iz Loke, ki ima srednješolsko izobrazbo in je tajnik na železniški postaji v Zidanem mostu. Pred dnevi sem ga obiskal in ga zapletel v pogovor o kandidaturi.

— Zakaj ste sprejeli kandidaturu za občinskega odbornika?

— Želim, da bi se Loka uredila in da bo privlačnejša tudi v turističnem smislu. Isto velja za vsa naselja na območju tega krajevnega urada. V zadnjih 20 letih se Loka ni prav nič spremenila. Se zdaj stoji sredi trga občinska zgradba v žalostnem stanju, kar opazajo tudi tujci. Trgovski lokali in skladišča so starinski in neprimerni za sodobno strežbo. Nič boljše ni na Bregu, medtem ko ima Razbor že sodobno urejene trgovine.

— Ali je v Loki potrebna krajevna skupnost?

— Ne jezite se, če ga v trafikah zmanjka: DOLENSKI LIST si naročite na svoj naslov!

— Mislim, da je zelo potrebna in da bi jo morali čimprej ustanoviti, ker smo v enem letu že mnogo zamudili. Imamo mnogo komunalnih naprav, za katere je treba skrbeti: tako 4 vodovode, 3 pokopališča ter javno razsvetljavo v Loki in Račici. Razen tega imamo več krajevnih in poljskih poti, ki so precej zanemarjene.

— Kako je v Loki s kulturnim življenjem?

— Po vojni je bila dramska dejavnost na dostojni višini in smo dajali na oder

tudi zahtevnejša dela. Sam sem dosti igral in bom še, ko bodo to razmere dopuščale. Predvsem bi moral urediti dvorano, garderobo in nabaviti nekaj rekvizitov.

— Kaj pravite o stanovanjskem problemu?

— Mnogi občani bivajo v neprimernih in pretesnih stanovanjih, vendar moramo v Loki najprej priti do urbanističnega načrta, šele potem bomo lahko gradili. V kraju so zelo lepe zazidalne parcele in upam, da se bo tudi to kmalu uredilo.

STANKO SKOCIR

Se povečati sodelovanje med ZROP in garnizonom

V četrtak je bila v Ribnici občinska konferenca Zdravnika rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki se je je razen predstavnikov občinskih družbeno-političnih organizacij in predstavnikov garnizona JLA udeležili tudi generalmajor Vlado Mišica iz Ljubljane.

Na konferenci so kritično ocenili dosežane delo organizacij ZROP in se pogovorili o delu v prihodnjem obdobju, ki mora predvsem temeljiti na poglobljenem individualnem izpopolnjevanju in skupnem reševanju taktičnih nalog. Po planu strokovna pouka za to sezono bodo po posameznih organizacijah do marca individualno proučevali strokovno gradivo, nato pa bodo ta ko pridobljeno znanje praktično utrjevali. Na tak način bodo lahko veliko več časa posvetili prav praktičnemu reševanju taktičnih nalog in izvajanju raznih predpisanih vaj, ki so veliko bolj zanimive kakor predavanja. Ker v Ribnici za predavatelje ni težav, bi lahko dosednji pri strokovnem izpopolnjevanju še večje uspehe, reševanje taktičnih vaj pa prilagodili različnemu nivoju strokovnega znanja članov. Lepe uspehe so dosledno tudi pri organizaciji taktičnih orientacijskih pohodov, pri čemer se poleg drugega krepi tudi telesna odpornost posameznika.

Pozdravite svoje v tujini z Dolenjskim listom! Hvaležni vam bodo za pozornost!

in garnizonom

kov. Lani so z organizacijo podobnih pohodov pridobili precej izkušenj (Makosce, Ravne, Loški potok, Travnica gora), letos pa bodo morali v to vključiti čim več članov.

V preteklem obdobju je bila med najaktivnejšimi organizacija ZROP v Dolenji vasi in je lahko za zgled ostalim, medtem ko je bilo precej kritike izražene na račun izrazite nedelavnosti organizacije v Sodražici. Pri tem ne leti vsa krivda na celo tankavšnje organizacije, pač pa le na nekaj posameznikov.

V razpravi so poudarili, da bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti izpopolnjevanju v streljanju ter splošnemu strokovnemu iz-

obračevanju. Ob tem bo treba navezati še tesnejše stike s starejšim kadrom domačega garnizona, ki organizaciji lahko veliko pomaga pri izpopolnjevanju in izpolnjevanju delovnega programa. Na konferenci so se dogovorili tudi, da bodo skupaj z organizacijo Zveze borovcev čim bolj dostojno praznovali 20-letnico osvoboditve. 5. maja bo namreč minilo 20 let, ko so enote 18. divizije osvobodile Ribnico. Praznovanje 20-letnice osvoboditve se bo pričelo že s praznovanji ob občinskem prazniku 26. marca in nadaljevalo s počastitvami krajevnih praznikov v Sodražici (25. maja), Loškem potoku (julija) in Dolenji vasi (avgusta).

Za predsednika upravnega odbora občinskega združenja je bil izvoljen Maks Drobnič, za tajnika Andrej Oražem in za blagajnika Stefan Ile.

Gasilci iz Dolenje vasi so se sestali dvaindevetdesetič

Prejšnjo nedeljo so se gasilci iz Dolenje vasi pri Ribnici sešli na dvaindevetdesetem običnem zboru. Dolenjevaško gasilsko društvo, katerega je najprej vodil ustanovitelj slovenskega gasilstva

Ignacij Merhar, sodi med najstarejša društva v Sloveniji in Jugoslaviji, njegovi sedanjí člani pa so upravičeno ponosni na dolgoletno in bogato tradicijo ter na mnoga gasilska priznanja in častne diplome, ki jih je prejelo društvo, ali pa njegov ustnovitelj.

Prav o diplomah in priznanjih, ki jih društvo skrbno čuva že dolga leta, je bilo na običnem zboru največ besed. V Ribnici se bo verjetno letos osnoval republiški gasilski muzej, kamor bi bilo dobro shraniti številne zgodovinske dokumente, med katerimi je tudi blizu 70 let star gasilski prapor. Društvo, so menili na običnem zboru, bo težko odstopilo vse te dokumente, če ne bo zanje ničesar dobilo. Ob tem so poudarili potrebo po manjšem gasilškem avtomobilu — kombiju, s katerim bi si v primeru požara močno olajšali delo.

Na običnem zboru je bilo precej govora tudi o piščih sredstvih za gasilstvo. Društva si morajo še vedno skušati denar z veselkami in s podobnimi prireditvami, torej s prostovoljnim delom članov, da potem lahko kupijo najosnovnejše potrebščine za opravljanje požarnovarnostne

službe. V prihodnje bi morala občina zagotoviti več sredstev za razvoj gasilstva, ki s starim orodjem samo od sebe izumira. Prav v Dolenji vasi, kjer se je gasilstvo najprej razmahnilo, skoro ni več mladih gasilcev. Ker zanimanja med mladino ni, so povedali, bomo delali, dokler bo šlo, potem pa ... Da, res — kaj pa potem?

Prešernova proslava v Boštanj

V Boštanju je bila v nedeljo, 7. februarja, v domu Partizana Prešernova proslava. V dobri uri Prešernovih stvaritev je sodelovala šolska mladina in domača ZMS. Najbolj so ugajale pevske točke mladinskega zbora in mladi harmonikar Jože Mrvič.

F. D.

SVINEC V ŠKOVCU?

Vrtalna skupina Geološkega zavoda iz Ljubljane je začela raziskovati teren na Škovcu. Skupina je opremljena s sodobnimi napravami, tako da ni izključeno, da bodo našli na svinec, kjer so ga tu pred leti že kopali. Če bodo na svinec našli, bodo raziskali cel Škovec, kar bi bilo brez dvoma velikega lokalnega, morda pa tudi širšega značaja.

M.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Frane Fajk, član kolektiva Iskra Novo mesto; Alojz Držar, član kolektiva IMV Novo mesto; Karlo Majetič iz Komunalnega podjetja Novo mesto; Nežka Držar, članica kolektiva Narodne banke Novo mesto; Ana Majetič, gospodinja iz Igljank; Rudolf Ribič, delavec iz Dolnje Karteljeve; Sonja Florjancič, delavka iz Dolnje Karteljeve; Anica Kafol, članica kolektiva Osnovna šola Karteljevo; Miha Obravnič, član kolektiva TNZ Novo mesto; Angela Pavlin, Božica Selakovič, Elka Cugelj, člani kolektiva Zdravilišče Šmarješke Toplice; Jožeta Mrgole, gospodinja iz Zbur; Pavel Krin, Ivan Bobič, Pepca Pečnik, Franc Zoran, Julka Udovč, člani kolektiva KZ Novo mesto; Tinka Tomažin, članica kolektiva Dolenjska, Novo mesto; Marica Dragan, gospodinja iz Golobinjek; Jožeta Dolenjšek, gospodinja iz Zbur; Jože Medja, član kolektiva Krojač Novo mesto; Ivanka Gorenc, gospodinja iz Zbur; Mirko Ferbežar, član kolektiva Iskra Novo mesto; Karolina Mešedec, delavka iz Lakenca; Marija Kvasnik, gospodinja iz Klevčevca; Vinko Gorenc, posestnik iz Zbur; Cecilija Gabrič, gospodinja iz Šmarje; Marija Ivančič, gospodinja iz Gorenc vasi; Franci Gregorič, posestnik iz Dolenje vasi; Alojzija Kozamernik, gospodinja iz Gorenc vasi; Cvetka Udvarc, delavka iz Gorenc vasi; Ivan Perme, posestnik iz Šmarje; Jože Zoran, član kolektiva Medobčinska zavarovalnica Novo mesto; Jože Kolenc, delavec iz Zaloga; Jože Gerdcen, posestnik iz Dolnje Karteljeve; Jože Metelko, posestnik iz Kala; Marija Novak, delavka iz Čelovca; Marica Blažič, članica kolektiva KZ Novo mesto.

NOVO V FINANCIRANJU OBČIN

(Nadaljevanje s 1. str.)

Crnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto?

sistema, zato še ne bodo vse stvari najboljše rešene. S spremljanjem in analiziranjem vseh problemov, ki bodo z delovanjem novega sistema nastajali, pa bo omogočeno, da se do konca leta v republiki pripravijo bolj objektivna merila za dodeljevanje dopolnilnih sredstev občinam.

ODGOVOR: — Ob upoštevanju, da je občina dolžna iz svojih dohodkov kriti najprej potrebe družbenih služb in

kritje vseh potreb. Tako so v predlogu zakona o dopolnilnih sredstvih občinam med drugimi uvrščene tudi občine Krško, Sevnica, Kočevje, Ribnica, Crnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto.



VPRAŠANJE: — Kaj se bo po vašem mnenju glede proračunske potrošnje v občinah letos — v primerjavi s letom 1964 — bistveno spremenilo, zakaj in v kakšni smeri? Ali bodo po vašem mnenju občine, ki naj bi imele letos za približno 25 odstotkov večje proračunske vsote kot lani, s temi sredstvi lahko zadovoljivo krile številne potrebe in dodatne pristojnosti, ki so jih medtem dobile? Ali bo to dovolj močna krepitev osnov komunalnega sistema v sedanjem obdobju?

ODGOVOR: — Tudi razmerja v potrošnji ustvarjenih sredstev se morajo letos menjati in sicer tako, da bodo pozitivno vplivala na uniranje tržišča in na dvig življenjske ravni. Ustrezni ukrepi, ki so bili sprejeti lani, bodo veljali tudi letos. Vplivali bodo na to, da se bo zmanjšala investicijska potrošnja v prid osebnih dohodkov in razvoja družbenih služb. Tudi raven proračunske potrošnje naj vpliva na usklajevanje stabilnejših odnosov v gospodarstvu, zato mora biti proračun.

13.000.000 izplačil

1. februarja so banke pričele izplačevati prvi obrok skopkega ljudskega posojila. Vračati so se pričele prve milijarde dinarjev, ki smo jih pred dobrim letom prispevali za obnovo porušene mesta. V banki v Kočevju je pred okencem, za katerim tov. Kersnič izplačuje prve obroke večkrat precejšnja vrsta. Mnogi vrtnjeni denar takoj spet naložijo na hranilne knjižice, drugi ga porabijo. Tov. Kersnič smo vprašali, koliko je že izplačal v prvih dneh. Povedal je, da je v enem tednu izplačal okrog tri milijone dinarjev, računa pa, da bodo v njihovi banki izplačali okrog 13 milijonov dinarjev obveznic posojila za Skopje.

ska potrošnja usklajena z razvojem gospodarstva. Skupna proračunska sredstva rastejo po predvidevanjih družbenega plana SR Slovenije hitreje kot družbeni proizvod. To nesorazmerje se bo moralo postopoma zmanjševati. Letos ne bo mogoče rešiti vseh prečihtov vprašanj v občinah. Ker se znatno povečujejo sredstva delovnih organizacij v delitvi dohodka, je računati, da bodo delovni kolektivi tudi z delom svojih sredstev pomagali pri reševanju prečihtov komunalnih in drugih problemov v občinah.

Osnovna naloga pa naj bi bila, da bi letos imele prednost družbene službe. V to akcijo se bo, kot kaže osnutek družbenega plana SR Slovenije, vključila tudi republika s svojimi sredstvi. Če hočemo zadostiti osnovnim nalogam v občinah, bo treba v državni upravi uvesti politiko strogega varčevanja.

LUDVIK GOLOB

Zakaj je malo pujskov?

V Beli krajini že dalj časa opažamo mrzlično povpraševanje po pujskih. Cene so v zadnjem času precej narasle, tako da velja pujske že okoli 12.000 din. Trditve, da jih je v Novem mestu in v Krškem dovolj, so neresnične, ker tudi tam cene niso dosti nižje.

Številčno stanje prašičev na področju Bele krajine v zadnjih letih občutno pada in tudi kmetijski zadrugi Metlika in Crnomelj odkupita vsako leto manj pujskov. Za Belo krajino rešitev tega problema ni v tem, da bi prašiče uvažali iz Novega mesta ali iz Krškega, pač pa jih je treba vzrediti doma, kjer imamo vse pogoje, da bi število prašičev lahko podvojili. Kako to izvesti?

Kmetijski zadrugi bi morali nabaviti zadostno število plemenskih svinj in jih dati v rejo zasebnim kmetovalcem. Med zadrugo in kmetom bi bili odnosi urejeni s pogodbo o proizvodnem sodelovanju. Zadruga naj bi razen plemenskih svinj zagotovila kmetovalcu tudi primerno krmo in opravljala strokovni nadzor nad krmljenjem in pripuščanjem. Svinje bi morali tudi zavarovati pri Medobčinski zavarovalnici. Kmet naj bi bil po pogodbi dolžan rediti določeno število plemenskih svinj. Pujske naj bi zadruga odkupila po dnevnih tržnih cenah in jih dala naprej v rejo svojim kooperantom.

Za vzrejo prašičev so seveda najbolj primerni ravninski predeli, ki imajo dovolj žit: Griblje, Krasinec, Dragatuš. Kmetovalci se zelo zanimajo za vzrejo pujskov in marsikdo bi rad redil tri namesto enega, če bi prašička lahko kupil po vsaj kolikor toliko zmernih cenah. Sedanje cene pa za zasebnega kmetovalca res niso spodbudne.

JOZE SKOF

Opekarji: »Skrajšajmo zimski premor!«

Letos bo brežiškim opekarjem pomagalo 30 sezonskih delavcev

V brežiški OPEKARNI je zdaj mrtva sezona. V podjetju so ostali samo stalno zaposleni. Vseh skupaj je 60. Zimske mesece bodo izkoristili za vsakoletno redno popravilo strojev, peč in naprav za notranji transport. Za pomlad mora biti vse nared. Tudi gnilo za strešnike kopijejo v zimskem obdobju.

Lanski plan je podjetje doseglo s 106 odst. v vrednosti 115 milijonov dinarjev. Vrednost bi se lahko še povečala za 4 do 5 milijonov, če ne bi talna voda ob poplavi napravila tolikšne škode. K uresničenju plana za leto 1964 je precej pripomogla tudi zaposlitev sezonscev. Na delu jih je bilo 18, letos pa jih nameravajo sprejeti 30. Sezonsko delo se bo pričelo 15. aprila in zaključilo 15. oktobra.

Za delavce, ki bodo prišli pomladi na delo, imajo v Opekarni pripravljenih osem sob. Uredili bodo še kuhinjo in v njej bodo kuhali tople obroke za vse člane kolektiva. Za sezonce bo kuharica pripravljala vse dnevne obroke. Podjetje bo sprejelo v službo

tudi čistilko, ki bo vzdrževala v stanovanjskih prostorih delavcev red in higieno.

Načrti kolektiva za 1965. leto so precej obseirnejši od laniških. Predvsem bi radi podaljšali letno sezono in že letos računajo, da bodo napravili za 40 odst. več kot lani. Od sedanjih 5 milijonov opečnih enot bodo povečali proizvodnjo na 7 milijonov. Te načrte bodo lahko uresničili le z dvojno izmeno pri strešnem agregatu in s podaljšanjem delovnega časa pri stroju za zidno opeko.

Na povečano proizvodnjo se pripravljajo v podjetju že zdaj. Razširili so sušilne prostore. S tem bodo pridobili 600 tona metrov in na tem

prostoru bodo lahko sušili 800.000 zidnih enot.

Ze to leto nameravajo opekarji skrajšati zimski premor vsaj za dva meseca. Računajo, da bodo v decembru in januarju še normalno zaposleni. Zato morajo seveda čez poletje napraviti toliko več. Tako bodo sčasoma mrtvo sezono popolnoma odpravili. Proizvodnja bo žal še vedno precej odvisna od vremena, vendar se temu ni moč izogniti. Lani so na primer našli kar 26 deževnih dni od aprila do konca septembra, v oktobru pa sploh niso imeli več lepega vremena. Zato bi jim nekaj sušnih let prišlo kar prav, da bi nadomestili izgubljene dneve.

J. TEPPEY



Skozi drevored ... (Foto: Branko Lukić)

POZIV

delovnim organizacijam in zasebnim delodajalcem, da prijavijo zaposlene, starostne in družinske upokojece

Po določbah Temelnega zakona o pokojninskem zavarovanju ne gre pokojnina od 1. marca 1965 dalje upokojevcem, ki so v delovnem razmerju, ne glede na to, ali delajo s polnim ali krajšim delovnim časom, in tudi ne onim upokojevcem, ki opravljajo dejavnost (n. pr. obrt ali gostinstvo), na podlagi katere so obvezno zavarovani. Pokojnina ne gre naslednjim upokojevcem:

1. starostnim upokojevcem, ki imajo z odločbo o priznanju ali ponovni odmeri pokojnine priznanih manj kot 40 (moški), oz. 35 (ženske) let pokojninske dobe;
2. starostnim upokojevcem — borcem NOV pred 9. septembrom 1943 in španskim borcem, ki imajo z odločbo o priznanju ali ponovni odmeri pokojnine priznanih manj kot 35 (moški), oz. 30 (ženske) let pokojninske dobe, in
3. družinskim upokojevcem ne glede na to, koliko let pokojninske dobe ima priznanih oseb, od katere izvajajo pravico do družinske pokojnine.

Starostnim upokojevcem, ki imajo z odločbo o odmeri pokojnine priznanih manj kot 40 oz. 35 let pokojninske dobe, a so po upokojitvi ostali še naprej zaposleni s polnim delovnim časom ter so v teku te zaposlitve dopolnili 40 oz. 35 let (borci NOV 35 oz. 30) let pokojninske dobe, niso pa še uveljavili pravic na podlagi teh zaposlitev po upokojitvi, prav tako ne gre pokojnina, dokler ne uveljavijo svojih pravic na podlagi zaposlitve po upokojitvi.

Delovne organizacije in zasebni delodajalci morajo najkasneje do 20. februarja 1965 prijaviti zgoraj pod točko 1. do 3. našete upokojece, ki bodo ostali pri njih

v delovnem razmerju po 1. marca 1965 in to ne glede na to, ali delajo s polnim ali s skrajšanim delovnim časom. Prijavitelj je treba tudi vojaške upokojece in upokojece, uslužbence določenih služb za notranje zadeve, čeprav je zanje izplačevanje pokojnine med zaposlitvijo po zakonu drugače urejeno.

V prijavi naj se navede ime in priimek upokojenca, rojstni datum z označbo, ali je starostni ali družinski upokojenec, naslov upokojenca in številka pokojninske odločbe, s katero je bila pokojnina nazadnje odmerjena. V primeru opustitve prijave ali navedbe neresničnih ali netočnih podatkov odgovarja za vso škodo organizacija oz. zasebni delodajalec po čl. 187 zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja.

Kolikor delovna organizacija ali zasebni delodajalec ne opravi prijave, je dolžan prijavo poslati upokojenec sam. Upokojenec sam je dolžan prijavi, da opravlja samostojno dejavnost (obrt, gostinstvo itd.).

V vsakem primeru pa je dolžan upokojenec, ki mu pokojnina zaradi zaposlitve ali opravljanja dejavnosti ne gre, vrniti prejete zneske pokojnine po določbi čl. 184 zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Zaradi tega naj upokojenec, ki jim po 1. marca 1965 ne gre več pokojnina zaradi zaposlitve, ne sprejemajo pokojnine, če bi jo zavod nakazal še od 1. marca 1965 naprej zaradi tega, ker ni pravočasno dobil obvestila o upokojenčevi zaposlitvi.

Pokojnina pa se bo od 1. marca 1965 naprej izplačevala v polnem znesku vsem tistim starostnim upokojevcem, ki jim je z odločbo o priznanju ali ponovni odmeri pokojnine priznanih 40 let, upokojenkam pa 35 let pokojninske dobe, ne glede na to, s kakšnim delovnim časom so zaposleni ali opravljajo samostojno dejavnost. Isto velja za upokojece — borce NOV pred 9. septembrom 1943 in španske borce, če imajo priznanih 35 let, upokojece pa 30 let pokojninske dobe.

Pripominjamo, da poziv za zdaj ne velja za invalidske upokojece, ker za nje velja zakon o invalidskem zavarovanju še ni izdan.

Novo mesto, 8. 2. 1965
KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V NOvem MESTU



V sušilne prostore brežiške Opekarne odvažajo opeko s traktorjem. Še dva meseca in vozač bo imel spet dovolj dela. Sezona se bo pričela 15. aprila. To leto nameravajo napraviti v Opekarni 7 milijonov opečnih enot. Zaradi obsejnejših delovnih načrtov so tudi povečali sušilnice.

Se bo sladkor res podražil?

Pred dnevi je dnevno časopisje prineslo vest, da se bo verjetno podražil sladkor in povpraševanje po sladkorju je v trgovinah na mah poraslo. V soboto npr. so sladkorne zaloge v ribniških trgovinah hitro kopnele, vest o podražitvi pa se je med ljudmi naglo širila. Na trgovskem podjetju v Ribnici in na Trgoprometu v Kočevju sem se pozanimal, kako je s to rečjo, kaj vedo o podražitvi, kako je z zalogami.

Draga Lovšin, računovodkinja v TP Jelka Ribnica: Vem samo, da sladkorja pri

nas ni ali pa bo kmalu pošel, vendar bo nova pošiljka kmalu tu. Kakšna pa bo cena v novi pošiljki, ne vemo. Cena od nas ni odvisna; prodajamo pač po takti cen, po kakršni kupimo blago.

Jože Brian, sekretar Trgoprometa, Kočevje: — V Kočevju je sladkorja še dovolj, povprašanje po njem pa je le malenkost večje kot navadno. O podražitvi ne vemo več, kakor je pisalo v časopisih. Maloprodajna cena je odvisna od sekretariata za trgovino. Pri nas imamo od kilograma sladkorja le 3 dinarje, če pa ga želimo npr. v Osilnici, imamo celo izgubo! Nujno je, da se cene sladkorju uredijo, kdaj in kako pa ne vemo. Za zdaj nimamo še nobenih navodil in govorice o podražitvi sladkorja pri nas niso osnovane.

F. G.

Rdeči Iče-Meyer je bil pripravljen. Spitz ga je pogledal, a on mu ni vrnil pogleda. Oba sta dobro vedela, da bodo odnesli prebičnega moža v »mrhovišče«. Rdeča Iče-Meyerjeva obrta glava je bila vijoličasta. Celó iz daljave si videl utripanje tenkih žil v sencih. Na njegovem izmozganem vratu je bila vidna nabrekla žila. Bila je kot cev, polna vode. Za njim je stal njegov sin in se zibal kot človek, zatopljen v molitev. Nепrestano se je ščipal v izsušeno kožo na rokah.

Izza pogradov se je prikazal Zanvil iz Lublina. S pogledom je ošinil Harryja. Ničesar ni rekel, brž pogledal v stran, kakor da bi se sramoval, in odkorakal proti klopi. Harry je čutil, kako mu ledeni kri. Stekel je h klopi in zavpil: »Ne!

se! Prebičaj mene namesto očeta! Dragi mili židovski starešina, usmili se! Prebičaj mene!»

Rdeči Iče-Meyer, ki je ves ta čas stal kot okamenel, je nenadoma oživel. Skočil je na klop in grabil po sinovem vratu, kot da bi ga hotel zadaviti.

»Stran od tod, Pini! Stran od tod! Spravi se! Oči so se mu iskri- le in žila na vratu se mu je napela, da se je zdelo, da bo zdaj zdaj počila. »Stran, Pini, stran!« je kričal.

Harry se je naenkrat nečesa spomnil. Misel mu je preblisnila. »Moj oče!« je mislil. Stopil je k židovskemu starešini in mu zašepetal: »Spitz, v bolniškem oddelku imam eno R. 6!»

»Zakaj mi nisi tega takoj po-

Vzel je svojo cigaretno dozo in si prižgal cigareto. Preden je spravil dozo v žep, je padla na tla cigareta.

»Pomiri se, zdravnik. Ne bo te več vznemirjala,« je dejal. Ni bilo prvič, da je »padla« vpiččo Harryja poveljniku taborišča iz doze cigareta. To se je zgodilo vsakokrat, kadar je prišel poveljnik pogledat bolniški oddelke in je našel vse kakor je treba — stekleničke skrbno razvrščene, da so bile kot vojaki. Predvsem je ljubil seznam inventarja na zidu. Prevzel ga je pogled na čedno pisavo in popolnoma ravne črte. Ni maral nepotrebnih opazk, vse je bilo v najlepšem redu. Nato je vzel cigaretno dozo, si prižgal cigareto in na tla se je skotalila ena »R. 6«.

Za Harryja je bila taka cigareta pravo odrešenje. Domislil se je celo posebnega načina kajenja. Dima ni vdihaval, temveč ga je požiral. Ves teden po prejemu cigarete je med zvečenjem kruha potegnil dim. Ko se je dim pomešal s kruhom v ustih, je vse skupaj pogoltnil — dim s kruhom. Odkar je začel tako jesti in kaditi, še ni zaužil ničesar, kar bi imelo tako prijeten okus. Prava ambrozija. Taka zmes kruha in dima dalj časa zdrži v želodcu. Če ju zaužiješ kakor po navadi, ne občutiš, da si sploh kaj pojedel. Grizljaj zdrkne skozi usta v požiralnik — in vsega je konec. Kakor da bi se razblinil v nič. Lakota v želodcu in drobčevje pa je prav tolikšna kot prej. Pravzaprav je zdaj drznejša kot prej. Drobčevje je slišalo, da so usta jedla. Zato se je skrčilo in raztegnilo: Lej, ali je res, da usta jedo? No, prav, kje pa je ta hrana? Kaj se dogaja? Kdo se norčuje iz nas?

Če pa pomešaš v ustih skorjo kruha s cigaretnim dimom, tedaj res vse drobčevje okusi hrano: nebo, želodec, črevesje, usta počsegeta bolesten užitek — božanski, sladek okus cigarete.

Zdaj, ko je ostal Spitz s smrtno- nosno šibo nad življenji dveh znamenitih in ko ni bilo zanju nobene rešitve, se je Harry nenadoma spomnil darila in njegova »R. 6« cigareta je rešila dva žida »mrhovišča«.

Za Harryjem je stal Zanvil iz Lublina. Ko se je Harry obrnil, sta se njuna pogleda srečala. Zanvil mu je vrnil zamegljen, solzen pogled.

Sprva, ko je prišel h klopi, so bile njegove oči krhke kot glinene črepinje, zdaj pa so naenkrat pri- tekle iz njih solze. Zanvil ga je pogledal in molče odšel na svoj po- grad, kot mu je ukazal židovski starešina.

Ko je odšel Harry proti bolni- škemu oddelku, se je s svojega po- grada v tretjem nadstropju sklonil nadenj Pini, stegnil proti njemu glavo in roke ter zahteval: »Oj, doktor, doktor!»

To je bilo vse, kar je mogel reči. Harry se je odpravil proti bol-

niškemu oddelku. Z drugega konca prehoda mu je zaklical Spitz: »Hej, dohtar, po zadnjem gongu se bom oglasil v bolniškem oddelku!»

Harry ni odgovoril. Šel je na- prej. Poleg bolniškega oddelka je zaskočil, da ga nekdo kliče po ime- nu. Ozrl se je in zagledal arhitekta Weisbluma.

»Gospod Prelešnik, hotel sem vam povedati, da je danes na Bau- stelle neki SS-ovec ubil Tedka z lo- pato. Ali mislite, da bi od danes naprej lahko dobil polovico juhe, ki jo je dobival Tedek od vas?»

Harry je čutil, kako mu je uda- rila kri v glavo. Ugriznil se je v ustnice, se obrnil in odšel v bolni- ški oddelke.

XII

PRECEJ kasno podnevi je Dani- jela začutila, da ji bolečina popu- šča. Divji ogenj, ki je besnel v spod- njem delu njenega trebuha, se je unesel. Pekoča vročina, ki jo je žgala skozi nožnico, je še vedno žarela in plameni so z vso močjo oblikovali njeno drobčevje. Zarišče bolečine, ki je bila sprva v eni toč- ki, kjer je vrtalo kot z razbeljenim svedrom, je nekoliko otopelo, ko se je bolečina razširila po vsem te- lesu.

Potne srage so polzele po nje- nem golem telesu. Sele zdaj jih je opazila. Sele zdaj je začutila, da je vsa prepotena. Ležala je z dvignje- nimi, navzven upognjenimi koleno, pritrtjenimi k dvema navpičnima drogovoma, ki sta bila vdolana v mizo. Bila je privezana. Od časa do časa se je razširila iz križa trga- joča bolečina; kakor zubelj, ki vzplameti iz že pogašenega ognja, je hitela med stisnjene zobe in spet nazaj proti prstom na bingljajočih nogah. Postopoma so se presledki med dvema sunkoma podaljševali. Toda zvezano življenje v njej je pričakovalo ponovni sunek bolečine.

Skozi mrežo svoje kletke je vi- dela v drugih kletkah dekleta, ki so vezle rdeče rože v platnene prte. Okno barake je zastirala živahno obarvana papirnata zavesa. Bila je izrezljana kot čipka, v sredini so bile izrezane figure in živali, prav kakor na zavesah, ki jih je od da- leč videla na oknih rožnatih barak tisti dan, ko je prišla v taborišče.

Skozi stranska vrata sta pripe- ljali dve dežurni v belih haljah v sobo mizo na majhnih gumijastih kolescih. Preko roba so valovito pa- dali dekliški lasje. Tišina v baraki je bila težka in motna kot prej. Ko sta pripeljali mizo k eni izmed kletk, sta odprli vrata, potisnili mi- zo vanjo, odšli in zaprli za seboj vrata kletke.

Skozi glavni vhod barake je sto- pil glavni zdravnik. Sledilo mu je strežno osebje in asistenti. Zdrav- nik je bil pozoren kot znanstvenik, ki raziskuje nekaj pomembnega. Nosil je belo kirurško haljo, na glavi pa je imel črno SS-ovsko če- pico z mrtvaško glavo.

KA-CETNIK 135633

baraka s punčkami

Zanvil je dober delavec! Moram mu obvezati rane. Ne dovolim, da ga ubijete!»

Spitz je stopil na tla, predel šibo v drugo roko in jo poteg- nil iz stisnjene pesti kot meč iz nožnice. Upri je roke v bok kot SS-ovec Siegfried, kadar se pripra- vi, da bo udaril jetnika.

»Zanvil! Takoj se mi spravi na klop!« je ukazal Spitz.

»Ne! Pravim ti, da ne!« je trdno in odločno zavpil Harry. Postavil se je med Zanvila in klop. Njegova hladna kri je zdaj zavrela. Čutil je, kako so se mu kite napele. Zdaj je bil pripravljen na vse: »Ne! Pra- vim, da NE!»

»Spravi se stran, dohtar!« ga je posvaril Spitz in vrgel Harryju v obraz košček papirja. »Glej, tukaj je Mačkov zapisek. Kdo bo odgo- voren za to, ti ali jaz?« je zakričal. »Pojdi k poveljniku taborišča! Pritoži se! Prevzel bom kazen na- se, me slišiš: Nase!»

»Dobil sem nalog in izvršiti ga moram. Pojdi sam k poveljniku ta- borišča. Povej mu, da bom ubil dobrega delavca. Ampak rajši pazi, dohtar!»

»Saj ni vredno, Prelešnik, ni vredno,« je zamrmral Zanvil za Harryjevim hrbtom.

»Lezi, ti rdeča mrha!« Spitz se je obrnil k staremu Iče-Meyerju. Bil je besen. Bilo je jasno, da ta žid ne bo vstal s klopi. Harry je čutil, da je z lastnimi rokami na- elektril šibo v Spitzovih rokah.

Prav tedaj je skočil Iče-Majer-jev sin izza svojega očeta. Planil je proti klopi, se vrgel nanjo in za- kričal: »Židovski starešina! Usmili

vedal? ... Pasja sinova, vrnita se na pogrado, kasneje bom opravil z vama!« se je zadril na obsojena Zida. Jeza mu je splahnela.

»R. 6« je bila izvrstna nemška cigareta, ki so jih dobili samo Reichsdeutsche in do katere se je Harry dokopal na čuden način.

Ko je Harry ta dan sedel v bolniškem oddelku, zatopljen v misli, so se kuhinjska vrata na stečaj odprla in skupaj z razuzdanimi nemškimi glasovi je nekdo planil v temno barako in se opotekal proti bolniškemu oddelku. Harry je hotel brž zlesti na enega izmed pogradov, da bi se skril. Tako je storil zmeraj, kadar je slišal zvoke pijanega veseljačenja iz nemških kasarn. A tokrat mu ni popolnoma uspelo. Med vrati bolniškega oddel- ka je zagledal razpuščene lase sve- tloolase Nemke, ki jo je pred krat- kim videl skozi ograjo. Zdaj je bila pijana, na pol gola in njene oble- prsi so bile razgaljene. Gledala ga je s čudnim navdušenjem, mu pad- la k nogam, ga objela z golimi ro- kami in jokaje, zamaknjeno ble- betala: »O najsvetejši, pojdi z ma- no...«

Tedaj je pritekel taboriščni po- veljnik. Odrčal jo je od njega, jo vzdignil s tal in jo odpeljal nazaj v nemško kasarno. Po vsej dolžini barake se je borila za to, da bi se vrnila v bolniški oddelke. Kar na- prej je ponavljala:

»O Kristus! ... O najsvetejši! ... Čez nekaj časa se je taboriščni poveljnik vrnil v bolniški oddelke in z nasmehom dejal: »Lej no, zdravnik, precej prestrašen si vi- deti zaradi svetloolase Magdalene.«

»Pa ti, ti! Spoznala sem te komaj,« zavrnila je ona, vsa rdeča v lice. »Tri leta se nisva videla!«

»Da, tri leta,« ponavljal je oni, držeč in tresoč njeno rjavo desnico.

Natočil je polno kupo belega štajerca in nazdra- vil Tomažu in hčerki njegovi.

»Plesala boš pa vendar?« vprašal je takoj.

»Saj ne znam!«

»O, le pojdi!«

»Ko pa ne znam, res ne znam!«

»Naučim te že jaz!«

Prijel jo je brez drugih ovinkov za obe roki in vlekel — kajti na pol se je branila in ustavljala — proti podu.

»Halo — eno štajersko!« zavpil je in vrgel dve svetli dvajsetici godcu na petek.

Deklica je v njegovih spretnih rokah plesala bolje, nego je sama mislila, in v gosti tolpi, ki ju je obda- jala, žarilo se je marsikatero oko od zavisti in slabo prikrite jeze.

Ko sta se vrnila pod lipo, natakala ji je Miklavž vnovič in Omahnetovemu Tomažu se je širilo lice, ko je oni tudi njemu venomer pomikal polni koza- rec pod roko.

Miklavž se je vse popoldne bavil največ z Jerico. To tudi manj bistrim očem, kakor jih imajo naši ljudje v enakih stvarih, ni moglo prikriti ostati in zlasti med fanti, ki so bili že dokaj vinjeni, čula se je marsikaka pikra beseda, ki je postajala vedno glasnejša.

»Čuj, Tomaž,« dejal je zdajci Čehtanov Jurca ter se razkoracil pred mizo, »zakaj pa otrok doma ne zapiraš?«

Omahneta so po stari navadi vsi tikali.

»Ka-aj?« jecal je ta; bil je že vinjen.

»Otroke doma zapiraj, če jih imaš več! Če



imaš pa samo tole rjavo punco, pa še sam doma ostaja in jo straži — pravim ti!»

Tomaž se je zleknil počasi čez ogel mize, prijel s koščenimi pestmi onega ob ramah za hodno srajco, da se je debela tkanina vdajala pod prsti. Pijanost ga je minila.

»Ka-aj — ti kurji meh gorjanski — ti boš zabav- ljal? — Čakaj, jaz te bom stražil!«

Stresel je Jurca, da so mu zobje šklepetali.

Oni je skušal Tomaža ujeti za vrat ali lase, pa zaman. Ta mož je imel dalje roke. Naposled pri- vzdigne nogo, da bi ga pahnil od sebe. V tem tre- nutku prihitita Jerica in za njo Miklavž s poda v gručo, ki se je bila na mah zagostila okoli onih dveh. Deklica je klicala na pomoč ter se oklenila očeta, Jurco pa je Miklavž prijel okoli pasa. Kričalo je vse križem.

Vtem poseže zdajci orjaška pest Piškurjevega Janike med bojevnike in na mah so bili narazen. »Mi- ruje!« vpil je s silnim glasom. »Tukaj se ne bo nihče pretepaj, dokler sem jaz tu! Nihče se ne bo — pravim!«

Fantje so se umaknili, le Tomaž je kričal: »Kaj zabavlja ta meh gorjanski!«

»Molči!« ukazal je Janika.

»Ti si začel, Jurca!« obrnil se je k temu, katerega je držal krepko za debelo svilenko ruto pod ovratni-

kom. »Čakaj, ti pritlikavec, mi te že naučimo pre- pirati in tepsti se ob belem dnevu!«

Zasukal ga je z levico kakor svedec, z desnico pa segel mu zadaj na hrbtišču pod rob irhastih hlač in ga dvignil kvišku. Nad njim, toliko da jo je mogel doseči, štrlela je iz lipovega debela močna, napošev odsekana veja in nanjo je nataknil Jurca hlače in z njimi seveda ubogega lastnika, da je visel sedem čevljev nad zemljo, otepajoč in mahajoč z vsemi štirimi po zraku.

Prizor je bil tako smešen, da je glasen grohot zavladal ter je bil pozabljen takoj ves prepir.

Jurca je jel klicati na pomoč, pa sočnik Janika je bil neusmiljen. Toda mehka lipova veja ni mo- gla dolgo nositi teže; čez malo trenutkov se je ulo- mila z glasnim treskom in fant je telebnil na obraz. Hudega se mu ni pripetilo; pobral se je naglo, ka- kor je bilo moči, ter še kaj hujšega sluteč, popihal jo po cesti.

Omahné je bil potolažen in vina je imel tudi že dovolj. Odšel je v mraku s hčerko domov.

Opomnje in opazke, ki so se čule tega popoldne o Miklavžu in Jerici, bile so sicer kmalu pozabljene. A ne dolgo. Prišla je zima in tedaj so pripovedovali ljudje, da kaže debel sneg shojeno gaz do onega okna v Omahnetovi koči, kjer so se zibali poleti rdeči nageljni njegove hčere, in da stopinje v snegu pričajo, da jih ni vtisnil navaden, na kveder šivan čevljev, nego tak, prav tak, kakor ga obuva in nosi Topoliščakov Miklavž.

Slabega ali hudega pa ljudje vendar niso vedeli niti čuli.

Pomladi je umrl stari Ožbolt in Miklavž je bil njegov dedič.

»No, sedaj bo pa Omahnetova pelala« govorili so po vsem Grabnu.



ŠESTSTO LET NOVEGA MESTA

Začetki Novega mesta

2 Ni in ne more biti namen, podati v tej razpravi zgodovinsko razčlenitev krajevnih imen novomeškega okraja. Ugotoviti nam je le končne izsledke takega raziskovanja, kolikor so potrebni za razumevanje naselitve prostora, v katerem je nastalo in leži, je živelo in živi Novo mesto. Ti nam kažejo, da je bil novomeški okraj naseljen že v starejši slovenski dobi vsaj v ekstenzivni meri v okviru meja, ki smo jih spredaj nakazali: do podnožja Gorjancev, do roba velikih gozdov na jugu in zahodu, medtem ko se proti severu, severozahodu in severovzhodu družijo imena starejšega slovenskega tipa v nepretrgani zvezi z enako tvorjenimi imeni v smereh proti Mirni peči in Trebnjem oziroma proti Beli cerkvi in Sentjerneju.

Le na eno vrsto krajevnih imen v novomeškem okraju bi hotel posebej opozoriti; prvič zato, ker so zanj posebno značilna in številna, a drugič, ker segajo po svjem nastanku že v dobo, ko nam po staja tudi politična zgodovina našega okraja jasnejša. Mislim na 'mena', tvorjena z besedo 'vas', tipa na primer Gotna vas. Krajevna imena, tvorjena z 'vasa', spadajo v dobo kolonizacije, ki je prehajala že od ekstenzivnosti v intenzivno naseljevanje do tedaj nenaseljenih predelov novomeškega okraja; kolikor moremo presoditi, poglavito nekako v stoletja od XI. do XIII. Vendar je točen nastanek kraja in krajevnega imena te vrste navadno težko določiti.

Po času nastajanja in načinu tvorbe moremo imena z 'vasa' vzporediti s krajevnimi imeni nemškega naseljenega ozemlja, oblikovanimi s pridevkom 'dorff'. Slovencem, kot kaže, tvorba krajevnih imen z 'vasa' ni bilo v tisti meri domača kot Nemcem. Preiskava številnih krajevnih imen te vrste v novomeškem okraju kaže, da mnogi kraji, danes poimenovani s pridevkom 'vasa', tega v starejših dobah niso imeli. Druga krajevna imena te vrste zopet kažejo, da jim je šele tuja prisarna dala obliko z 'vasa' oziroma ponemčenim 'dorff', medtem ko stare slovenske domače oblike pridevka 'vasa' oziroma 'dorff' ne poznajo.

Kljub temu pa preostane še velika skupina imen, ki so tako v svojih slovenskih kot nemških oblikah tvorjena z 'vasa' in se tako že v starejših znanih zapisih pojavljajo. Mimo imen te vrste, sestavljenih z osebnim imenom slovenskega ali krščanskega izvoru (na primer Jurka vas, Ivanja vas) infamo tudi skupino takih, ki v njih tiči germansko osebno ime. Nikakor pa ne smemo iz tega nujno sklepati, da je bila tista vas mogoče od Nemcev naseljena ali da je bil ta, po katerem se vas imenuje, Nemec. Po politični zavlati Nemcev se je dajanje nemških osebnih imen

tudi med Slovenci silno razširilo, čeprav je tisti, ki ga je nosil, bil in ostal Slovenec. Če se torej Gotna vas tako imenuje prej, kot po nekem Guotu ali Guoti, če ima Irča vas ime po nekem Geroltu, Regerju, Rumanja vas po nekem Rudmanu — to še daleč ne pomeni, da so bile to mogoče nemške naselbine, pač pa da so mogle nastati, oziroma da so dobile to svoje ime šele

PIŠE PROF. DR. MILKO KOS

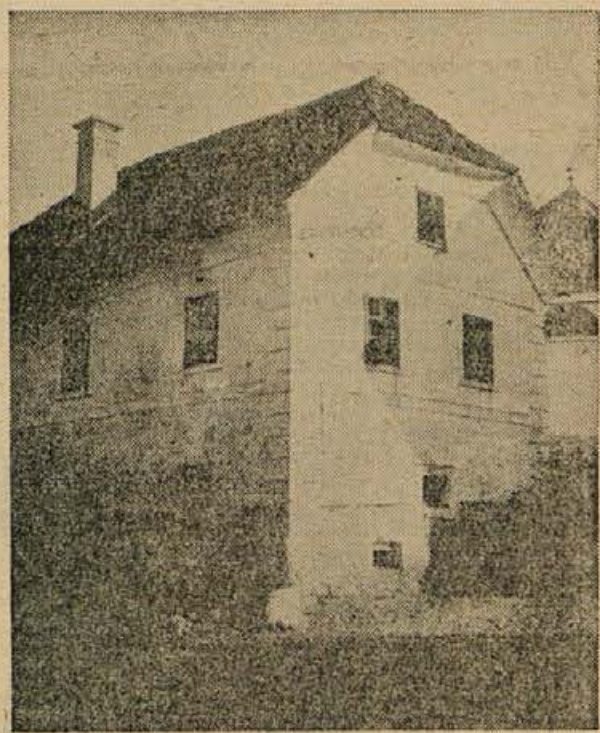
takrat, ko je s tujimi rodbinami in vplivi prišlo tudi pri nas v navado, imenovati sebe in druge s takimi imeni tujega izvora.

Če na splošno premostimo množico in oblike krajevnih imen novomeškega okoliša, kolikor moremo njim in krajem, z njimi poimenovanimi, glede nastanka prisoditi relativno večjo starost, moremo reči, da je bil ta predel sloven-

ske zemlje že v XII. in XIII. stoletju posejan z vasi in zaselki, ki se glede števila niso mnogo razlikovali od današnjega stanja. In vendar ni sredi tega sorazmerno gosto naseljenega in obljudenega sveta že takrat nastala ali stala tržna ali mestna naselbina, ki bi ji v tem predelu šle gospodarske in obrambne funkcije, kar bi glede na podobne razmere marsikje druge mogli pričakovati. Vpogled v politično zgodovino našega okraja do omenjene in v omenjeni dobi nam bo, tako menim, mogel to do neke mere razložiti.

Kraji in krajevna imena, tvorjena z besedo 'vasa', o katerih smo slišali, segajo po svojem nastanku v glavem v dobo, ko se nam za zgodovino novomeškega okraja odpirajo tudi že drugi viri kot zgolj krajevnimimski. Segajo v čase, ko moremo v našem okolišu že ugotoviti obribe tistih političnih tvorb in delovanja sil, ki so postale kasneje v veliki meri odločilne za nastanek nove meščanske naselbine ob Krki.

Ta naselbina je nastala v bližini mej države, ki ji je novomeški okraj, hkrati z veliko večino slovenske zemlje, v visokem in poznem srednjem veku, pripadal. Okoliš Novega mesta je v času XII. stoletja državno obmejno ozemlje. Vse do XII. stoletja je potekala vzhodna meja Kranjske, z njo državna meja proti Hrvaški, ob spodnji Krki približno do Kronovega in od tod proti jugovzhodu na najvišje vrhove Gorjancev, od teh pa v gozdovih, ki dele Belo krajino od novomeškega okoliša. Za potek nekdanje kranjsko-hrvaške meje v novomeškem odseku je značilna starejša označba današnje Stare vasi (imenovane tudi Gornja Stara vas), jugozahodno od Sentjerneja: Kranjska Stara vas, pa današnje Dolenje vasi, vzhodno od Sentjerneja: Hrovaška Stara vas. Nekdanja politična državna meja med Kranjsko in Hrvaško je pustila sled v Hrovaški in Kranjski Stari vasi, od katerih je ena spadala politično pod Hrvaško, druga pa pod Kranjsko. Označbo »krajina« je najti, kot drugod ob mejah starih krajev, tudi v novomeškem okolišu, ki je ležal ob politični meji nekdanje krajine Kranjske. Ime vasi Kronovo ob reki Krki sicer ni spravljeni v zvezo s krajino, govtovo je pa s tem nazivom v zvezi neki Chreyndorf iz 1389 v fari Beli cerkvi in neki Krainpach iz 1436 v Sentjernejski fari. O zaselku Dreniku pri Velikih Brunčah je pa v srednjeveški virih povedano, da leži v Krajini.



Soseska zidanica na Božakovem

Jože Dular:

SOSESKE ZIDANICE V VZHODNI BELI KRAJINI

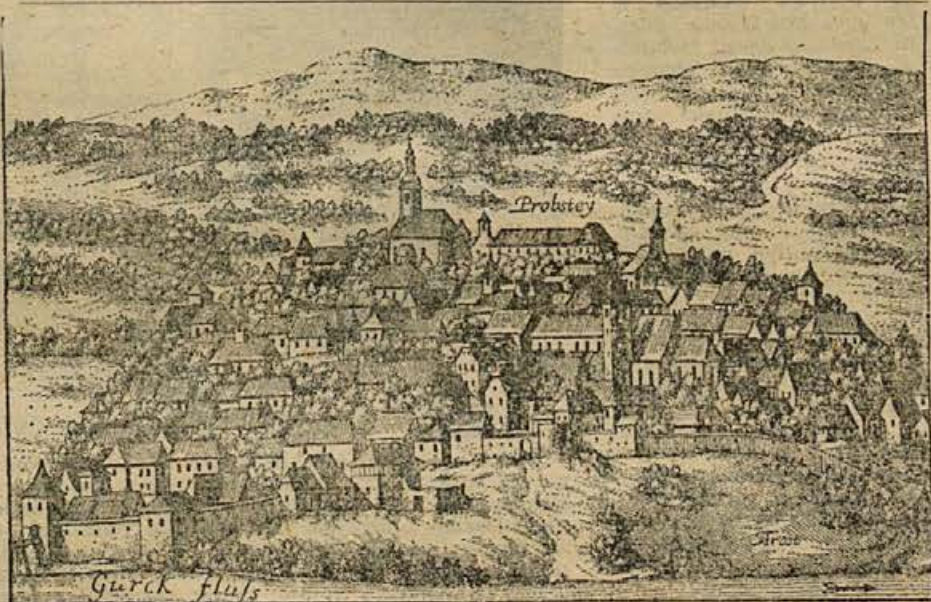
Tudi v drugih soseskih zidanicah je bilo podobno poslovanje. Večina teh žitnih posojilnic je prenehala že konec prejšnjega stoletja, zadnje pa so se obdržale še do prve svetovne vojne. Na Dobravah so zbirali žito še do druge svetovne vojne, vendar ne zato, da bi ga posojali. To je bila neke vrste žitna bera in je vsak dal po svoji volji, kolikor je hotel. Nabrano žito so prodali, denar pa porabili predvsem za popravilo cerkve.

Posojanje denarja

Nekatere soseske so svojim članom posojale tudi denar, vendar šele nekako od začetka našega stoletja, ko so za to poslovanje uvedli knjige. Posojali so v nujnih primerih, predvsem v nesrečah, v glavnem brez obresti. V Bojanji vasi so zahtevali 5 odstotkov obresti, v Bušnji vasi pa so bile obresti zelo visoke (menda na pldrgo), zato so to posojanje kmalu opustili. Tudi v Dragomlji vasi so posojali denar, pri tem pa nekoč sklenili, da mora vsak član soseske imeti pri vsaki skupnosti vsaj 10 goldinarjev dolga, od katerega so seveda teklo obresti. Če si je na primer nekdo izposodil 30 goldinarjev, jih je ob letu smel vrniti le 20, od ostalih 10 goldinarjev pa so teklo obresti, in sicer je 10 goldinarjev dalo letno 50 krajcarjev obresti. Po svoje originalni pa so bili na Grabrovcu, kjer so obresti navadno znašale 12 odstotkov, to pa zato, da je bilo lažje računati. Za izposojenih 100 kron je dolžnik plačal letno 12 kron obresti, to je vsak mesec eno krono.

Vračanje vina

Vino so dolžniki vračali kmalu po trgatvi, ko je mošt še vrel, šumel, in bil torej še sladak, neučiščen. Takrat, ko so bili vsi sodi polni, ga je kmet še najlaže utrpel. Vračali so torej mošt, edino v Bojanji vasi in na Dobravah niso pobirali mošta, temveč vino, in sicer po Martinjem, ko se je učistilo. Če mošt ni bil pobran do Martinjeve, so se vaščani jezili in se branili dati vino. Ta dan je bil namreč do polnoči v sodih še mošt, po polnoči pa že vino! Zato tudi pravijo ponekod: »Na Martinje se mošt pokrade.« V starih časih so vračali črn in bel mošt, kakršnega je pač kdo imel. Oboje so zmešali in so potem imeli v sodih lepo svetlo rdeče vino.



NOVO MESTO V VALVASORJEVIH ČASIH

Svoboda bratov Milavcev za 10-letnico

Za 10. obletnico delavskega prosvetnega društva Svoboda bratov Milavcev v Brezicah so člani na letni konferenci sprejeli program prireditve v jubilejnem letu. Najprej bo na vrsti pustna zabava, nato pa se bodo pričeli pripravljati na študij dramskega dela za jesensko proslavo. Za to priložnost bodo verjetno našli tudi komedijo. Izbrali je še niso. V programu imajo tudi meddruštveno šahovsko tekmovanje s predajo spominkega pokala ob 10-letnici.

Delo društva v minulem obdobju bodo ponazorili z razstavo fotografskega gradiva o posameznih uprizoritvah dramskih del in drugih nastopih. Vse leto se bodo člani društva trudili, da bi privabili v svoje vrste čimveč mladih ljudi. Pripravljajo tudi nastop pevskega zbora in vendar spored za zabavno prireditev. Od desetletnega jubileja bodo člani Svobode bratov Milavcev razvili svoj društveni prapor.

Čaka jih torej precej nalog. Da bi jih lahko uredili, bodo zaprosili sindikalne družnice na svojem območju za finančno podporo. Lani je prejelo društvo 150.000 dinarjev iz sklada za kulturo in prosveto. Tudi letos računajo na to pomoč, vendar bodo okrat potrebovali več sredstev.

»Pokaži, kaj znaš« v Boštanju

Domača in sevnjska organizacija mladine sta v nedejo, 24. januarja, priredili zabavno prireditev »Pokaži, kaj znaš«, na kateri pa sta nastopila tudi gosti iz Dobove in Bučice. To je bila v Boštanju prva prireditev te vrste, zato je bilo zanimanje zanjo izredno veliko. V vseh 16 letih, kar je dvorana Partizana v Boštanju pod streho, v njej še ni bilo toliko ljudi kot na zadnji prireditvi.

V dvournem programu se je zvrstilo okoli 20 točk sporeda. Strokovna komisija in ocenjevalna komisija iz občinstva sta vsako točko sporeda splošno ocenili. Prvo nagrado 10.000 din je dobil pevkar, gost iz Dobove; drugo nagrado 8.000 din mladinka Marjetka Rovinski iz Sevnice; tretjo nagrado 5.000 din pa je komi-

sija prisodila 6-letni pevci s kitaro Meliti Flisovi iz Dol. Boštanja. Skromnejše nagrade so prejeli še: zabavni ansambel »Rdeča rožica« iz Sevnice, kvartet kitar iz sevnjske glasbene šole, kvintet harmonikarjev iste šole, domači pevski oktet, mladinski pevski zbor itd.

Nagrade so omogočila sevnjska podjetja. Ob zaključku prireditve je gost iz Dobove povabil prireditelje na gostovanje v svoji domači kraj. Dobil je odgovor, da bodo radi prišli gostovat, samo da ne bo tako, kot ob zadnjem gostovanju pred mesecem dni, ko je bila dvorana v Dobovi skoro prazna.

Prireditve, ki jo je vodila prosvetna delavka Darinka Haler, je tako vsestransko uspela.

FRANC DOBOVSEK

»Pri nas bo kmalu cvetel teloh!«

V črnem potoku pri Čabru bo skoraj, skoraj pomlad

Spet sem srečal Veselovo mamu iz Črne potoka pri Čabru in spet sta malo, tako le mimogrede, poklepetala o življenju ob zeleni Kolpi. Najprej pa — seveda — o življenju v vasi v zadnjih mesecih, odkar so dobili elektriko.

»Kar predstavljati si ne morem, kako smo prej živeli, ko ni bilo elektrike,« se je čudila. »Večkrat pobaram sina Ivana, če je to res naša hiša, če so sobe res naše, ko pa je zvečer tako svetlo v njih, ko je svetlobe skoro kar preveč. Samo pritisneš in že se zasveti! Kadar zmanjka toka, je kar hudo ob petrolejki, ki kar noče več tako lepo svetiti kot včasih.

Takoj ko smo dobili elektriko, je sin kupil radio. Odtlej igra neprestano, pa še močno na glas. Zaradi tega, da bomo nadomestili zamujeno, čase, ko pri nas ni bilo ne radia ne elektrike, ko tako rekoč ni bilo pravega življenja.

In nato pripoveduje, da je pri njih, v Črnem potoku, skoro že prava pomlad. Snega, ki ga je bilo tedaj pri nas še precej, pri njih kar nič več ni, sonce pa tako prijetno stoji v bregove nad Kolpo, da je veselje. Res, prava pomlad, pa zeleneti bo kmalu pričelo. Popki na drevju bodo na-

brečli, rastlinje bo ozelenelo, teloh bo pomohl glavico soncu naproti — ko bo še marsikje drugod prava zima. Spomni sem se skalnatih pečin nad Kolpo, bujnega pomladanskega zelenja in cvetočih jablan okrog hiš, raztre-

senih po travnatem bregu, ter zastliti tiho pesem toplega pomladnega vetra med elektricnimi žicami in veselo domače glasbe, ko so priplaval v prvo pomlad skozi odprta okna iz svetlih, sveže prebeljenih kuhinj.

OD 1. JANUARJA DO 2. FEBRUARJA 1965

1007 novih naročnikov

Se 157 novih naročnikov se je pridružilo vrstam naših stalnih bralcev in prijateljev; iz vseh krajev našega področja so, največ pa jih je bilo ta teden iz pošt v občini Trebnje — kar 28; sledi ji občina Krško — 27 novih naročnikov, Novo mesto 26, Brežice 23, Črnomelj 7, Kočevje 6, Ribnica 7, Sevnica 7, razne pošte 16 in tujina 10. Po približno 6 tednih naše akcije je je stanje glede novo pridobljenih naročnikov po poštah takole:

BREŽICE:	91
ČRNOMELJ:	33
KOČEVJE:	29
KRŠKO:	147
METLIKA:	26
NOVO MESTO:	159
TRIBANICA:	103
SEVNICA:	41
TREBNJE:	108
Razne pošte:	235
Tujina:	35

Pridobivanje novih naročnikov zaostaja po naših podatkih v občini Kočevje in Sevnica, odlično pa poteka doslej v krški in trebanjski občini. Ponovno vabimo krajevne organizacije SZDL, da priporočajo svojim članom domači pokrajinski tednik. TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK bo dobila tista KO SZDL, ki bo na svojem področju pomagala pridobiti največ novih naročnikov za naš tednik.

V VSAKO HIŠO: DOLENJSKI LIST! UREDNISTVO IN UPRAVA LISTA



Crmošnjice postajajo res dober smučarski center. Prav zdaj se bodo vrstila tekmovanja drugo za drugim, da bodo prišli na račun smučarji-tekmovalci in gledalci. Novomeščani, prav izlet je do Crmošnjic. Če ga povežete v nedeljo z ogledom Padersčevega spomenika in popoldne še z »amaterskim« smučanjem, bo užitek popoln. V Crmošnjicah je namreč še dovolj snega. Prizorov, kakršen je tale, ko so Peter, Jada in Jože Turk (z leve proti desni) osvojili tri druga mesta, bo bržkone letos še precej.

V hiše na Hrstu je pritekla voda

Od oktobra minule jeseni Merušarji uspešno opravljali pa do prejšnjega meseca so zemlja, električarji in montažniki, kljub zelo slabemu vremenu značajno delavci Komunalne uprave iz la in popravljali vodovoda na Hrstu nad Suhorjem.

Sicer je bil že leta 1957 položen vodovod do Hrsta, vendar je voda pritekla le v njegov najnižji del, od tu pa so morali iz rezervoarja vodo črpati s ročno črpalko.

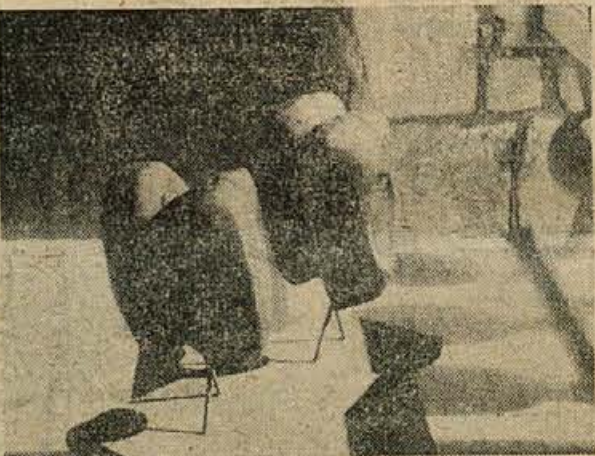
Zato so letos pri bivši Popovičevi gostilni na Hrstu napravili nov rezervoar in na novo položili 80 metrov cevi. Iz tega rezervoarja, v katerem ga priteka voda iz srušenov po Gorjancih, namreč potiska električna črpalka vodo v akumulacijski rezervoar, ki leži v hribu nad vasio, kakih 45 metrov nad spodnjim rezervoarjem. Iz gornjega rezervoarja zdaj z dovolj močnim pritiskom teče voda na Hrsto, kasneje pa bo pritekla še v Ravnoce, Drage in Dole.

Poskusno obratovanje novega vodovoda je bilo že konec minulega leta, 27. januarja letos pa je medobčinska gradbeno inšpekcija opravila tehnični pregled izvršenih del. Navzoč je bil tudi zastopnik investitorja, to je Skupnosti železniških podjetij iz Ljubljane. Doslej je bilo za popravila dela porabljenih okoli 16 milijonov dinarjev.

V tem tednu: šest izrebanih novih naročnikov

Med 157 novimi naročniki smo v torek popoldne izrebrali naslednje nagrade in knjige, ki jih poslali po pošti:

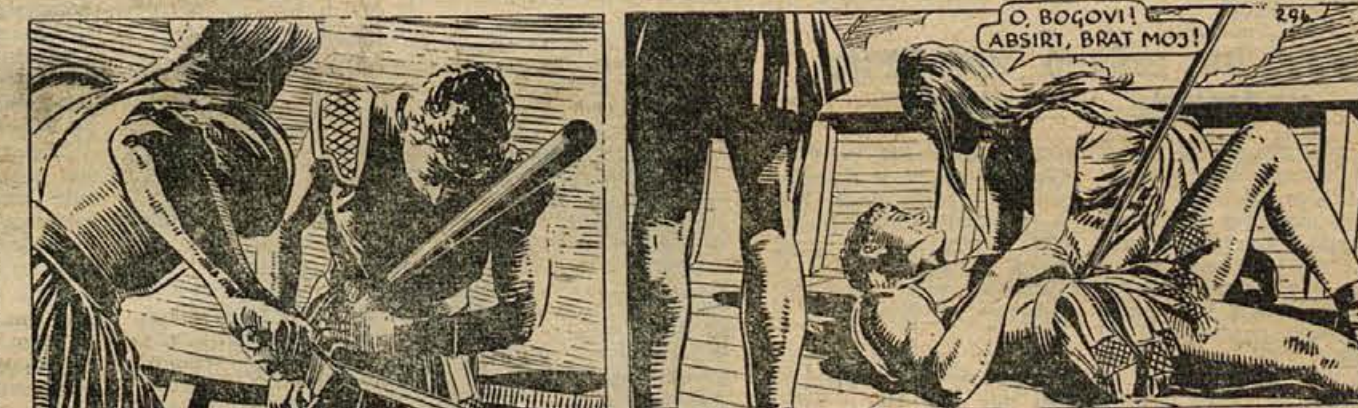
1. Olga Urbič, Hudeče 6, Trebnje — dobi knjižnico št. 4371).
2. Alojz Gorenc, Ribnica — dobi 2. nagrado št. 1333).
3. Vilko Zamuda, Uršna — dobi 3. nagrado št. 5598).
4. Jakob Libensek, Libna — dobi knjižnico št. 29).
5. Julka Ledinski, Mirtov — dobi 5. nagrado: dve lepi knjigi (naročilnica št. 727).
6. Jože Kržan, Cerina 22, Brežice — dobi knjižnico št. 6981).



Vozovi so v obkolpkih hribih kaj neprimadn za prevoz sena ali drv, zato morajo ljudje kosnjo s strmi pobočji večimoma znesti domov na lastnih hribih. Globoko upognjeni pod velikimi butarimi sena ali dračja stopajo po strmih, od hudournih voda zdrtilih stezah v dolino. Kipar Stane Jarm je butare, značilne za Kolpsko dolino, takole upodobil v lesu.

Saša Dobrila:

ARGONAVTI



SMEH STOLETIJ

Bacona so vprašali, kaj misli o denarju. »Denar,« je odgovoril sloviti filozof, »je odličen sluga, a zelo slab gospodar.«

Dramatika Shakespeara so opozorili, da je neko sceno skoraj dobesedno prevzel iz slabe drame neznanega začelnika. Shakespeare je odgovoril:

»To je že res. Toda ta prizor je kakor mlada deklica, ki sem jo rešil slabe družbe in prestavljal v boljše razmere.«

V uglednem gledališču je Shakespeare igral kralja. Stal je na odru čisto blizu stranske lože, v kateri je sedela kraljica Elizabeta. Kraljica je hotela poskusiti, če je mogoče znesti velikega pisatelja in igralce, in je vrgla na oder svoj robček. Shakespeare (kralj na odru) je pravkar nekaj ukazal svojemu služabniku, ko pa je zagledal robček, je z do- stojanstvenim glasom se pripomnil:

»Preden pa to storiš, poberi tamle robček naše sestre!«

Med neko vajo je Shakespeare opazil igralca, ki se je pogovarjal z lepo, mlado damo. Iz radovednosti se jima je približal in slisal, ko je ona rekla:

»Ob desetih potkajte trikrat na vrata in ko bom vprašala, kdo je, recite: Richard III!«

Veliki dramatik, ki je na vso moč ljubil ženske, je prišel četr ure prej; spustila ga je v hišo in — bil je sreden. Ob dogovorjenem času pa je prišel pravi ljubimec. Shakespeare je odprl okno in z nežnim glasom vprašal, kdo je.

»Richard III,« se je glasil odgovor.

»Richard III,« je prišel preporno, je zaupno dejal pisatelj, »William Osojvalec je trdnjavo že zavzel.«

Pesnik Ben Jonson ni bil obziren možak. Ko je bil v gosteh, je porinil krožnik od sebe in dejal:

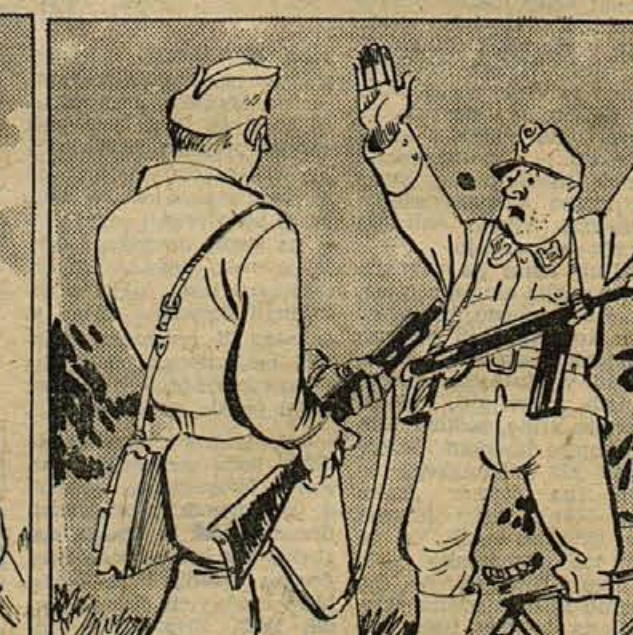
»No, to je prava pravcata krma za svinje.«

Toda gostiteljica lady Windermere mu je vrnila milo za drago:

»Potem vam pač smem ponuditi še en obrok, kajne?«



VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★



21. — »Za njim moramo. Če smo tvegali, da smo šli ponj, bomo tvegali še to, da ga spet ujamemo!« Skupnica se je previdno vrnila po cesti nazaj. Kmalu so zagledali županovega bika: mirno je mulil sočno travo ob cesti. Nemevec ni bilo nikjer — menda jih je topotanje splašeno bika, ki je bežal za njimi, toliko podgalo, da so tekli, dokler jih ni skrila utrjena postojanka.

22. — Minilo je dvajset dni in Noč se je vrnil iz Glavnega štaba, nesoč važna obvestila na Koroško. Ustavil se je pri Smontkarjevih, popoldne pa se je napotil naprej. Rudi, ki je moral nesti poročilo, je šel nekaj časa z njim. Prišla sta do ceste, ki vodi iz Gornjega grada na Črnilce. Ozrla sta se na levo in desno. Nikogar. Rudi je hotel čez cesto, toda Noč ga je zadržal: »Miruj!«

23. — Po cesti se je na kolesu pripeljal verman. Na orsih mu je bingljala brzostrelka. Previdno se je oziral okrog. Ko je bil tik pred njima, je Noč skočil na cesto in nameril na presenečnega švabobranca svojo brzostrelko. Verman je takoj videl, za kaj gre. Stopil je iz kolesa in dvignil roki. Rudi je stekel k njemu, mu vzel brzostrelko, pobral kolo, ki je ležalo sredi cesti.

24. — »Takole kolo, hm,« je mrmral Noč, »z njim pride hitreje naprej!« Kurir je ogledoval zdaj kolo, zdaj pač cesto, ki je vodila v dolino. Ukazal je vermanu otrok. Nemci so mu prislili, da sem obkolel to kolo,« je zastokal verman. »Ne, potem te bom pa prislili, da jo boš slekel. Le hitro!« je zagodrnjal Noč.

SEMIČ: že 8 gospodarjev je naročilo motorne kosilnice

Prvo pošiljko naročenih motornih kosilnic BCS tip 622, za katere vlada med kmetovalci veliko zanimanje, bo prejela zadruga marča letos. Naročenih je tudi nekaj kosilnic tipa Alpina, ki so zelo primerne za manjše površine in neraven teren. Te kosilnice so zelo lahke in jih je mogoče nositi na hrbtni. Zadruga jih bo dajala pod enakimi pogoji, kakor one BCS. V Semiču se je naročilo na motorne kosilnice že osem gospodarjev. Prav bi bilo, ko bi preden jih bodo začeli upo-

rabljati — bil prirejen tečaj, na katerem bi se lastniki priučili rokovanja. Morda bi kazalo tudi koga izmed mladincev poslati na kmetijsko strojno šolo v Mariboru, kjer bi v treh mesecih opravil izpit za traktorista in se priučil rokovanju z ostalimi kmetijskimi stroji. Ne bi bilo odveč, ko bi sredstva za tečaj primaknila zadruga, saj bo veliko odvečne jeze in popravil, če ne bo v vsaki vasi vsaj po eden, ki se bo dobro spoznal na mehanizacijo.

Franc Derganc

Novi evidentirani kandidati iz črnomaljske občine

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL Črnomelj je pretekli teden dobila še 23 predlogov za kandidate odbornikov občinske skupščine. Skupno je sedaj evidentiranih 7 predlogov za zveze in 16 za republiške poslance ter 82 predlogov za občinske odbornike. Kljub temu, da zaključujemo z evidentiranjem in že začnemo z izbiro kandidatov, občani še vedno predlagajo kandidate. Do sedaj niso evidentirani predlogi le za 3 volilne enote, bodo pa v prihodnjih dneh. Volilna komisija ugotavlja, da je evidentiranih premalo žensk in mladine, zlasti za občinski zbor. Naknadno so evidentirani za občinski zbor v volilni enoti številka 5 Janez Lavrin, Jože Sever in Anton Hutar, vsi kmetje iz Rožnega doma, in v volilno enoto šte-

vilka 24 Janez Kocjan, uslužbenec iz Dobljč, ter Stanko Držaj, kmet iz Jerneje vasi. Za zbor delovnih skupnosti so evidentirani v volilno enoto številka 1 Jože Gregorič, Anton Kozoglav in Vojislav Veljko iz Ljubarne in vzdrževalnega oddelka črnomaljskega BELTA; v volilni enoti številka 2: Vladimir Lončar, Maks Pišec, Vladimir Cop in Franc Bahr iz uprave in mehanke oddelka BELTA; v volilni enoti številka 3 Jože Gosenar, Tomo Savor, Jože Mržljak in Ivan Mržljak.

Matični urad Črnomelj

Januarja sta bila doma rojeni 2 deklici. — Poročili so se: Mihael Sterk, poljedelec iz Sodevcev, in Zofija Brunskole, poljedelka z Mavrlena; Stanislav Kranjc, strojni ključavničar, in Marija Milkovič, delavka, oboje z Zorane. — Umrla so: Ivana Zgaga, gospodinja iz Črnomlja, 63 let; Janez Rošič, upokojenec z Mavrlena, 58 let; Ana Butala, užitarica z Gor. Pake, 88 let in Marijeta Klobučar, kmetovalka z Dobljč, 77 let.

Razveselite znance in prijatelje z DOLENJSKIM LISTOM!

Matični urad Adlešiči

Januarja sta bila doma rojena 1 deček in 1 deklica. — Poročili so se: Simo Kordić, kmetovalec z Bojanec, in Ljubica Stipanović, kmetovalka iz Marindola; Andrej Planinc, frizer z Svibnika, in Ana Sikorja, šivilja iz Tribuč. — Umrla je Ana Grabrijan, kmetovalka z Vrhovcev, 75 let.

Matični urad Vinica

Januarja ni bilo rojstev, niti porok. — Umrla so: Jože Benec, kmetovalec z Podkarnja, 67 let; Barbara Grdun, gospodinja iz Zilj, 74 let; Marija Ivanušič, gospodinja s Preloke, 80 let, in Kristina Balkevec, gospodinja iz Drenovca, 56 let.

ZŠAM: v prihodnje več aktivnega dela

Konec januarja je bil v Črnomlju dobro obiskan občni zbor združenja ZŠAM, ki združuje avtomobiliste. Po dokaj kritičnem poročilu predsednika Jožeta Romnika so v razpravi tudi posamezni člani organizacije kritično ocenili dosedanje delo nekaterih članov odbora, posebno pa blagajnika. Niti članarine ni pobral, tako da so morali nastavitviti honorarno moč, da je namesto blagajnika opravila potrebno delo.

V okviru organizacije ZŠAM naj bi priredili strokovne tečaje za pridobitev kvalifikacije, kar bi koristilo predvsem mnogim mladim fantom, ki pri voljakih naredijo voziški izpit, če pa hočejo postati poklicni vozniki, morajo doma izpit ponovno opraviti.

Zelili so tudi več strokovnih predavanj s filmi, na katere naj

bi prišli tudi vodilni tovarniški kolektivi, da bi videli, kaj lahko zahtevajo, od soferjev in kaj ne. Potem jih najbrže ne bi več sili na pot s pokvarjenimi vozili in ne prevažali tovora, ki je propovedan.

Da bi ZŠAM prišla vsaj do skromnih sredstev, s katerimi bi lahko razpolagala, si je dosedanje vodstvo zamislilo akcijo: člani organizacije bi vozili iz gozdov les. Gozdnemu gospodarstvu, račun, ki bi ga to podjetje plačalo, pa naj bi šel v korist organizacije. Pri tem je bila potrebna pomoč delovnih kolektivov, kjer so soferji zaposleni. Rečeno je bilo, naj bi podjetja dovolila uporabo kamionov, gorivo bi plačala ZŠAM, vodna podjetja pa na to ni pristala, zato je akcija propadla.

Izvoljena sta bila nov upravni in nadzorni odbor, od katerih si člani obetajo več aktivnega delovanja.

ADLEŠIČI: še hitreje urejevati zadeve borcev

V nedeljo, 24. januarja, je bil v Adlešičih občni zbor Zveze borcev. Navzoči so najprej počastili spomin 7 umrlih članov z enominutnim molkom, nato pa je poročal o delu odbora in o zdravstvenem stanju borcev predsednik Miko Mušič.

Nedolgo zatem so se priglasili k besedi: Ivan Grabrijan, Ivan Požek, Rade Barjakovič, Jože Vlačič, Miko Veselič, Peter Dragičević, Alojz Cvrtkovič in sekretar občinskega odbora ZZB Rade Kordić. Vsi so govorili o nujnosti hitrejšega reševanja zadev borcev in priznanja posebne delovne dobe ter poudarili, da je kljub 75 priznavalcinam na našem področju še mnogo ostarelih borcev-kmetov, ki bi bili družbene pomoči nujno potrebni. Nadalje so razpravljali o klimatskem zdravljenju in o tem, da bi bilo nujno potrebno uvesti za člane ZZB zdravstveno za-

varovanje. Navajali so primere, ko bорец ne gre k zdravniku, četudi hodi z dvema palicama. Zakaj ne? Ker ne more plačati stroškov!

Prebivalci teh krajev so v času NOB mnogo žrtvovali in prehranili na tisoče borcev. Danes se čutijo zapostavljene in menijo, da niso deležni priznanja, ki jim za njihovo delo in zasluge gre. Sekretar občinskega odbora ZZB je pojasnil, da je bilo v letu 1964 mnogo narejenega pri urejanju zadev borcev, saj prejema priznavalnine že 250 članov ZZB, vendar je to pri skupnem številu članstva še vedno malo. Občinski odbor ZZB skuša rešiti najnujnejše primere in si bo prizadeval v letošnjem letu dodeliti še 200 novih priznavalnin.

Na občnem zboru so pred zaključkom sprejeli še sklep, da predlagajo občinskemu odboru SZDL Črnomelj kot

kandidata za novi zbor občinske skupščine Petra Dragičevića, za zbor delovnih skupnosti v skupini kmetijstva pa Ivana Grabrijana.

-v-

VSAM DAN OD ŠESTIH DO TREH

Tri leta so minila, kar so Metličani dobili otroško varstveno ustanovo. Zanimanje za vrtec pa je od tedaj vsa leta več ali manj enako. Navzlic temu se po metliških ulicah še potikajo otroci brez pravega nadzorstva.

V gradu, kjer sta tudi šola in muzej, deluje v spodnjih prostorih metliški vrtec. Ima dve veliki, lepo urejeni in topli sobi, ki ustrezno sanitarno prostore. V eni teh sob se običajno vseh 24 otrok v vrtcu igra, v drugi pa jedo, gledajo kine in tudi razstavljajo svoje izdelke. Otroci v vrt-

mec opisala tako:

— V vrtec začno prihajati otroci malo pred šestimi zjutraj in se zbirajo vse do devetih, ko imajo toplo malico. Pol ure zatem je na vrsti skupna zaposlitev: včasih poslušajo pravljice, ukvarjajo se z likovnimi izdelki ali s tehničnim poukom, imajo rit-

ske plošče, radio ali magnetofonske posnetke. Tudi za igranje ostaja še dovolj časa! Tedaj se lahko posvetim vsakemu posebej, zlasti pa onim, ki v razvoju nekoliko zaostajajo. Po kosilu gredo otroci spat. Okoli dveh vstanejo, sami pospravijo odeje in ležalnike, nakar se igramo in igranje kamo starše. Mame se navadno še zanimajo, koliko je njen otrok pojedel, če je bil priden itd., tako da naenkrat mine delovni dan vse do srede popoldneva.

— V Metliki je največ žensk zaposlenih v industriji, kjer delajo v izmenah. Ali materam ustreza poslovanje vrtca v času od šestih do treh?

— To je res, vendar je za popoldansko izmeno tako malo otrok (samo dva ali trije), da je zaradi njih ne moremo uvesti. Žal je pri nas v varstvu od 24 otrok samo 6 iz delavskih družin. Njihovi starši so si službo uredili tako, da je eden od njih popoldne doma.

— Kaj menite o otrocih, ki jih je dostikrat videti na metliških ulicah? Kje so njihovi starši?

— Mame so doma, očetje v službah. Otroci si začeli družbe in gredo na cesto, tam pa se marsikaj slabega nauče. Zgodilo se je že, da so malčki v vrtcu začeli govoriti grde besede in ko sem jih vprašala, kje so jih slišali so povedali...

— Za koliko ste podražili oskrbnino v vrtcu, kar se je hrana na sploh podražila?

— Niti za dinar! Starši plačujejo 1.200 din za otrokovo malico in kosilo, 2.500 din pa stane varstvo. Tolika je namreč naša ekonomska cena.

Za zadnji odgovor vzgojiteljice Marije velja metliškemu vrtcu čestitati, saj postavlja na glavo trditve drugih varstvenih ustanov, ki so v zadnjem času močno podražile svoje usluge.

METLIKA: kandidati za zvezne poslance

V metliški občini so bili doslej evidentirani za poslance zvezne skupščine naslednji kandidati: inž. Marko Bulc, predsednik okrajne skupščine Ljubljana; inž. Ciril Mravljica, direktor Skupnosti železnih potij; Boris Mikuš, direktor RTV Ljubljana; Mara Rupena—Osolnik, sekretarka zveznega odbora RK; Lojze Kernič, šef službe družbene knjigovodstva pri Narodni banki; Marijan Dermastia, generalni direktor skupnosti železnice; Marjan Jenko, član komisije za kulturo, prosveto in tisk pri RS ZSS; Tone Koprivnikar, generalni direktor Jugobanke, filijale za Slovenijo.

Veliko kupcev, malo živine, pa hude cene!

Na zadnjem metliškem sejmu je bilo naprodaj okoli 300 glav goveje živine in približno toliko prašičev. Po pujskih je bilo povpraševanje največje, zato tudi cena ni bila normalna. Večino prašičev so prekupevalci prejšnji dan kupili na novomeškem sejmu in jih pripeljali naprodaj v Metliko po 12.000 din.

Govedo je imelo tokrat naslednje cene: volj od 420 do 440 din kg, posebno dragi pa so bili mladi junčki, ki so veljali 250.000 din, četudi niso bili še sposobni za vprego. Cena za krave se je gibala med 320 in 380 dinarjev za kilogram žive teže.

-js

Zanimivo predavanje

V okviru Ljudske univerze v Metliki je 1. februarja predaval prof. Jože Dular. Z barvnimi diapozitivi in barvnim filmom je povedal številne gledalce po Beli krajini in po Kolpi, ki oblika to deželo od Laz v Poljanski dolini do Rokovca pod Metliko. Zlasti zanimiv je bil prikaz številnih jezov, minov in žag — celih in že razrušenih — na tej čez 70 kilometrov dolgi poti, ki jo je predavatelj z dvema tovaršema v čolnu opravil preteklo poletje.

Minuli ponedeljek je prof. Dular isto predavanje ponovil v Gradcu, povabil pa so ga še v Podzemelj, na Suhor in v Črnomelj.

Kdaj bo rešeno vprašanje vodovoda v Adlešičih

Ze leta 1963 so bile opravljene osnovne meritve in je bil izdelan globalni proračun za napeljava krajevnega vodovoda v Adlešičih. Po tem načrtu naj bi bil vodovod izpeljan iz studenca ob Kolpi, ob zajetju pa bi bile zgrajene črpalne naprave, da bi potiskale vodo v rezervoar, postavljen na okoli 70 m višinske razlike. Odtod bi tekla voda po ceveh v bližnjo okolico, po možnosti tudi v bolj oddaljene vasi.

Da je napeljava vodovoda v Adlešičih nujna, ni treba posebej poudarjati, če vemo, da prebivalstvo piše strešno kapnico, v kateri je analiza že večkrat ugotovila fekalije.

Zgraditev krajevnega vodovoda bi bila velika pridobitev tako v higienskem kot v gospodarskem pogledu za vse okoliške vasi. V letih večjih suš, ki v teh krajih niso redke, morajo ljudje voziti

vodo iz Kolpe tudi po 4 km daleč, še teže pa je s preskrbo vode v suhih zimah. Kolpa je zaradi strmih bregov težko dostopna, zato predstavlja napajanje živine in zajemanje vode precejšnjo nevarnost za živali kot za ljudi.

Na vseh sestankih in zborih občanov so v zadnjem času spet načenjali to vprašanje. Prebivalci so pripravljani pomagati s prostovoljnimi delom, pričakujejo pa tudi pomoč občinske skupščine.

V. P.

Na črnomaljskem trgu

4. februarja je bil v Črnomlju običajni tržni dan. Na trgu so tokrat veljale naslednje cene: jajca 40 din, fižol 180—210 din kg, zelje 70 din glava, kure od 1200 do 1600 din, glavica česna 10 din, zelena solata 240 din kg. Razen tega so bile na stojnicah naprodaj volnene nogavice.

Odbor ZB v Semiču je za samoprispevek

Na seji novega odbora ZB iz NOV v Semiču, ki se je sestel pred nedavnim, so sklenili, da bodo na zborih volivcev podpirali predlog za krajevni samoprispevek. S samoprispevkom bo napeljan telefon na Streklevec in v Podreber ter urejena razsvetljava od Semiča do peš poti pri Stefanu. Pretresali so tudi prošnje za priznavalnine ter ugotovili, da smo pri tem včasih preozki, saj je še nekaj ljudi, ki so v letih boja veliko žrtvovali za narodno osvobodilno gibanje, pa se jih sedaj nihče ne spomni.

F. D.

Predlogi za določitev proizvodnih okolišev

Po sklepu zadnje seje občinske skupščine je svet za kmetijstvo in gozdarstvo skupno s komisijo za korekturo proizvodnih okolišev pred dnevi vnovič proučil merila in ekonomske pogoje posameznih vasi v občini ter se odločil za naslednji predlog, ki ga bo poslal občinski skupščini v potrditev:

V II. proizvodni okoliš naj bi spadale katastralne občine: Krasinc, Podzemelj, Pri-mostek in Metlika.

III. proizvodni okoliš naj bi zajemal katastralne občine: Gradac, Dobravice, Lovico, del Bušnje vasi, Dragomiljo vas, Grabrovec, Slam-

no vas, Rosalnica, Radoviče, del Božakovca, Zelenbej, del Drašičev.

V IV. proizvodni okoliš, ki naj bi bil po novem davščni prost, so predlagane naslednje katastralne občine: Dole, Hrast, del Bušnje vasi, Bereča vas, Brezovica, Malo Lešče, Bojanja vas, Radovica, del Drašičev, Vidošiči, Kamnica, Železniki, Krmačina, del Božakovca in Rakovec.

Oba organa, ki sta o tem razpravljala menita, da je taka razvrstitev najpravičnejša, zadnjo besedo o tem pa bodo spregovorili odborniki občinske skupščine na prvi prihodnji seji, ko bodo za ta predlog glasovali.

Kaj je s šolo za življenje

Občinski komite ZMS Črnomelj je skupno z delavsko univerzo organiziral šolo za življenje, ki se je začela konec januarja. Glede na vse organizacijske priprave in obljube so računali na udeležbo okoli 60 mladincev in mladink, na prvo predavanje pa je prišlo le 6 mladih ljudi! Trije so bili iz Beta in 3 iz BETI. Dajakovi ni bilo in drugih mladincev tudi ne.

Zdaj spet vsi obljublja, da bodo naslednja predavanja bolj obiskana, vendar — ali se velja zanešati na njihovo besedo?

metliški tednik

125 evidentiranih za občinsko skupščino

Do minulega ponedeljka je volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Kočevju zbrala že 125 predlogov za kandidate za občinske skupščine. Tokrat objavljamo imena doslej evidentiranih po posameznih volilnih enotah. Za občinski zbor je evidentiranih 60 predlogov, za zbor delovnih skupnosti pa 62. Zenski je evidentiranih 36, 20 za občinski zbor in 16 za zbor delovnih skupnosti.

Objavljamo seznam evidentiranih predlogov za zbor delovnih skupnosti: VE št. 2 — Rudnik: Franc Ahac, Dušan Figar, Jani Buchvald, Ciril Cvetličič, Duška Jerman in Franc Marinič. VE 4 — INLES, obrat Kočevje: Slavka Jakopin, Pavel Peček, Ivan Potisek, Ludvik Recek in M. Sešek. VE 6 — kemična, NB in KB: B. Bejlovič, Milka Hočvar, Tone Kovačič, Jože Ponikvar, Lojze Levstik, Leon Mitar, inž. Dušan Oražem, inž. Stane Remžgar. VE 8 — ITAS: Janez Hočvar, Vlado Jelenovič, Alojz Campa, inž. Stane Adamič, Franc Kocjančič in Franc Silc. VE 10 — SGP Zidar: Tone Butina, Franc Boje, inž. Franc Hočvar. VE 12 — ČZP Kočevski tisk, Elektro, Komunala: Mihaela Hočvar, Angela Oberč, Drago Murn, Jože Subic. VE 14

skupščino

in soc. varstvo: Lucija Gruber, Ana Lisac, Ivan Zabukovec in Franciška Zagar. VE 2 — družb. politične organizacije in državni organi: Veno Avpič, Julka Hering in Tone Serčer.

Občinski zbor: VE 2 — Mlaka, Stari log itd.: Vera Sekoranja, Lado Troha. VE 4 — Konca vas, Stara cerkev, Goronje itd.: Jože Potočar, Jože Sporer in Anton Vučko. VE 6 — Kočevje — Ljubljanska cesta, desna stran, Rož, na ul., Mahovnik: Marija Kramar, Mihael Petrovič, Tone Repar, Elica Struna in Dragica Serčer. VE 8 — Kočevje — desna stran glavne ceste do Podgorske, do kegljišča in ob Riniži do glavnega mostu: Urban Arko, Sonja Bižal, Ančka Obravnič, Oskar Kopitar. VE 10 — Kočevje, Trg 3. oktobra, leva stran do Podgorske in Reška cesta: Marija Benčina, Rajko Jenko, Nežka Henigman, Ivan Klun, Alojz Poje in Ivanka Stefančič. VE 12 — Kočevje, leva stran glavne ceste do križišča pri spomeniku in ob Riniži do glavnega mostu: Dimitrij Janežič, Bruno Ciglič, inž. Anton Gregorič in Miha Putrih. VE 14 — Kočevje,

Francika Letig, Viktor Lavrič in Ferdo Troha. VE 24 — Koprivnik, Onok: Bela Bence, Anton Zagar. VE 26 — Kočevska Reka: Lojze Bartol, Zdenko Hodnik in Danica Piber. VE 28, Vas — Para: Alojz Jakovec, Jože Selan, Martin Stefančič, Anton Skvarč, Franc Volf. VE 30 — Draga: Blaž Kovač, Franc Kalič, Jože Poje, Ludvik Volf in Franc Zagar.

Kdo bo popravil bazen?

1957 so na zamokviranem zemljišču pri Črnom potoku uredili 90 metrov dolg in 40 metrov širok bazen. Dela so veljala okoli 300.000 dinarjev. Ker ni bilo sredstev, so 1953 prenehali delati. Voda je začela najedati ne povsem zgrajene in utrjene bazenove stene in zdaj je treba te popraviti. Vaška skupnost nima denarja, lahko pa bi popravila bazen ribiška družina iz Kočevja in si tu uredila lep ribnik.

AVGUST PLENICAR

27 evidentiranih kandidatov za poslance

V kočevski občini je doslej evidentiranih 27 predlogov za republiške in zvezne poslance. Za republiški kulturno-prosvetni zbor so evidentirani naslednji: Matija Cetinski, upravnik DU Kočevje, Danica Kaplan, učiteljica, Herman Kotar, ravnatelj gimnazije, Stane Repar iz Ljubljane, Ivan Siraj, ravnatelj šole J. Seška, Tone Serčer, predsednik obč. sindikalnega sveta, Franc Volf, ravnatelj osemletke v Fari, Marija Volf, učiteljica v Fari. Za republiški gospodarski zbor so evidentirani: inž. Milan Bračič, direktor Snežnika, inž. Miha Briški, kemična tovarna, Franc Korelec, direktor Rudnika, Jože Košir, direktor Kemične, Stane Očepek, sekretar Zidarja, Viktor Ožura, direktor Avta, Rudi Rauh, direktor Trgoprometa, Franc Rudl, direktor ITAS, Zdravko Šaubah, KGP, in inž. Savo Vovk, direktor KGP. Za zvezne poslance je volilna komisija zbrala 9 predlogov: zvezni zbor: inž. Marko Bule, Ljubljana, Roman Albreht,

Beograd: gospodarski zbor: Marijan Dermastija, Beograd, Ignac Karničnik, direktor Kočevskega tiska, in Julij Planinc, Ljubljana; kult.-prosvetni zbor: Boris Mikoš, Ljubljana, in Tilka Blaha, Ljubljana; socialno-zdravstveni zbor: Dragica Rome, Novo mesto, in organizacijsko-politični zbor: Drago Benčina, Kočevje.

Novi člani komiteja, komisij in delegat za V. kongres ZKS

Delo kočevskih komunistov bo v naslednji mandatni dobi vodil 23-članski občinski komitej, ki je bil izvoljen na konferenci 30. januarja. Za sekretarja občinskega komiteja ZK je bil ponovno izvoljen Miro Hegler, ostali člani komiteja pa so: Drago Benčina, Jože Benčina, Saša Bižal, Ana Gole-Bevc, Franc Kocjančič, Drago Komljenovič, Lojze Levstik, Branko Marinič, Anica Mihelič, Franc Merhar, Marjan Mrvar, Jože Novak, Janez Oven, Janez Piber, Albin Svete, Slavka Šega, Ciril Strumbelj, Stane Trdan, Ivan

Vesel, Marija Volf, Miro Vučelj, Janko Zagar. Kontrolna komisija: Karel Grm, Tilka Kovačević, Janez Lander, Lojze Rauh in Blaž Volf. Revizijska komisija: Milka Gorše, Avgust Kuhar in Feliks Zagar.

Za delegate na V. kongresu Zveze komunistov Slovenije je bilo izvoljenih 10 tovarišev: Janez Dolenc, Ana Gole-Bevc, Miro Hegler, Janez Hering, Alojz Jeselnik, Tončka Klarič, Drago Komljenovič, Miha Nagu, Marija Volf in Jože Poje.

Koristno posvetovanje v Ribnici

V soboto, 23. januarja, je bil na občinski skupščini v Ribnici posvet predstavnikov gospodarskih organizacij iz ribniške občine in občinske skupščine. Posvetovanje je sklical predsednik občinske skupščine Franc Ilc.

V zadnji številki Dolenjskega lista smo poročali o sklepu zbora občanov o uvedbi samoprispevka za gradnjo šole v Ribnici ter o tem, da bi tudi podjetja prispevala svoj delež pri gradnji šole. Na posvetu so predstavniki podjetij obsežno razpravljali o sofinanciranju pri gradnji nove šole.

Sklenili so, da bodo njihova podjetja prispevala pripadajoči delež za šolo, podjetji INLES Ribnica in Kmetijsko gozdarsko poselstvo Kočevje pa se bosta predhodno pogovorila še s predstavniki občinske skupščine (podjetji poslujeta na območju obeh občin) o višini prispevka za ribniško šolo in za šole v Kočevju.

Obširnejše so spregovorili tudi o potrebi gradnje kopalnice v Ribnici. Pripravljeni so finančno podpreti tudi gradnjo kopalnice. Prav tako so z razumevanjem vzeli na znanje potrebo o ureditvi

smučarske vlečnice iz Sodražice na Travno goro. Investicija ne bi bila velika (okrog 2.000.000 din), vlečnica pa bi veliko prispevala k razmahu zimskega turizma v tem kraju. Predstavniki gospodarskih organizacij so sklenili prispevati sredstva še za vlečnico. Pričakuje se, da ne bo ostalo samo pri obljubah in da se bo Sodražica kmalu obogatila z novo turistično privlačnostjo.

O obratu družbene prehrane in letavah, s katerimi se ta bori, smo v našem listu že poročali. Povedali smo tudi, da bo morala menza po 31. marcu, če se ne bo našla druga rešitev, prenehati s delom. To bi povzročilo nemalo preglavice vsem, ki se hranijo v tej menzi. Po daljši razpravi so predstavniki zainteresiranih podjetij, to je INLESA, Kovinskega podjetja in Gradbenika predlagali, da bi omenjena tri podjetja prevzela obrat družbene prehrane v svoje upravljanje. Hrano bi kuhali v novi restavraciji, v obratu sedanje menze pa bi bila jedilnica. Smatramo, da bi bila rešitev dobra.

Kje so napisne table?

Na eni izmed sej občinske skupščine Ribnica je bil že pred meseci sprejet sklep o preimenovanju ulic in trgov v Ribnici. To je bilo potrebno zato, ker se Ribnica iz leta v leto širi. Doslej pa je ostalo še vse po starem. Ali bomo videli nove tablice vsaj spomladi?

Podražitev dimnikarskih uslug

Dimnikarsko delo je naporno in hkrati zdravju škodljivo, cene dimnikarskih storitev pa doslej za dimnikarje niso bile spodbudne. Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji o tem razpravljala in sprejela odlok o novih cenah dimnikarskih storitev. Cene so se po tem odloku povprečno povečale za okoli 50 odstotkov, veljajo pa tudi za usluge, opravljene izven dimnikarskega rajona Ribnica. Za kraje, ki so oddaljeni 2 do 5 km, lahko znaša k normalni ceni pribitek 25 odstotkov; v krajih, ki so od 5 do 10 km oddaljeni — 40 odstotkov, za oddaljenosti nad 10 km pa znaša pribitek 50 odstotkov.

Občani se lahko podrobneje seznanijo z novimi cenami v pisarnah krajevnih uradov in na občinski skupščini. Ne bo odveč še opozorilo, da so lastniki in upravitelji zgradb dolžni skrbeti za čiščenje kurilnih in dimnih naprav. Ker pa so dimnikarji odgovorni za požarno varnost teh naprav, jih morajo kontrolirati. Stranke morajo plačati tudi te preglede, vendar v višini 70 odstotkov normalne tarife.

KOČEVJSKE NOVICE

— gostinci: Marija Kramar, Angela Kosec, Anton Stimec, Stane Trdan, Ignac Vidrih in Pepca Zajc. VE 4 — KGP: Franc Nagu, Anton Košorok, Jože Spehar, Mirko Pantar. VE 6 — Snežnik: Metod Flajs in Vlado Prebrič. VE 8 — KGP, KZ: Jože Bauer, Matija Bauer, Matija Jakšič, Jože Marinič in Matija Rogole. VE 2 — prosveta in kultura: Fanika Novak, Rezka Ožura, Mirko Rauh, Jože Smolej, Francika Turk in Dragica Znidaršič. VE 2 — zdravstvo

Cankarjev teren: Milka Čilenšek, Milka Boldan, Pavla Resinovič, Rade Mazalica, Stefka Kogoj, Stane Očepek, Marija Vidmar in Marija Zagar. VE 16 — Kočevje, Rudnik: Andrej Pogačar, Justina Novak, Ivan Planinc, Leon Oberstar, Alojz Trante. VE 18 — Trata: Marija Bremec, Ivan Solar, Ciril Strumbelj. VE 20 — želje in klinja vas: Nande Struna, Oto Držek. VE 22 — Livold, Črni potok, Zajčje polje: Alojz Ivančič, Albert Jaklič, Jože Antončič,

Kaj je s potujočim kinom?

Vaščani Grčarje in Grčarskih Raven se sprašujemo, kaj je s potujočim kinom iz Kočevja, ki nas že precej časa ne obiskuje več. Njihov program zelo pogrešamo, kajti zdaj nas obiskujejo le iz Ribnice, toda z nekvolitnimi filmi.

Takole je bilo: DU Ribnica nas je v začetku kar pogosto obiskovala s še kar dobrimi filmi. Ko so nenadoma prenehali hoditi, nas je začela obiskovati DU iz Kočevja, ki je predvajala večinoma dobre filme, posebno še, ker so predvajali s kinemaskopom. Ko je za to zvedela DU Ribnica, je preprosto prepovedala DU Kočevje, da bi še naprej predvajala filme, češ da je to njen teritorij. DU Kočevje od takrat ni več prišla k nam. Spet so nas začeli obiskovati Ribničani. Pred vsakim predvajanjem so nam poslali plakete, a niso nikoli prišli z najavljenim filmom. Vaščani smo skoraj protestirali da jim ni treba več priti, ker nas imajo za norce. To vidijo tudi sami — po

slabem obisku. Vaščani si zato želimo, da nas, če je le mogoče, spet obiščejo s filmi iz Kočevja.

VASCAN

PRODAJALNA "ŽELEZNINA" VELIKE LAŠČE

sporoča,

DA JE ODPRLA NOV, POSEBEN ODDELEK ZA PRODAJO STANOVANJSKE OPREME V VELIKIH LASČAH STEV. 17. Na zalogi so kompletne spalnice vseh vrst, kuhinjske opreme, štedilniki, razne stevalke, radio aparati in televizijski aparati ter drugi aparati za gospodinjstvo. — Trgovina prodaja na potrošniški kredit. — Prepičljajte se o ugodnem nakupu!

Upravni odbor podjetja storitvenih obrti "KOVINAR" — Kočevje

razpisuje prosto delovno mesto

— TEHNIČNEGA VODJE PODJETJA

Pogoji: a) inženir gradbene stroke s prakso, ali b) tehnik gradbene stroke z najmanj 5-letno prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. — Družinsko stanovanje zagotovljeno. — Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pošljite upravi podjetja v Kočevju, do 23. februarja 1965. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Samoprispevek za novo šolo

Po odloku o uvedbi krajevnega samoprispevka za gradnjo nove šole v Ribnici, ki ga je sprejela skupščina na seji v ponedeljek, bo gradnja trajala tri leta in mora biti zaključena do septembra 1967. Sredstva bodo zbirali s samoprispevkom zaposlenih, s prispevki gospodarskih organizacij in prispevki ostalih občanov; z dopolnilnim proračunskim prispevkom zaposlenih (35 odst.) — bo zbranih okrog 25 milijonov, iz prispevkov del. organizacij 15 do 20 milijonov in s prispevki občanov (les, pesek, prevozi itd.) pa 10—15 milijonov din. Samoprispevka bodo oproščeni tisti zaposleni, katerih mesečni osebni dohodek ne dosega 23.000 dinarjev, za obrtnike pa bo določen poseben odstotek od davčne osnove. Samoprispevek, ki ni določen zgolj za ribniško šolo, pač pa za ureditev šolstva v občini, velja za območje vse občine. Po dograditvi šole v Ribnici

(predračunska vrednost nad 400 milijonov) bodo uredili tudi šole v Loškem potoku, Sodražici in Dolenji vasi.

Betonske cevi izdelujejo

V zidarskem servisu krajevnih skupnosti v Ribnici so v zimski smrtvi sezoni začeli izdelovati betonske cevi. Oporazimo posameznike in podjetja, da si lahko cevi nabavijo po nizkih cenah in v raznih širinah pri KS Ribnica.

RIBNICA: sklad za pospeševanje turizma

Nedavno tega je bila v Ribnici prva seja upravnega odbora sklada za pospeševanje turizma, na kateri so izvolili predsednika in sprejeli statut. V razpravi so ugotovili, da so v ribniški občini neomejene možnosti za razvoj turizma in da so v razvijanju turizma doslej doseženi že lepi uspehi. S pomočjo sklada se bo dalo narediti še marsikaj.

V.P.

Berite in razširjajte Dolenjski list!



Kaj pa Grmada pozimi?

V letošnji zimi je nad Poljano in okoli Grmade zelo življeno. Vrveč, ki ga povzročajo smučarji in sankarji, ki so prišli iz Pule, iz Kočevja in iz Ljubljane, se ponavlja iz dnova v dan. Prostorni tereni so polni smega, ki vabi ljubitelje zimskega športa. Za vsakogar se najde kaj, pa strminah je vse polno smučin, sankarji pa se spuščajo po hribih in doleha veselo vriskajoč navzdol, pa spet hitijo nazaj v hrib.

Zasnežena Grmada gleda vse to in ne more nudit ljubiteljem zimskih športov tega kar bi rada. Koliko zim se povzraščajo ribniški in kočevski smučarji po domu na Grmadi, ki bi nam nudili zatočišče? Koliko lepih razgledov, koliko son-

ca v zimskih dneh in koliko lepote bi se lahko naučili tam! Naši turistični delavci to zelo dobro vedo in zato jim je težko, ker na Grmadi ni posiml tistega življenja, ki smo ga vajeni poleti. Zato smo letos sklenili dokončati gradnjo doma na Grmadi za vsako ceno. Tu di občinski skupščina in podjetja bodo prispevala na pomoč. Glasstvo turističnega društva pa bo prispevalo svoj delež z vožnjami in prostovoljnimi delom. Prepričani smo, da bomo uspehi in da bomo obiskovalci obojodivne počastili s povečanim domom na Grmadi, ki bo že prihodnjo zimo nudil zatočišče smučarjem in sankarjem.

V. P.





DOBOVA: načrti v številkah

Za ustanovitev krajevne skupnosti v Dobovi so se izrekli volivci vsega okoliša. Zbori po vaseh so bili zelo dobro obiskani. Občani so se zedinili, da bo sedež krajevne skupnosti v Dobovi. V svet krajevne skupnosti so izvolili svoje zastopnike prebivalci vseh vasi razen Dobove in Malega Obreža. Če ne bodo pihali, bodo ostali brez njih.

Novo ustanovljena krajevna skupnost ima že svoj program, ki so ga določili volivci. Naložili so ji predvsem skrb za urejanje komunalnih problemov, ki jih na tem območju ni malo. Samo krajevnih poti imajo 27 km, zato prebivalci predlagajo, da bi zaposlili cestarja. Le-ta seveda ne bo mogel vzdrževati vseh cest in občani bodo po svojih močeh še naprej pomagali. Za ureditev cest in poti bi potrebovali precej denarja in dobre volje, kajti skoraj 10 km cest je neprevoznih za vprežna vozila.

Na Mostecu potrebujejo novo brv čez Gabernico. Skoraj novo je lani odnesla voda med poplavo. Tedaj je bil poškodovan tudi most v Ločah, ki je prav tako potreben popravila. Krajevna skupnost bo morala poskrbeti še za obnovo tretjega mostu. Ta je v Mihalovcu in ni primeren za promet z vozili.

Vaščani v Gaberju zahtevajo, da bi letos prišla na vrsto ureditev njihovega vodovoda. Že od 1950. leta je pokvarjen in voda je neužitna. Izračunali so, da bi za popravilo potrebovali okrog 200.000 dinarjev v denarju, prav toliko pa vrednotijo svoje delo, ki ga nameravajo vložiti v to nujno potrebno popravilo. Vodovod bodo popravili tudi v Selih. Tam je treba opraviti manjša dela in zaradi tega zahtevajo manj sredstev.

V Dobovi bo morala krajevna skupnost dokončno urediti javno razsvetljavo in prevzeti njeno vzdrževanje. Tudi skrb za pokopališče bo morala prevzeti. Razen tega imajo Dobovčani še letos v načrtu dokončanje pročelja

BREŽICE: odbojkarji vabijo!

Klub muhasti zimi je ObZTK Brežice in DPM uspelo izvesti zimovalne pionijske ob popolni udeležbi mladih tečajnikov. Med 75 pionirji in pionirkami so na zaključnem tekmovanju zmagali v smuku za pionirke Gaberškova pred Krpanovo, v smuku za mlajše pionirke Hrastovek pred Lapnikom, pri starejših pionirjih Furjan pred Cerjakom, v veselaletni mladincev Brle pred Kosirnikom. Na zaključnem programu je tovaršni Milan Šepetave govoril o spominih na NOB, imeli so glasbeni program pod naslovom Venec na rodni, predvajali Zdrav duh v zdravem telesu in šaljivi program. Najtežje so pionirji pričakovali podelitev diplom in priznanj. Na srebanju so bili izbrani Kežman iz Brežic, Sotler iz Crnce in Hribarček iz Malega Obreža; odločevali bodo na ogled smučarskih skokov marca v Planico. Na koncu so imeli zakusko. Zimovanje je izvrstno uspelo.

Mladinski aktivni so že začeli tekmovali. V sahu je gimnazija izgubila z JLA 3:7, z Brežicami pa 3,5:6,5. Brežice in JLA sta igrala neodločeno 5:5. V odbojki je JLA premagala Brežice 3:0, gimnazija pa niso prišli na igrišče in so obe tekme izgubili. Njihov postopek je vse graje vreden. Pred zadnjim srečanjem v namiznem tenisu vodi JLA s 6 točkami pred Brežicami (štiri) in gimnazijo, ki je brez točke.

ODBOJKA: V tretjem in četrtem kolu za naslov okrajnega prvaka Celje so Brežičani izgubili obe tekmi: z Gaberjem s 3:2, s Celjem pa z 2:0. Za prvo mesto se bosta pomerila Celje in Gaberje. Vodstvo odbojarske sekcije vabi vsi mladinci, ki jo veselijo odbojka, naj pridejo na redna treninge, ki so vsako sredo ob 18. uri in vsak petek ob 18.30.

OSKAR GERJEVIČ

prosvetnega doma. Dela se bodo lotili sami in pravijo, da bi tako znatno zmanjšali stroške.

V programu so občani upoštevali vsa najnujnejša dela in jih tudi ocenili. Za vse to bi potrebovali okrog 7 milijonov dinarjev. Predračun svojih potreb so poslali občinski skupščini. Prikazali so tudi vire in višino lastnih dohodkov. To so dohodki, ki jih je imel krajevni odbor. Največ jih je od gramoznice, 1.300.000 dinarjev. Tudi brod je letos precej prinesel. Za prevoze čez Savo so nabrali 900.000 dinarjev. Skupni dohodki krajevnega odbora so bili 2.690.000 dinarjev, izdatki pa 460.000 dinarjev manj. Pravijo, da bi bili dohodki lahko še večji, če bi imela gramoznica pravega gospodarja. Tam so še lepe možnosti za njeno izkoriščanje.

-ca

KRAJEVNI ODBORI SZDL V OBČINI BREŽICE TEKMUJEJO

Magnetofon, radio in gramofon - nagrade za najboljše

Izvršni odbor občinskega odbora Socialistične zveze v Brežicah je razpisal tekmovanje med krajevnimi organizacijami SZDL. Njihovo delo bo spremljal od 1. februarja do konca junija 1965 in ob zaključku tekmovanja bo nagradil tri najboljše krajevne organizacije. Tekmovanje naj bi pripomoglo k boljši organizacijski ureditvi krajevnih odborov in vsebinski poglobitvi njihovega dela.

V obdobju od februarja do konca junija naj bi se vse krajevne organizacije potrudile za povečanje svojega članstva. Možnosti so velike, saj še velik del občanov, predvsem pa žena, ni vključen v vrste Socialistične zveze. Izvršni odbor bo ocenjeval tudi prizadevanja krajevnih odborov SZDL za boljše obveščanje.

Na brežiškem sejmu malo prometa

6. februarja je bil v Brežicah običajni prasički sejem, na katerega so kmetovalci pripeljali 440 manjših in 75 večjih prasičkov. Prodanih je bilo 355, cena pa se je sukala za manjše okoli 510 din za kilogram žive teže in za večje pujske okoli 400 din kilogram.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Matilda Polovč iz Bučkova, Alojza, Bernarda Lazarski iz Podvinja — Emilija, Vera Hočvar iz Sevnice — Borana, Jozefa Zobarč iz Mrzljave vasi — Tatjana, Justina Klakoc iz Vetrinika — Stanislava, Kristina Čermić iz Ledine — Kristina, Neža Bartič iz Podvinja — Vladimir, Ana Grlic iz Senovega — Marjano, Jozefa Burč iz Klanjca — Ivana, Jozefa Blažević iz Kapel — Branka, Terezija Novak iz Zákota — Franca.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponasrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Viktorija Terač, delavka iz Zirkovega doma, je padla po stopnicah in si poškodovala glavo in levo roko; Jože Zakšek, sin delavca iz Brezistanca, je padel pri igri in si poškodoval levo nogo; Sakrija Kararič, delavec iz Žužemberka, si je pri delu v gozdu poškodoval glavo, levo nogo in levo roko; Rozalija Lepalič, svakinja poselnika iz Boršta, je padla na travniku in si poškodovala desno nogo; Jela Rehič, sestra poselnika iz Stojdrage, je padla na dvorišču in si poškodovala desno nogo; Marjan Zibert, pravnik iz Krškega, je padel z mopedom in si poškodoval glavo; Ana Pečnik, previzkarica iz Čurnovca, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo nad kolonom; Vesna Stevan, hči vodnika iz Brežic, je padla v kuhinji in si poškodovala desno roko.

Evidentiranje kandidatov v brežiški občini

Za poslance republike skupščine so bili doslej evidentirani naslednji kandidati: za republiški zbor, v 2. volilni enoti: Franc Kimovec-Ziga, Franc Setine, Mirko Kambič, Milan Šepetave, Ivan Zevnik, Stanislav Verbič in Franc Bukovinski; za gospodarski zbor: Ivan Živič, Ante Deržanič, Bogo Obrš, Jože Rožman in Stane Rebernik; za kulturno prosvetni zbor pa: Helena Maren, Tončka Lončarič, Vlado Čurin, Franc Smrdelj, Rok Kržan in Stane Skaler.

Za odbornike občinske skupščine so bili evidentirani naslednji kandidati:

V občinski zbor — v 2. volilni enoti v Brežicah: dr. Svetozar Rainer, Erna Orlič, inž. Peter Sepec in inž. Marjan Hladnik; v 4. volilni enoti, v Brežicah: Dušan Jovanovič, Jože Rozman, Ivan Petric, Ivan Vojnec in Jože Grubič; v 6. volilni enoti, v okolici Brežic: Slavka Zagode, Franjo Zorko, Anton Voljčanšek in Ivan Savnik; v 8. volilni enoti v Artičah: Miha Rožman, Franc Rožman, Ivan Cerjak, Miha Haler ml. in Ivan Deržanič; v 10. volilni

enoti, v Sromljah: Anton Butkovič, Franc Kos, Ivan Voljčanšek in Ivan Stigar; v 12. volilni enoti, v Globokem: Franc Vojnec, Tone Pečnik in Ivan Lesinšek; v 1. volilni enoti, v Pišecah: Ivan Škerbec, Ivan Sušin, Jože Dušič, Jože Jariš, Minka Kene, Anica Hribar in Ivanka Ostrelj; v 16. volilni enoti, v Dobovi: Anton Zibert, Mihael Deržič in Ivan Škvarč; v 22. volilni enoti je občinski komite ZMS predlagal Matildo Kunst; v 24. volilni enoti je zbor volivcev v Cerkljah predlagal Stanislava Zoriča in občinska zveza DPM Ivanko Gramc; v 26. volilni enoti, na Čatežu: Ivan Baškovič, Franc Zevnik in Franc Jamnik; v 28. volilni enoti, v Mrzlavi vasi: Milan Kreačič, Franc Gramc, Ana Ostir in Ivan Galič; v 30. volilni enoti, v Veliki dolini: Franc Stefančič, Mihael Skofljanc, Alojz Škrlec in Ivan Novosel.

V zbor delovnih skupnosti so v 4. volilni enoti evidentirali: od občinskega komiteja ZMS Stane Erlih, na zboru

volivcev v IMV: Ludvik Metelko, na zboru volivcev v podjetju za popravilo voz v Dobovi: Franc Glogovšek; v 6. volilni enoti: od občinske zveze za telesno vzgojo Karel Čater, na zboru volivcev v KRKI Zdenka Jurkas, na zboru volivcev v LJUDSKI POTOŠNJI Franc Kebe in Ivan Veblo, od občinskega komiteja ZMS pa Dragica Stritof; v 8. volilni enoti, na zboru volivcev v PREVOZU Anton Zakšek, Jože Pirc in Albin Račič, na zboru volivcev v PTT enoti pa Ivan Slana in Marija Knez; v 10. volilni enoti — na zboru volivcev v kolodvorski restavraciji: Jože Podgoršek, Olga Stipetič, Milena Baškovič, Olga Bojančič in Srečka Ostrožnik; na zboru volivcev v Hotelu Grad Mokrice: Ivan Urek; na zboru volivcev gostišča na Gri-

ču: Ivan Plazar in na zboru volivcev v Vel. dolini: Tončka Biščan; v 12. volilni enoti: na zboru volivcev OUP Olga Nemančič, Marija Vojnec, Vladimir Bužančič; na zboru volivcev v Obrtnem podjetju POSAVJE: Ivan Dirnbek in Ivan Galič, na zboru volivcev v obratu BETI v Dobovi: Ivanka Urek in Ivanka Cetin; na zboru volivcev v DEKORLESU: Stefan Grahek in Martin Dingovič; v 16. volilni enoti: na zboru volivcev v Cerkljah: Franc Krkovič; v 18. volilni enoti na zboru volivcev v Dobovi: F. Urek, Anton Jurkas in Jozefa Kos; v 20. volilni enoti: na zboru prosvetnih delavcev: Angela Skaler, Ignac Regovič in Marija Kovačič; v 22. volilni enoti: na zboru volivcev iz bolnišnice: Nada Adlešič, Olga Barbič in dr. Radosav Komadina; v 24. volilni enoti pa je občinski sindikalni svet Brežice predlagal Anico Godler in Občinski komite ZMS Brežice Slavka Lupšino.

NOVO V BREŽICAH

Ljubitelji lepih knjig in poverjeniki Prešernove družbe v Brežicah so se 5. februarja zbrali na običajnem zboru v prosvetnem domu. Prisotni so bili tudi predstavniki sindikalnih podružnic. Na običajnem zboru so pregledali poročilo o dosedanjem delu in sprejeli program za naslednje obdobje. Izvolili so nov odbor Prešernove družbe za brežiško občino. Občni zbor so združili s poštastvijo 116. obletnice smrti pesnika Franceta Prešerna; za program so poskrbeli dijaki.

Velikemu slovenskemu pesniku je bil tisti dan posvečen tudi klubski večer. Za program so bili prav tako zadolženi dijaki brežiške gimnazije. Proslave ni bilo, ker so prireditelji zamenjali na obiskovalce! Uro pozneje se je nahajalo v klubu kakih 12 mladincev, to pa je bilo tudi vse. Za obisk tega večera so se mladi dogovorili na sestanku aktiv, vendar so potem pokazali za takšen kulturni večer zelo malo zanimanja. Nekateri dolže za to tudi slabo obveščenost. Nikjer ni bilo lepakov in morda je res tudi to nekoliko pripomoglo, da je klub ostal tiši večer prazen.

Brežiški tabornikom je prinesla nedavna zabavna prireditev precej denarja. Obisk ple-

sa je bil zadovoljiv in izkupiček tega večera znaša približno 220 tisoč dinarjev. Zbrana sredstva bodo gospodarni taborniki uporabili za nakup nujno potrebnih štorov za poletna taborjenja.

V rubriko »Nova v Brežicah« se je minuli četrtek vrnila neprijetna pomota. Napisali smo, da bo avtobus podjetja SAP odpeljal prvo skupno pripravljenec za obisk svetovne drsne reje v Celovcu dne 29. februarja. Bralce prosimo, da oprostijo tiskarskemu skratku, ker tega dneva v letošnjem koledarju sploh ni. Seznanjamo jih, da bo prva skupina odpotovala v Celovce 27. februarja, druga 5. marca in tretja 8. marca.

V soboto je bil brežiški trg v zadovoljstvo gospodinj kar dobro založen. Kmetice so prinesle napredaj predvsem sir in smetano, jajčka, fižol, zelje, repo, jabolka, koruzno moko in celo suhe gobe. Za solato in južno sadje je poskrbela kmetijska zadruga v svojem kiosku. Navajamo nekaj cen: kisló zelje in kisló repa — 100 dinarjev kilogram, fižol — 230 dinarjev, koruzna moka — 150 dinarjev, jabolka 150 dinarjev, suhe gobe — 1000 dinarjev in jajčka 45 dinarjev kos. Napredaj je bilo tudi nekaj perutnine, suhe robe in doma izdelanih čevljev in copat.

Čudna epidemija na Bučki

Človek se prvi trenutek ne hote nasmehne, ko nanese pogovor na to. Toda že naslednji hip se zresni in začne brskati za zdravilom, ki bi ustavilo ali vsaj uspešno zaviral razvoj svojevrstne epidemije, ki že nekaj tednov razsaja po Bučki in okolici. Gre namreč za množično prijavljanje kmetovalcev za zaposlitev v industriji.

Začelo se je pravzaprav že lani v decembru. Takrat je bil zbor volivcev seznanjen s pobudo, da bi uvedli avtobusni prevoz delavcev iz oddaljenih krajev občine v Sevnico na delo. Ljudje so se začeli kmalu zatem, brez kakršnega koli poziva, skupinsko prijavljati za zaposlitev.

Pobuda je vredna vse pozornosti in podpore. Želeli je, da bi bila čimprej uresničena. S tem bo namreč na najboljši način rešeno vprašanje pasivnih področij občine, kjer mnogi životarijo na nekaj arih zemlje, katere pa iz tega ali onega razloga ne

morejo zapustiti. Prav je, da se takim občanom omogoči zaposlitev. Prav je tudi, da se s prevozom na delo omogoči zaposlitev tistim kmečkim sinovom in hčeram, ki so zaposlitve potrební, a še vedno želijo pomagati svojim ostalim roditeljem pri delu na posestvu. Na ta način bo več mladine ostalo na vasi in zaustavilo se bo nenehno krčenje števila prebivalcev na vasi. Vse to je prav in v redu.

Nikakor pa ni prav, da se za zaposlitev prijavljajo starejši in mlajši kmečki gospodarji! Le-ti namreč že sedaj z največjim naporom obdelujejo svoja posestva. Če jim bo omogočeno in dopuščeno, da se zaposle, bodo posestva prepuščena v obdelovanje izključno ženskam in šolskim otrokom. Nekatera bodo ostala popolnoma neobdelana. Kakšne bodo posledice, si pa lahko vsakdo sam zamisli. Vsekakor drugačne, kot so si jih zamisljali pobudniki prevozov na delo.

Na ogenj je pač treba pa-

ziti, da se ne razplamti v uničujoč požar. Zato je potrebno, da zavod za zaposlovanje delavcev v Sevnici kakor tudi gospodarske organizacije skrbno prouče vsak posamezen primer zaposlitve kmetovalca.

P. I.

S. Sk.

POTUJOČI KINO SPET V LOKI

Vsako soboto zdaj tudi Loko obišče potujoči kino DU iz Sevnice. Obiskovalci so dovoljni, le dvorana še ni polna tako, kot je bila včasih. Prvi dve predstavi sta že za nami: gledali smo dva sovjetska filma.

Preteklost se težko poslavlja

Komunisti sevnške občine so na zadnji konferenci ZK z zaskrbljenostjo ugotovili, da konča šolsko obveznost v 8. razredu povprečno komaj 42 odst. šolobveznih otrok. Vsi ostali zapustijo šolske klopi v sedmem, šestem ali celo v petem razredu. Ta podatek nas torej opozarja, da je v šolstvu še vedno nekaj narobe.

Vzrokov za takšno stanje je verjetno več. V organizaciji šolske mreže je bil v preteklih letih napravljen velik korak naprej. 95 odstotkov otrok sevnške občine ima možnost obiskovati popolne osnovne šole, ki pa delajo večnoma v neustreznih pogojih. Zaradi tega trpi vzgojno-obraževalno delo. Tako reforma, zasnovana na idealnih zamislih, v praksi ni našla trdnih tal. Osnovne šole v sevnški občini nimajo kabinetov, nimajo sodobnih učil, nimajo kadrov s primerno strokovno izobrazbo in ne pogojev za celodnevno varstvo otrok. Edina izjema je osnovna šola v Sevnici.

Komunisti so zaradi tega poudarili potrebo po strokovnem usposabljanju učiteljev, po večji samostojnosti šolskih kolektivov in uvašanju pravilnejšega nagrajevanja. Ob tem so v razpravi ugotovili, da se preteklost težko poslavlja in da se samoupravljanje uveljavlja z velikim naporom zlasti tedaj, ko naleti na težnje po administrativnem odmerjanju sredstev za šole. Osnova za dodelitev sredstev za potrebe šol naj bo edinole program, ki ga financira sklad za šolstvo po svojem družbenem organu. Občinska uprava je torej tu popolnoma izločena.

Notranja delitev sredstev je prepuščena šolskim kolektivom, ki naj bi skušali najti merila za kar najbolj spodbudno nagrajevanje po delovnih uspehih. Prosvetni delavci so upravičeni do povečanja osebnih dohodkov, vendar morajo upoštevati, da je to povečanje odvisno od možnosti v okviru občine. Dolžnost šolskih kolektivov je tudi, da skrbijo za nenehno izpopolnjevanje tistih kadrov, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe.

J. T.

42 milijonov za socialno varstvo

V krški občini je lani uživalo socialno zaščito 387 oseb, poleg tega pa je 48 borcev prejelo priznanj in 52 otrok še živeli borci študijsko podporo iz sklada za borce. V celoti je bilo lani za potrebe socialnega varstva v občini porabljenih 42.000.000 dinarjev.

Za redne podpore in rejnine odraslih je bilo porabljenih 17.500.000 dinarjev, 3 milijone 364 tisoč dinarjev so prejeli žrtve fašističnega nasilja, za vzdrževanje socialnih podpirancev v domovih pa je bilo iz sklada za socialno varstvo danih 10.244.000 dinarjev. Precej sredstev je bilo porabljenih za zaščito mladoletnikov. Teh je v skrbništvu 23, med njimi jih je 6 v reji pri tujih ljudeh, 6 jih živi pri sorodnikih, 3 pri starih starših, ostali pa pri lastnih starših. Za vzdrževanje mladoletnikov v domovih in za ostale izdatke za zaščito mladoletnikov so plačali 7.600.000 din, poleg tega pa je

bila lani izvedena kategorizacija otrok, ki je veljala 667 tisoč dinarjev. Preostanek sredstev iz sklada za socialno varstvo je bil porabljen za razne druge namene.

V prejšnjih letih so zajeti tudi prispevki za zdravstveno zavarovanje socialnih podpirancev, za kar je bilo porabljenih 6.151.000 dinarjev, zdravstveno zavarovanih pa je bilo 223 oseb. Občinska skupščina je lani večkrat razpravljala o socialni problematiki v občini in je sprejela dva odloka o družbeni socialni podpori in odlok o zdravstvenem varstvu socialnih podpirancev.

Po predlogu plana socialnega varstva za 1965 naj bi sklad dobil 66.298.000 din, vendar vse kaže, da toliko sredstev zaradi težke proračunske situacije ne bo na razpolago. Računajo, da bo sklad dobil le za kakšnih 12 odst. več sredstev kot lani. Čeprav proračun nima dovolj sredstev, so prej našteje številke

dokaz, da kljub težavam in pomanjkanju denarja v krški občini posvečajo veliko pozornost socialnemu varstvu.

Odločili so se za manjše krajevne skupnosti

Kot vse kaže, bodo krajevne skupnosti v krški občini ustanovljene že v februarju. Na zborih občanov tečejo razprave o območjih skupnosti, hkrati pa občani že sprejemajo sklepe o ustanovitvi. Krajevne skupnosti ne bodo prevelike, da bi občani čutili, da so skupnosti res njihov samoupravni organ in da bi prišlo v skupnostih do izraza delovanje družbeno-političnih organizacij. Kot je videti, bo v krški občini približno 18 krajevnih skupnosti. Nekatere ne bodo mogle imeti profesionalcev, zato bodo računovodske in administrativne posle za njih opravljali na področnih krajevnih uradih.

PRESKRBA Krško svojim potrošnikom

Trgovsko podjetje PRESKRBA iz Krškega bo porabilo letos približno 50.000.000 dinarjev za preureditev in modernizacijo prodajaln, ki jih bodo dali v celoti iz skladov podjetja. Letos so v načrtu samo preureditve, ker za novogradnje ni dovolj sredstev. V Krškem bodo preuredili poslovalnico 2 — železnica, poslovalnico 1 za manufakturno blago ter poslovalnico 4 za manufakturno blago in na Senovem poslovalnico Živila. Razen naštetih večjih preureditev bodo obnovili opremo in opravili manjše preureditve tudi v nekaterih prodajalnah na terenu. Kolikor bodo na voljo posojila, bodo prihodnje leto gradili na Vidmu samopostrežnico.

Matični urad Kostanjevica

Januarja je bila doma rojena 1 deklica. — Porok ni bilo. — Umrl je Jože Kovačič, kmetovalec iz Dol. Prekope, 79 let.



Obračun sindikalne podružnice v Brestanici

Rednega letnega občnega zbora sindikalne podružnice TE Brestanica se je udeležilo veliko članov kolektiva. Predsednik Drago Bulkoč je govoril o vseh važnejših delih v zadnji mandatni dobi. Povezava s članstvom je bila kar primerna, saj je bilo 5 sestankov, na katerih so govorili o tekočih problemih. Razveseljivo je tudi, da so vsi zaposleni vključeni v sindikalno organizacijo. V poročilu je predsednik govoril tudi o dopustih. V poštinih domovih je bilo 19 članov in družinami in 2 upokojevcem, na krožnih potovanjih pa je bilo 47 članov podjetja. K temu je verjetno pripomogel nov način delitve regresa za tiste, ki izkoristijo vsaj polovico dopusta naenkrat. Do sedaj je imelo podjetje paviljon v sklopu poštinskega doma v Portorožu, vendar se je precej članov odločilo za zamenjavo s senovskim rudnikom, ki ima dom v Vrsarju. Podjetje bo odkupilo poštinsko hišico v Materadi pri Poreču, ki je v sklopu poštinske skupnosti občine Krško. Za zdaj je zanjo precej zanimanja.

Kritično so govorili tudi o izostankih, številu izgubljenih ur zaradi bolnosti se je lani močno dvignilo. V razpravi so nato govorili o proizvodni problematiki, o defektu na drugem generatorju, o osebnih dohodkih in drugim. Resno so spregovorili tudi o tem, zakaj so podpirali športno dejavnost kot pa kulturno-prosvetno, saj je precej članov v DPD Svobodi. Po razpravi so izvolili nov izvršni in nadzorni odbor ter delegate za občinsko konferenco. Tokrat so volili precej mlajših članov kolektiva.

RAFKO OROZEN

Kratek pogled v trebanjsko sedemletko

Podpredsednik občinske skupščine in predsednik komisije za izdelavo programa sedemletnega gospodarskega napredka v trebanjski občini Janez Mihevc je pred kratkim odgovoril na več vprašanj o dosedanjem delu komisije, njenih podkomisij in osnovnih načelih pri sestavljanju osnutka perspektivnega razvoja.

● **Tovariš Mihevc, ali je res, da smo sredi nalog pozabili na sedemletni program? Kako je v trebanjski občini?**

— Ne bi mogel reči, da smo na to pozabili. Vsaj pri nas ne, kjer komisija s svojimi podkomisijami že od decembra pripravlja programsko osnutek posameznih dejavnosti.

● **Po kakšnih načelih nastaja osnutek?**

— Program ne bo prikazoval dejavnosti po letih, za vsako leto posebej, ampak dejavnost sedmih let. Tako zato, da bodo možne posamezne dopolnitve in popravki.

● **Bi lahko povedali kaj o posameznih panogah? Če začnemo s kmetijstvom?**

— Kmetijstvo bo moralo dati boljše in večje pridelke kot zdaj, kar bo doseženo z boljšim načinom gospodarjenja na zemlji. Zemljo bomo podružbajali zlasti tam, kjer

že stojijo kmetijski objekti. Rodovitne površine bomo po potrebi hidromeliorirali.

● **Kaj je predvideno v gozdarstvu?**

— V občini je okoli 40 odstotkov zanemarjenih gozdov. Tem površinam bo predvsem namenjena skrb po sedemletnem programu. Prednost bodo imeli iglavci.

● **Kakšna načela veljajo za industrijo?**

— Dogajenih industrijskih obratov je v občini malo, popolnoma urejenih pa pravzaprav ni, zato bomo predvsem skrbeli za to, da bodo najprej sedanji obrati dokončani. Pri tem mislim predvsem na mokronoški obrat ISKRE, ki ga je treba čimprej rekonstruirati. Prav tako se kaže potreba po skorajšnji zgraditvi tovarne čipsov (pečenega krompirja).

● **Čemu bo dal program prednost v negospodarskih dejavnostih?**

— Ne bi mogel govoriti o prvenstvenem redu, ker je vse, kar je predvideno, skoraj enakovredno. Avtomatizacijo telefonije, ki smo jo začeli lani urejati, bi skoraj lahko omenil na prvem mestu. V Trebnjem in na Mirni sta predvideni kopališči, v Mokronogu pa dograditev vodovoda. Mirenska šola tudi ne bo mogla čakati. Za letošni pa nameravajo elektrificirati Staterberk in druga nepopolno razsvetljena naselja.

● **V zadnjem času je bilo zgrajenih precej stanovanj, kako pa bo v prihodnje?**

— Težave bodo! Gospodarske organizacije zaradi lastnih rekonstrukcij ne bodo mogle nameniti sredstev za stanovanja.

● **Kaj lahko pričakujejo družbene službe?**

Predvsem bi poudaril, da izobražena stopnja zaposlenih ni najvišja, zato kaže posvetiti večjo pozornost izobraževanju pri delavski univ. Seveda bo moralo biti izobraževanje splošno družbeno, ne le samo ozko strokovno. Delavski univerzi in drugim izobraževalnim ustanovam bo treba posvetiti večjo pozornost.

● **Kaj bi lahko pripomnili k dosedanjim prizadevanjem ob sestavi programa za gospodarsko sedemletko?**

— Gospodarske organizacije pri sestavljanju svojih sedemletnih programov niso upoštevale vpliva gospodarskih instrumentov na rast

gospodarstva, zato se zdijo nekateri programi preveč enostranski.

● **Kako pa kaže s sredstvi?**

— Financiranje vseh dejavnosti bo trd oreh. Trenutno si še ne znamo pojasniti, kje bomo dobili sredstva. To pa prav gotovo zanima tudi širšo družbeno skupnost.

J. Z.

Med kandidati premalo žensk

Na seji občinskega odbora Socialistične zveze v Trebnjem so 26. januarja ugotovili, da je evidentiranje odborniških in poslanskih kandidatov v zadnjem času dobro steklo, da pa so predlagali še vse premalo žensk in mladince. Do prejšnjega četrtka so bile med kandidatkami le tri ženske in en mladinec. Po skupni seji občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta pričakujejo, da bodo evidentiranje pospešili zlasti v delovnih organizacijah in predlagali čimveč proizvajalk in mladincev. Evidentiranje bo potekalo do zborov občanov, ki bodo po 20. februarju.

Matični urad Mirna

Januarja ni bilo rojstev, niti porok. — Umrla so: Terezija Strajnec, gospodinja iz Trbnice, 66 let; Marija Rugelj, socialna podpiranka iz Trbnice, 88 let; Ignac Gracar, učitelj iz Trbnice, 78 let, in Neža Prelesnik, zasebnica iz Cirknika, 77 let.

Poslej ribolov pod firmo »Mirna«

Ribičevne dovolilnice sta v trebanjski občini do nedavnega izdajali novomeška in sevnjska ribiška družina, po odločitvi ribičev pa bo poslej gospodar nad ribolovnimi vodami v tej občini ribiška družina MIRNA iz Sevnice.

Ribiči trebanjske občine so tak sklep sprejeli, ko so na sestanku ugotovili, da ne morejo ustanoviti samostojne družine. Njihove interese bo pri družini MIRNA zastopal poseben pododbor, ki bo predvsem nadzoroval gospodarjenje v vodah trebanjske občine.

O enotnosti gospodarstva v lovstvu in ribištvu je razprav-

Občani o planu in proračunu

Od 7. do 9. februarja so bili v 33 krajih trebanjske občine zbori volivcev. Razpravljali so o osnutku družbenega plana in proračuna ter osnutku odloka o prispevkih in davkih občanov.

Kako bo s krškim mostom?

Na občinski skupščini v Krškem smo zvedeli, da so že dobili vsa potrebna soglasja in tudi gradbeno dovoljenje za gradnjo krškega mostu. Zdej je edini, a zelo pereč problem: kje dobiti sredstva za gradnjo? Občinska skupščina ima iz leta 1964 za gradnjo mostu na strani 60.000.000 dinarjev, nadaljnjih 60.000.000 dinarjev je dal lani za gradnjo mostu republiški cestni sklad, za letošni pa je obljubil novih 100.000.000. Po vseh dogovorih bi moral že lani dati celjski okraj 60.000.000, pa se dani obljubi izmika. Gradnja mostu bo veljala okoli 500.000.000 dinarjev.

Po vseh dosedanjih izračunih bodo lahko delovne organizacije v krški občini skupaj z občinsko skupščino zbrale poleg 60.000.000, ki so že pripravljene, še največ 140.000.000 dinarjev. Če seštejemo prej navedene številke, še vedno manjka približno 140.000.000 din do potrebnega zneska. Kdo jih bo prispeval? Most ni lokalnega pomena, saj povezuje na zelo prometnem odseku oba bregova Save, zato bo pač morala nekaj sredstev prispevati tudi širša družbena skupnost. V krški občini zbrana sredstva za gradnjo in ta, ki bodo še zbrana, so zelo velik delež področja za gradnjo, saj se bo treba v občini opovedati domala vsem komunalnim gradnjam prav zaradi prispevkov za most. Tovarna papirja in celuloze ter rudnik v Senovem pa imata toliko svojih težav, da kaj prida ne bosta mogla pomagati.

Medobčinsko sodelovanje pri modernizaciji cest

Krška občina se žal ne more pohvaliti s sodobno urejenimi cestami. Po vojni je bil asfaltiran priključek na avtomobilsko cesto ter začeto asfaltiranje zelo obremenjene ceste proti Senovemu. Modernizacija savske ceste šteje za republiško investicijo, zato se s to zadevo občinska skupščina ne ukvarja. Toliko bolj pereča pa je modernizacija ceste od Krškega do Senovega in ceste od priključka na avtomobilski cesti do Kostanjevice.

Prva cesta je velikega gospodarskega pomena, druga pa je pomembna za turizem. S sredstvi za modernizacijo je nekoliko težje kot s potrebami in načrti. Doslej so se sredstva zbirala v okrajnem cestnem skladu, ceste pa

so se, kot ugotavljajo v Krškem, modernizirale predvsem v bližini okrajnih središč. Programi za modernizacijo, ki so bili delani v okviru teritorialnih enot, so bili vse preveč odvisni od družbeno-političnih skupnosti (okraj), takšni programi pa so kaj rado ostali le na papirju, ko je prišlo do reorganizacije.

Da bi se izognili takšnim neuspehom, se tudi v krški občini lotevajo zadeve drugače. V okviru cestnega podjetja v Novem mestu že teko razgovori o medobčinskem sodelovanju občin dolenjskega bazena pri modernizaciji cest. Področne občine bi vsako leto odvajale dogovorjeni znesek v poseben sklad, zbrana sredstva pa bi se uporabljala za postopno modernizacijo cestnega omrežja. Zagotovila, da bodo v občini, ki sodeluje, vse ceste urejene v enem letu, sicer res ni, veliko pa je vredna zavest, da bodo tudi njene ceste prišle na vrsto vsaj v desetih letih! V okviru medobčinskega sodelovanja pri modernizaciji cest namreč pripravljajo 9-letni program modernizacije, katerega bodo uresničevali postopoma.

Matični urad Podbočje

Januarja je bil doma rojen 1 deček. — Poročila sta se: Franc Simončič, skladiščnik iz Dol. Prekope, in Marija Jurečič, kuharica iz Vel. Mraševega. — Umrla so: Martin Barbič, kmet iz Hraštica, 67 let; Kristina Stanič, gospodinja iz Podbočja, 46 let, in Marija Kodrič, gospodinja iz Brezja, 75 let.

TREBANJSKE NOVICE

Evidentiranje gre h koncu

Prejšnji teden je volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu izdala bilten, v katerem so objavili doslej evidentirani kandidati za občinsko skupščino ter za republiško in zvezno skupščino. Bilten bo izhajal vse do volitev, v njem pa bo objavljeno gradivo, ki sodi v pripravo na volitve.

Evidentiranje kandidatov gre v novomeški občini h koncu. Komisija je do zdaj prejela že toliko predlogov, da bo mogoča prav široka izbira kandidatov na kandidacijskih zborih volivcev. Razen redkih izjem so v vseh volilnih enotah se predlagani potencialni kandidati.

V minulem tednu je občinska volilna komisija prejela v evidentiranje naslednje predloge: za republiško skupščino: 1. Franček Mirtič, pravnik iz Ljubljane; 2. Marjan Simič, uslužbenec iz Novega mesta.

Za občinsko skupščino, v zbor delovnih skupnosti: 1. Marjan Hrastar, delavec iz

IMV; 2. Anton Jakše, delavec iz IMV; 3. Jože Hribar, delavec iz IMV; 4. Zvone Murgelj, delavec iz IMV; 5. Jurij Levičnik, direktor IMV; 6. Andrej Dular, uslužbenec iz IMV; 7. Franc Božič, delavec iz NOVOTEKSA; 8. Anica Pavlin, tekstilna tehničarka iz NOVOTEKSA; 9. Franc Udovč, delovodja SGP PIONIR Novo mesto; 10. inž. Alojz Gabrijel, SGP PIONIR; 11. Jožica Osolnik, uslužbenka SGP PIONIR; 12. Miha Jalovec, tehnik SGP PIONIR; 13. Anica Jazbec, uslužbenka SGP PIONIR; 14. Rudi Mraz, uslužbenec ZTP Novo mesto; 15. Dragica Sušteršič, prosvetna delavka, Dol. Toplice; 16. Dušan Zupanc, študent, Ljubljana; 17. Adolf Suštar, politični delavec, Novo mesto; 18. Franc Vrečič, socialni delavec, Novo mesto; 19. Ljuba Senica, uslužbenka, Žužemberk; 20. inž. Branko Peternej, Steklarna Novo mesto; 21. Ladislav Nardin, nadzorNIK pri podjetju VARNOST Novo mesto.

Za občinsko skupščino, v občinski zbor: 1. Tone Kump, obrtnik iz Bršlina; 2. Peter Slapničar, električar iz Cegelnice; 3. Stane Zupančič, strojni obratovodja pri ZTP Novo mesto; 4. Franc Zagorec, uslužbenec iz Bršlina; 5. Danica Berger, uslužbenka, bolnišnice Novo mesto; 6. Zvone Mihelič, direktor KERAMIKE Novo mesto; 7. Ivan Petrič, tehnik, Zavod za izgradnjo naselij Novo mesto; 8. Janez Dragan, delavec, Dol; 9. Franc Može, kmetovalec, Stopiče; 10. Franc Kastelic, uslužbenec, Stopiče; 11. Franc Krihin, kmetovalec, Dol. Gradišče; 12. Anton Fabjan, kmetovalec, Dol. Gradišče; 13. Franc Hrovat, upokojenec, Rumanja vas. -ol

OPOZORILO

Kmetijska zadruga Novo mesto opozarja vse LASTNIKE SADNEGA DREVJA, da so po določilih 29. čl. Temeljnega zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Ur. list FLRJ št. 26-292/54 in 52-771/61) in po določilih Uradnega vestnika Dolenjske številka 1/1964 od 17. marca 1964, dolžni poškropiti oziroma zatirati škodljivce sadnega drevja ter koleradskega hrošča in krompirjevo plesen. Prej omenjena zakonita določila nalagajo to dolžnost kmetijski zadrugi. Ker nastajajo pri tem spori zaradi plačila stroškov, so organi zadruga sklenili, da bo zadruga škropila samo lastnikom, ki bodo škropljenje naročili ali pa podpisali kooperacijsko pogodbo na enem izmed proizvodnih okolišev, ki bo nato škropljenje opravil.

Prijave sprejemajo proizvodni okoliši: Novo mesto, Dol. Toplice, Mirna peč, Skočjan in Sentjerne. Proizvodni okoliši Novo mesto sprejema naročila tudi v svojih poslovalnicah v Brusnicah, v Stopičah in v Birčni vasi.

KMETIJSKA ZADRUGA
NOVO MESTO

Počitniška zveza v KRKI

V gozdu pri zaselku Segelnici nedaleč od Žužemberka se je 31. januarja ob 9.30 smrtno ponesrečila Marija Skrbec, 69, iz Stavče vasi. Njen sin Rudolf in Stanko Jarc sta s motornjo žago podirala drevesa. Ko je Skrbecova prišla do njiju, je podžagano drevo padlo na tla. Zensko so veje udarile tako močno, da je obežala mrtva.

Posvetovanje o delavskih univerzah

Na pobudo Okrajnega odbora Socialistične zveze Ljubljana je bilo pred dnevi v Novem mestu posvetovanje predstavnikov delavskih univerz dolenjskih občin, predstavnikov političnih organizacij in zastopnikov republiške zveze delavskih univerz. Namen posvetovanja je bil, pogovoriti se o vključevanju delavskih univerz v celotni sistem družbenega izobraževanja, o kadrovskih in finančnih vprašanjih ter pogovor o tesnejšem sodelovanju med našimi organi in ustanovami. Na posvetu so ugotovili, da je bilo dosedanje delo dokaj plodno, da pa je kljub temu še vrsta perečih vprašanj, ki niso dovolj načeta in rešena. -ol

OTOČEC: krajevna skupnost ustanovljena

Ko so pred dnevi volilci na Otočcu ustanovili krajevno skupnost, so našli tudi nekaj nalog, ki jih bo morala ta predvsem opraviti. Te so: urejanje vasi, kanalizacije, vodovoda in podobno. Nasele je treba urediti tudi v higienskem pogledu, ker je blizu hotela Grad Otočec, ki ima čedalje več domačinov in tujih gostov. Tudi Partizan čaka boljših časov. Krajevna skupnost bo te zadeve reševala postopoma, ker nima dovolj sredstev.

MILAN SENICA

Matični urad Dol. Toplice

Januarja ni bilo rojstev izven poročilnice. — Poročili so se: Jože Fabijan, tesar iz Dol. Sušice, in Emilija Bobnar, kmetovalka s Suhorja pri Dol. Toplicah; Jože Bobnar, delavec s Suhorja, in Anica Glivar, delavka iz Potoka. — Umrli so: Franc Avsenik z Drga njih sel, 33 let, delavec; Franciška Peršina, učiteljica iz Dol. Toplice, 61 let, in Rudolf Pahinger, osební upokojenec iz Starih Zag, 39 let.

Matični urad Hinje

Januarja ni bilo rojstev, niti porok. — Umrla je Angela Hočevar, gospodinja iz Viseja, 70 let.

Končno urejen promet, v občini pa red in mir?

Občinska skupščina je na svoji zadnji seji sprejela tudi dva odloka: prvi predpisuje ukrepe za varnost cestnega prometa na ožjem območju Novega mesta in v tistih naseljih, ki imajo ulice, ceste in trge, drugi pa nalaga občanom, naj uravnavajo svoje življenje tako, da ne motijo dela, počitka in razvedrila soobčanov. Varovati morajo tudi družbeno disciplino in javno moralo, vzdrževati čistočo in lepoto zunanje podobe mesta in naselij ter ne smejo ogroziti varnosti, premoženja in zdravja drugih ljudi. O osnutku obeh odlokov sta na svojih sejah razpravljala svet za splošne in notranje zadeve in svet za urbanizem, komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve, skupščina pa je z nekaterimi dodatki oba odloka potrdila; objavljena bosta v Uradnem vestniku Dolenjske.

Igranje s smrtjo

V nedeljo, 7. februarja, je bilo v Črmošnjicah tekmovaljevo na Paderšičev memorial. ObZTK iz Novega mesta je mlade smučarje obvestila, da ho vziti poseben av-

tobus, ki bo po poti pobiral vse tiste smučarje, ki bodo tekmovali v Črmošnjicah. To pa se ni zgodilo: avtobus je bil običajno premajhen za vse tiste, ki so želeli tekmovali; le do Dolenjskih Toplic so nekateri lahko vstopili, naprej pa so mladi smučarji, ki so toliko pričakovali od tega dne, z žalostnimi obrazi gledali za avtobusom, ki se ni več ustavil. Mar ObZTK ni pomislila, koliko so otroci pričakovali od tega tekmovalja? Ali ni pomislila na vse tiste ure, ko so nekateri sami delali smučni in krivili krivine? Mar ne bi mogla ObZTK za to priložnost dobiti dveh avtobusov? Potem se tudi ne bi zgodilo, da je bilo v avtobusu najmanj 60 smučarjev, ki so — nekateri — morali pred Črmošnjicami z avtobusa, da je ta lahko spjel v hrib.

Toda to še ni bilo najhuje. Ko smo se peljali nazaj, smo doživeli pravo igro s smrtjo. Sofer je bil — mlo rečeno — pijan. Tako smo trepetali na vsakem ovinku in vsakokrat, ko je sofer dodal plin. Res je bila več kot sreča, da smo živi in zdravi prišli nazaj v Novo mesto. Prav gotovo bomo v prihodnje temeljito premislili, preden bomo spet šli v dolenjski smučarski center. Takih iger s smrtjo človek ne pozabi zlepa!

SMUČARJI, KI SMO OSTALI NA CESTI, IN TISTI, KI SMO TREPETALI V AVTOBUSU

Uspela javna tribuna v Žužemberku

Na zadnji javni tribuni v Žužemberku so razpravljali o davčni politiki v kmetijstvu za 1965 in o gradbeni problematiki v kraju. Dvorana je bila nabito polna občanov. Na posamezna vprašanja so jim dajali poljsanila Stefan Seničar, vodja uprave za dohodke pri Obs Novo mesto, Andrej Resman, referent za komunalne in gradbene zadeve pri Obs Novo mesto, in Miha Hrovatič, direktor Zavoda za urejanje naselij v občini Novo mesto. V zelo razgibani in živahni razpravi je sodelovalo 12 občanov. Govorec o osnutku odloka o prispevkih in davkih občanov so menili, da bi bilo treba cirkularke opro-

stiti davščin, ker jih na kmetijah uporabljajo le za žaganje drv za lastno uporabo. Predlagali so tudi to, naj bi bil dajan davek na samorodno trto na tistih področjih, kjer žlahna trta ne uspeva.

Ko so razpravljali o urbanizmu in o gradnjah, so predlagali, naj bi se oboje prilagodilo posebnostim kraja. Izrekli so se za cenejšo gradnjo stanovanj ter za to, da bi sami gradili komunalne priključke. Menili so, naj bi bile parcele, ki so dodeljene za gradnjo, vsaj 600 m² velike in ne 400 m², kot je to v navadi zdaj. Kritizirali so počasnost pri izdajanju lokacijskih in gradbenih dovoljenj ter

predlagali, naj se ta postopek pospeši. Menili so, naj bi bil postopek za lokacijska dovoljenja izven gradbenega okoliša bolj življenjski in uresnljiv v krajšem času. Občani so bili z odgovori, ki so jih dobili zadovoljni in so se o javni tribuni pohvalno izrazili.

Kdaj bodo dobili stanovanja še preostali trije?

V nedeljo, 17. januarja, je bil v Žužemberku občni zbor krajevne organizacije ZB. Poročilo odbora in razprava sta potrdila vsestransko dejavnost organizacije, ki je uspešno reševala vso borčevsko problematiko. Skrbeli so za zaposlitev borcev, pripravili predloge za priznavanje kmetom-borcem in se posebej posvetili otrokom in svojem padlim borcem, aktivistov in žrtev fašističnega terorja.

Se vedno ni rešeno stanovanjsko vprašanje 3 članov, ki stanujejo v nemogočih razmerah. Dva izmed njih bi rada gradila in imata vloženi prošnji za gradbeno dovoljenje, vendar se rešitev prošnji zavlačuje v nedogled. Na gradnjo se pripravljajo tudi nekateri drugi člani, vendar še ne vedo, kako bo s kreditom.

V razpravi so odkrito spregovorili o malomarnosti dveh članov, ki nečeta uveljaviti izredne delovne dobe, čeprav imata za to vse pogoje. Kritizirali so odnos mlajših članov do dela, ko so ugotavljali dožnosti članov ZB na delovnih mestih. V vodstvo novega odbora sta bila ponovno izvoljena Stane Gorinšek za predsednika in Jože Smrke za tajnika. Občnega zbora se je udeležil tudi član občinskega odbora ZB Jože Padovan, ki je nakazal možnosti za nadaljnje reševanje borčevskih vprašanj.

M. Senica

Zakaj v Karteljevem ni kulturnih prireditev?

V Karteljevem in okolici se sprašujemo, zakaj nikoli ne pride gostovat kakšen ansambel. Že več let je od takrat, ko so se na podobno prireditev zadnjikrat zbrali ljudje v osnovni šoli. Posebno zdaj pozimi bi bile take prireditve dobrodošle. Tudi potujoči kino ni bil dobrodošel gost, pa četudi bi prišel le eno nedeljo v mesecu. Če pridejo na gostovanja ansambli v Mirno peč, bi lahko prišli tudi v Karteljevo, ki je zdaj vsaj v tem pogledu odrezano od sveta. II.

ZAVOD ZA KULTURNO DEJAVNOST NOVO MESTO

priredi

v petek, 12. februarja, ob 19. uri ljudsko igro Prežih - Mikein: SAMORASTNIKI.

Izjava DPD Svoboda »D. JEREB«, Novo mesto v počastitev kulturnega praznika SRS — rojstnega dneva Franceta Prešerna.

V ponedeljek, 15. februarja, ob 19.30 komedijo Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLFE.

Gostuje SNG DRAMA, Ljubljana.

V petek, 5. marca, ob 15.30 in 20. uri komedijo Shakespeare: VIHAR.

Gostuje SLG Celje.

Oskrbite si vstopnice pravočasno! Rezervacije sprejema zavod po telefonu 22-210 tri dni pred predstavo.

Prešernova proslava in proslava Stezic

Novomeška gimnazija je tudi za letošnje Prešernovo proslavo nadaljevala lansko tradicijo. Proslava je bila namreč zvezana z najboljšimi dosežki mladih gimnazijskih literatov. Proslavo sta več kot samo poživila Marko Picek (klavir) in Zdravko Budna (violina). Posamezne točke je v zaokroženo celoto vili profesor Stane Fink s svojimi improvizacijami na klavirju. Po Spilhalovem uvodnem govoru so se zvrstili Anton Jakše z Večernim nemrom, Milan Markelj z Mladostjo, Barica Videčnik z Ljuboznjjo, Irena Markelj z Jesenjo, Miran Kovič z Lučjo nad balkonom in Utrinkom, pa spet Milan Markelj s tremi simfonijami (Večernim preludijem ter Katakombami noči) in Marija Krisper z Zakaj? Marko Picek je igral Čajkovskega Januar in Španski ples, Zdravko Budna pa Ivana Zajca drugi del kon-

certa v A-duru. Recitirali so Mirtičeva, Erpič, Liličeva, Remih, Fabjan ter Falknerjeva. Dobrih 60 minut so bili gimnazijski priče svojevrstne počastitve Prešernovega spomina.

Proslava je bila dokaj ubrana in je gledalcem — vsaj po aplavzu sodeč, ugajala. Na koncu je ravnateljica prof. Palmira Kasesnik razdelila nagrade, ki so jih dobili najboljši literati in najprizadevnejši iz uredništva STEZIC. Nagrajeni so bili Milan Markelj, Irena Markelj, Marica Videčnik, Miran Kovič, Miček Komelj, Slavko Spilhal, Danijel Breščak, Nina Golež, Marko Picek in Zdravko Budna. Dijaki so se ob zaključku zahvalili vsem profesorjem slavistom, ki so jim pomagali, da so na splošno zadovoljstvo izpeljali proslavo in tako dostojno počastili Prešernov spomin.

Novomeška kronika

Okoli 200 članov delovnih kolektivov novomeških podjetij IMV, Krka, Pionir in Novotekis ter drugih posameznikov se je pri poslovalnici Komposa prijavilo za obisk drsalne revije v Celovcu od 24. februarja do 9. marca, na kateri bosta nastopila tudi nekdanja svetovna prvaka v umetnem drsanju Marika Kilius — Zaha in Hans Jürgen Bäumler. Iz Novega mesta bo odpeljala pet avtobusov.

Kaže, da je pomanjkanje denarja glavni vzrok, da v Novem mestu JPI niso zaključili lanskega maja, ampak se na zaključek pripravljajo te dni. Tudi letos se JPI ne obetajo dobri denarni pogoji.

Prešernovega praznika se je posebej spomnila Studijska knjižnica Mirana Jarca in te dni v svoji avli razstavila izbor del velikega slovenskega pesnika in več del o njem.

Novo mesto v sliki bo naslov razstave, ki jo Foto klub pripravlja za 600-letnico Novega mesta. V ta namen so marljivo člani foto kluba pripravili še precej gradiva.

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Marija Kastelic iz Muzejske 8 — Sandija, Andreja Sinigoj s Partizanske 14 — Matjaža, Jožica Golež iz Jerebove 6 — Aleša, Fani Pirnar s Partizanske 29 — Vladko. — Poročili so se: Jože Prelog, kmetijski delovodja iz Adamičeve ulice, in Ljudmila Mi-

halic, uslužbenka s Potovrha; Zvone Pelko, študent s Ceste herojev 14, in Katarina Walland, dijakinja iz Sevnice; Rihard Resnik, tekstilni tehnik iz Vavte vasi, in Ana Pavlin, tekstilni tehnik s Prisojne poti 1. — Umrla je Ana Gutman, gospodinja iz Dlančeve 1, stara 88 let.

Razpravo političnega aktiva v okviru priprav na volitve v zvezno, republiško in občinsko skupščino prireja danes, 11. februarja ob 17. uri popoldne v sindikalnem domu Delavska univerza Novo mesto skupaj z občinskim odborom Socialistične zveze in Občinskim sindikalnim svetom. O voditvah v zvezno, republiško in občinsko skupščino in nalogah političnega aktiva v zvezi z volitvami bo predaval tovariš Franc Setine, novinar Dela in član glavnega odbora SZDL Slovenije. Vabimo vas, da se razprave udeležite in v njej sodelujete.

Občinski odbor SZDL
Občinski sindikalni svet
Delavska univerza Novo mesto

NOVOMEŠKA KOMUNA

Srčne bolezni

Srce je osrednji motor našega telesa, ki poganja kri po žilah, da bi celice dobile dovolj hrane in kisika, pa tudi da bi se izpral iz njih porabljeni material. V bistvu je srce votla mišica, na poseben način zgrajena, ki ima podolžno notranjo steno, s katero sta ločeni leva in desna polovica in vsaka od teh je še posebej predeljena na prekat in pretin. Med prekatom in pretinom je poseben ventil ali zaklopka, ki pušča praviloma kri le v eno smer. Srce leži v posebni vreči, ki ji pravimo osrčnik.

Če se vnamejo zaklopke, govorimo o edokarditisu, če se vname srčna mišica, je to miokarditis, če pa osrčnik, je perikarditis. Če je vneto vse skupaj, potem pravimo, da gre za pankarditis.

Posledica vnetja srčnih zaklopk je navadno srčna napaka, kar pomeni, da se zaklopke ne zapirajo več dobro. Pri insuficienci kri uhaja nazaj, pri stenozni pa zaradi zoženja težko prehaja skozi zaklopko. Posledica vnetja srčne mišice je običajno zmanjšanje njene moči, posledica vnetja osrčnika pa zarastline različnih velikosti. Vsaka posledica bolezni na srcu je seveda neprijetna in bolj ali manj usodna za bolnika, čeprav lahko dočaka veliko starost.

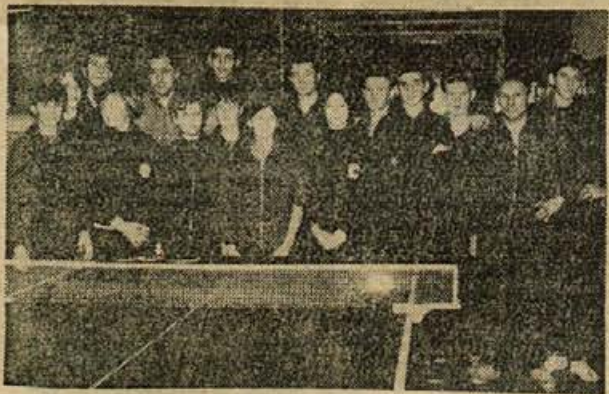
Povzročitelji vnetij srca so različni, največkrat pa je vzrok revmatizem. Tudi vse nalezljive bolezni ga lahko okvari, posebno davica in škrlatinka. Od strupov je najbolj pogost alkohol.

Kot pri vseh vnetjih, zbolijo lahko srce akutno ali pa je bolelo kronično. Ker potekajo akutne oblike bolezni srca s splošno slabostjo, vročino in večnoma v zvezi z drugimi boleznimi, jih tu ne bomo opisovali; zanimajo nas posebej kronične bolezni, ker nanje navadno ne pazimo tako in grešimo pri njihovem zdravljenju bodisi pri zdravljenju bodisi pri dieti, delu in naporu.

Začetni znak srčne okvare je navadno hitrejša utripa nje žil kot običajno, kar se posebno pokaže pri vstajanju in ležanju; temu se pridruži pozneje lahko tudi nepravilen utrip. Pojavi se težko in hitrejši dihanje pri najmanjšem naporu, pri hoji v hrib ali po stopnicah. K temu se pridruži kašelj, ki se pojavlja posebno ponoči. Izpljune je rjavkastored, včasih tudi malo krvav. Iz tega se lahko razvijejo napadi težkega kašlja z lovljenjem zraka in dušenjem, čemur pravimo srčna astma. Pojavi se bledica in rahla vijoličasta barva nohtov, nosu, ustnic in uhljev, pozneje pri nekaterih srčnih boleznih pomodre okončine in ves obraz. Ponoči mora srčni bolnik večkrat na vodo, pojavijo se oteklina gležnjev, pozneje se začne nabirati tekočina v trebuhu in drugod.

Srčni bolnik v vseh stopnjah bolezni mora ubogati zdravnika, ki mu predpiše ustrezno dieto in zdravila. Od tega je odvisno njegovo zdravljenje. Prav isto velja za počitek oziroma za delo. Samo discipliniran bolnik lahko svojo bolezen prav prenaša, se nanjo navadi in svoje stanje izboljša. Treba je vedeti, da je srce organ, ki praktično brez počitka dela od rojstva do smrti in da je od njegovega dela odvisno vse drugo. Vsi pa radi živimo.

Dr. B. O.



Zvezna namiznoteniška šola v Kočevju

V Kočevju je bila od 19. do 31. januarja v organizaciji NTZ Jugoslavije zvezna mladinska namiznoteniška šola, ki jo je s pomočjo profesorja za telesno vzgojo Istvane Saba vodil zvezni trener Gruić iz Novega Sada. V šoli je bilo 7 mladincev in 7 mladink: Rothova, Heshelmerjeva, Kraljeva, Reslerjeva, Skrbčeva, Zorovnikova in Arslanagićeva ter Cordas, Klevišar, Sos, Santić, Obradović, Tripković in Karakašević.

V razgovoru s trenerjem Gruićem smo izvedeli več zanimivih podrobnosti. Mladinke so po njegovi oceni boljše od mladincev, ker so v tej šoli že drugič, medtem ko so vsi mladinci letos tu prvič, ker so nadomestili kolege, ki so odšli k članom. Tudi učni našt se razlikuje od onih iz prejšnjih let. Letos so vadili predvsem

tehnično utrjevanje in kondicijske vaje ter dopolnilne športe. To je bil program prvega dela, v drugem delu pa so po intervalni metodi vadili napadi: brzino, refleks in ostro igro. Ta način je potreben zato, da se igralci privadijo napadalni igri. Imeli so tudi več turnirjev, saj je bilo časa dovolj; trenirali so namreč vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 18.30. V prostem času so se tudi sarkali in gledali televizijo.

Šola je bila hkrati uvod v drugi del, to je v tekmovalno sezono. Gruić je še izjavil, da so bili z bivanjem in prehrano v hotelu Pungled in z idealnimi pogoji, ki so jih imeli v Kočevju, nadvse zadovoljni.

A. ARKO

Zmaga ELEKTRA v Črnomlju

Zaključeno je tekmovalno moških ekip v namiznem tenisu v okviru delavskih športnih iger. Zmagalo je pred pričačevanju Elektro pred Istro in zdravstvenim domom. V finalni tekmi je po enourni borbi Elektro zasluženo premagala Istro. Najboljši je bil Steiner, ki ni izgubil nene igre. Rezultat finala je 3:2. Steiner je zmagal proti Lavrinu in Pavloviču, ta dva pa sta premagala Jerečeta. V igri parov sta električarja prinesla zmagovalno točko. To je tudi prvi zmagovalec. V ostalih parih bodo zmagovalci znani do 15. februarja.

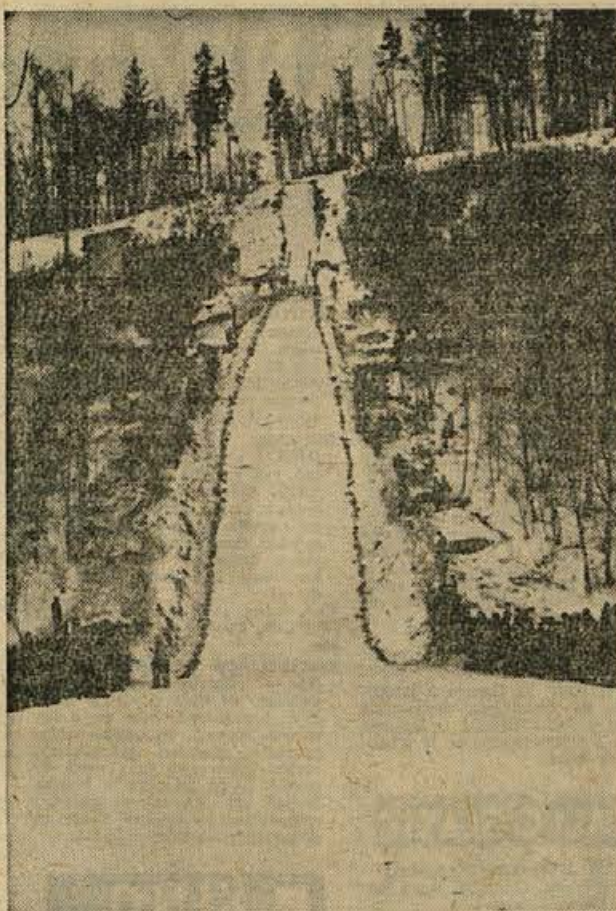
R.-D.

FRANC MOLJK

Tekl in skoki v Mirni peč

V sredo, 3. februarja, so bili v organizaciji Partizana iz Mirne peči teki za starejše pionirje na 1 kilometru dolgi progi. Zmagal je Košir pred Stembergerjem in Kresnom. Prvih šest je dobilo nagrade.

Mirnopoljski osmi razred se je pomeril v skokih na 25-metrske skakalnici. Z rokami ob telesu je zmagal Domitrovič pred Novškom in Sajetom; z rokami naprej pa je bil najboljši Novak pred Domitrovičem in Sajetom.



Skakalnica na Mirni, še vedno odeta v belino snega, počiva po zadnjem tekmovalnem v skokih.

Množica padcev na poledeneli progi

Paderšičev memorial je bil precej pretežak za tekmovalce. 800 metrov dolga proga z 42 vrsticami in 200 metri višinske razlike je pokopala upanja na uspeh veliki večini — za naše razmere — dobrih in zelo dobrih tekmovalcev. Z vrha Gac je po ledu, ki ga je prekrilo dva centimetra pršice, brez padca prišel le tisti, ki ni tvegala absolutno ničesar. Vsi ostali so končali že na poti. Med 16 člani smo morali čakati celih pet štartnih števil, da smo videli v cilju prvega tekmovalca. Marjan Sone iz novomeškega Partizana je vozil na zanesljivo in zanesljivo prišel tudi v cilj. Njegov čas je potem do zadnjega tekmovalca tudi bil najboljši. Šele Trbovelčan Zupan je izboljšal njegovo znamko. Rezultati (16 tekmovalcev): Zupan Boris (Trbovlje) 1.07.2, 2. Sone Marjan (Partizan Novo mesto) 1.12.7, 3. Rebernik Drago (Partizan Trebnje) 1.14.8, 4. Smodej Jože (Partizan Novo mesto) 1.15.2. Pokal tradicionalnega Paderšičevega memoriala gre tokrat v Novo mesto; seveda le v primeru, če ne bo Sone diskvalificiran, ker so se pritožili, da je pred tekmovalcem prevozil celo progo.

Med petimi mladinci so prišli v cilj štiri. Eden je odstopil. Vozil so isto progo kot člani. Najboljši je bil Legan Jure s časom 1.18.7. Belavci Mojmir je prevozil progo v času 1.29.4. Oba sta iz SSD gimnazija Novo mesto. Na tretje mesto se je uvrstil Trebanjec Sila Nace 1.37.4, četrti pa je bil gimnazijec Močnik Tomaž. 2.01.3. Mladinci so vozili najbolj zanesljivo. Zaradi tega so tudi skoraj vsi prišli do cilja. Pri članicah in pri mladinkah smo videli, da nimamo ženske smučarje. Obakrat sta bili na startu le po dve tekmovalki. Pri članicah je zmagala Boža Rus iz trebanjskega Partizana s časom 2.05.1. Rusova je med te dnom beležila lep uspeh na prvenstvu gozdarjev, ko je bila v ženski konkurenci prav tako prva za celih 10 sekund. Turkova je odstopila.

Boj mladink je bil družinski obračun Glonarjevih. Sestra Maja je vozila sicer počasneje, zato pa bolj zanesljivo in je zmagala v času 1.04.2. Irena je vodila hitreje, a tudi bolj divlje in je morala v sneg. Na cilju je imela za sekundo in 6 desetink slabši čas.

Pionirjev je spet vozilo največ na startu jih je bilo 23. Tudi tokrat je bil ta slalom predvsem obračun smučarjev z novomeškega gimnazija, saj je med šestorico najboljših kar četverica iz te šole. Šepetavc je vozil med prvimi in dosegel solidnih 43.9. Nato je samo še čakal na rezultate ostalih konkurentov. Nekje v sredi je Turk prevozil progo za desetinko sekunde hitreje. Menili smo, da bodo za prvo mesto šli v borbo še Skobe, Verbič in Blažon iz Novega mesta, dobro uvrstitev pa smo pričakovali tudi od Tanjšek iz Trebnja, ki je bil pretekla nedelja tretji. Verbič je peljal dobro vendar ni videl cilja in se je prehitro ustavil. Preden je napako popravil, mu je ušlo nekaj sekund in prvo mesto. Skobe je sicer vozil hitro, vendar je bilo očitno, da smučni ni najbolje namazal. Njegov čas je zadostoval za četrto mesto. Blažon je prav tako kakor mlajši Legan začel silovito, vendar pa je bila proga za oba očitno prevarna in sta morala na ledu v sneg. Tako so šle sekunde in dobra uvrstitev. Padci pa niso bili nič

nepričakovane, saj se je do

gajalo to tudi najboljšim. Pri članih so Koprivnik, Turk, Peric in drugi forsirali in seveda ostali na pol poti — v snegu. Avsec, ki bi tudi lahko posegel v boj za najboljša mesta, pa je zgrešil vrata. Ko smo že seštevati rezultate in pričakovali, da bo pri pionirjih zmagal Turk, je med zadnjimi šel v smučino še Tanjšek. Peljal je izredno hitro, videlo se je, da je dobro mazal in ker tudi ni padel, mu je vse to prineslo prvo mesto.

Rezultati — pionirji (23 tekmovalcev): 1. Tanjšek Danilo, Partizan Trebnje, 43.5, 2. Turk Peter 43.8, 3. Šepetavc Dušan 43.9, 4. Skobe Milan, vsi trije SSD Katja Rupena Novo mesto 44.8, 5. Kužnik Martin, Črmošnjice 45.6, 6. Verbič Matjaž, SSD Katja Rupena, Novo mesto 45.7. — V konkurenci 10 pionirk je zmagala Hacin Vesna iz SSD Katja Rupena, Novo mesto, ki je dosegla čas 44.2. Vazja Šmole je zaostala

Črnomaljski športni drobiž

• Druge delavske športne igre so neprimerno boljše organizirane kot prve. Rezultati se kažejo zato tudi v množičnosti. Ekipa tekmujejo z vso resnostjo. Trenutno bi bilo precej težko oceniti, katera organizacija je dosegla najboljše uspehe, ker tekmovalje se ni končano. Lahko pa pohvalimo nekatere organizacije za dobre uspehe, vodstvo tekmovalstva pa za vestnost in točnost.

• Tudi udeležence običajske uprave so si zabeležili športa. V okviru delavskih športnih iger so se poskušali v ogledanju in kot popolne zabeležke dosegte presenetljivo dobre uspehe, ki jih uvrščajo med resne kandidatinje za prvaka. V eni izmed partij so dosegli povpreček 7 keglov. O tehnikah sicer še ne moremo govoriti, vendar volja in začetni rezultati Moljkove, Kvasove in drugih dajo slutiti, da bi ekipa s sistematičnim treniranjem lahko dosegla lepe uspehe.

• Rezultati črnomaljskih rokometštev v jesenskem delu prvenstva so bili razveseljevi. Ženske so bile druge v slovenski ligi, moški pa v medobčinski. Odlično so se odrezali tudi pionirji in mladinci. Prav tako so tudi povečali število članov. V zimskih mesecih delo ni bilo tako kot bi moralo biti, ker ni vodnikov. V trenutnem stanju tudi ne vidijo uspešne rešitve. Problem vodnika ženske vrste je odprt, ker gre dotedanj na študij. Vodnike bo treba poiskati iz vrst bivših igralcev, ki bi s svojimi izkušnjami lahko dosti pomagali.

• Iz statuta črnomaljske občine je razvidno, da skrbi za športne

Kegljači ne mirujejo

• V Bršljinu je bila povratna tekma v borbeni partiji med Novim mestom in Bršljinom. V prvi tekmi so zmagali Novomeščani, zdaj pa so se jim Bršljinčani krepko maščevali, saj so zmagali z rezultatom 420:364. Načrt keglov je dosegel Novomeščan Turk (51), za Bršljin pa Bratoč I. (50). Odlično tretjo tekmo bodo igrali v Dol. Toplicah.

• Na Pionirjevem keglišču je bila prijateljska tekma na 6-krat 100 lučev med ekipama Pionirja. Mladinci so premagali članice za 6 keglov. Najboljši rezultat je dosegla Orolnikova — 233 keglov. Pri mladincih je bil najboljši Jarc (374).

Uspešna košarkarska premiera

To je bilo prvo košarkarsko tekmovalje v Novem mestu letos. Organizator je bila novomeška gimnazija, sodelovale pa so ekipe gimnazije, Straže, Partizana in Studenta. Turnir je bil v telovadnici novomeške gimnazije. Postave moštev: GIMNAZIJA — Jereb, Počrvina, Knoll, Gošnjak, Sobar, Pirc; STUDENT: Bartolj, Klemenc, Lukšič, Dobovšek I., Dobovšek II.; STRAŽA: Krizan, Ravbar, Muren, Kavšek, AS I, AS II, Kulovec; PARTIZAN: Setina I, Blažič, Petrič I, Petrič II, Berger, Splihal. Značilnosti: neresni študentje, borbeni a ostalim nedorasli Stražani, disciplinirani in perspektivna gimnazija in rutinirani Partizanovci.

LESTVICA STRELCEV: Blažič: (Partizan) 112 košev, Pirc 75, Knoll (oba gimnazija) 69, Jereb (gimnazija) 52, Bartolj (Student) 50. VRSTNI RED: Partizan 6 točk, gimnazija 4, Student 2, Straža brez točke. REZULTATI: PARTIZAN : GIMNAZIJA 68:56, PARTIZAN : STUDENT 82:32, PARTIZAN : STRAŽA 80:53, GIMNAZIJA : STUDENT 84:34, GIMNAZIJA : STRAŽA 83:45, STUDENT : STRAŽA 62:56. Najboljši količnik Partizan : + 89. Najslabši količnik Student — 94. Odločilna tekma Partizan — gimnazija 68:56 (28:28). Partizan je igral v standardni postavi: Setina, Blažič, Petrič II ter Petrič ali Bregar kot četrta igralca in Splihal v drugem polčasu odločilne tekme. Gimnazija je igrala v postavi Jereb, Počrvina, Knoll, Gošnjak in Pirc v dopoldanskem delu, s tem da je eden počival, popoldne pa je namesto Gošnjaka igral Sobar. Tekma je bila najkvalitetnejša od vseh šestih srečanj. Obe moštvi sta se trudili za zmago, ki je obenem pomenila tudi zmago na turnirju. Gimnazijci so se dobro upirali. Ob polčasu je bil rezultat 28:28, v drugem delu pa so v začetku celo nekajkrat vodili s 3 in enkrat celo s 5 točkami nasokola. V nadaljevanju pa so Partizanovci zaigrali zelo solidno in

gimnazijske sanje o zmagi so se razblinile v realno drugo mesto.

Strelski obračun zmagovalec igralca Blažica iz Partizana proti knollu, Pircu in Jerebu se je končal z zmago prvega, ki je tudi zmagal na lestvici strelcev. Najuspešnejši strelci zadnje tekme: Blažič 28, Splihal 15 (v enem polčasu) na eni strani ter Knoll 21 in Jereb 17 na drugi strani. Turnir je pokazal zanimivo, duhovito in hitro košarko, k čemur je še posebej pripomoglo to, da so namesto petih igralcev četverke. Tako je bila onemogočena stokrat osvojevana in stokrat prejeta cena, ki pa je še vedno v modi pri vseh naših moštvi, od podveznih pa do državne reprezentance. Torej za zdajček: košarkarska premiera v Novem mestu je bila zadovoljiva.

Smučarski skoki v Karteljevem

Mladina je v bližini Karteljevega zgradila skakalnico, ki dopušča skoke do 10 metrov. Organizirali so tudi tekmovalje, vendar je nastopilo na žalost le 5 tekmovalcev, ker povabljeni iz okoliških vasi niso prišli. Zmagal je Kresc pred Ribičem. Vreme tekmovalcem ni bilo naklonjeno, ker je snežilo.

H

Atleti za zimske naslove

V telovadnici novomeške osnovne šole in v organizaciji SSD Katja Rupena je bilo v ponedeljek, 8. februarja, zimsko prvenstvo novomeških atletov. Najboljši rezultat je dosegel Potrč v skoku v višino — 180 centimetrov. Zmagovalci so postali: višina — člani: Potrč 180, starejši mladinci: Berger 160, mlajši mladinci: Penca 160, starejši pionirji: Slak 155, ml. pionirji: Jenko 130, članice: Rozman 135, mladinke: Novak 115, pionirke: Močnik 115 cm.

Tek na 25 metrov — člani: Iste-nič 3.6, mladinci: Berger 3.4, pionirji: Podobnik 3.9, mladinke: Novak in Bajc 4.2, pionirke: Močnik 4.2.

Met medicinek — člani: Potrč 21.30 m, starejši mladinci: Jarc 18.40, mlajši mladinci: Goštin 17.40, starejši pionirji: Suštar 15.00, mlajši pionirji: Gerbec 9.90, članice: Savoren 11.50, mladinke: Novak 11.90, pionirke: Sintič 10.30.

Tekmovalo je veliko število atletov iz novomeških šol, atletskega kluba, tekmovalja pa so se udeležili tudi športniki iz nekaterih okoliških krajev (Straže, Stopič).

»Zmanjkalo je, dobimo!«

Smučarji na nedeljskem tekmovalju za Paderšičev memorial so se v mrazu in snegu predvsem ogrevali s salo, ki sta jo — nevede seveda — sestavila eden izmed tečajnikov in eden izmed gostilničarjev osebja v Semtju. Na dobudni tečajnik je namreč vprašal, ali imajo džuboks (glasbeni avtomat za gramofonske plošče). Presenečena gostilničarka, ki očitno ni vedela, za kaj gre, je odgovorila: »Nimamo, ker je zmanjkalo, vendar bomo kmalu spet dobili!«

J. S.



Kljub mokremu snegu je bilo na tekmovaljih v Črnomlju potrebno veliko poguma in znanja. Obojega je imela Boža Rus, ki je zmagala pri članicah, na pretek.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 12. februarja — Damjan Sobota, 13. februarja — Katarina Nedelja, 14. februarja — Valentin Ponedeljek, 15. februarja — Vesela Tork, 16. februarja — Danilo Sreda, 17. februarja — Silvin Četrtek, 18. februarja — Dragoslava

ČESTITKE

Faniki Zupančič iz Mačkovec čestitajo za rojstni dan in ji želijo še mnogo zdravja in srečnih let mama in brat Jože Zagar

Nadvoj dobri mami Mariji Lenič iz Črešnjic 73 pri Čerkajah želijo za god in 73. rojstni dan obilo sreče, predvsem pa zdravja vsi njeni — posebno pa hčerka Milka iz Krškega.

Dragi stari mami Jožici Radovičevič s Pristave želijo za 70. rojstni dan mnogo zdravja — vnuki Rajko, Jožica, Vinko in Janez.

ZAHVALE

Ob težki izgubi ljubega moža in očeta

MARTINA BARBICA iz Hrustka št. 5, ki ga je prizadela težka bolezen in mu vzela življenje, se zahvaljuje vsem sorodnikom in znancem, ki so ga v velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti in mu darovali številne vence. Posebno se zahvaljuje tudi članom ZB, ki so mu darovali vence in se z lepim spominom poslovili od njega. Zahlujoči: družina Barbic: žena, sin Franci, hčere Justa, Karolina in Albina, Zalka, Marija, Tončka, Terezija z družinami ter osem vnukov.

TELEVIZIJSKI SPORED

Na kanalih 3, 5, 6, 11 s prevorniki.

Petek, 12. februarja — 18.10 Medved Skok C II. — TV silnik (L), 18.25 Napoved in TV obzornik (L), 18.45 Rdeči signal (B), 19.15 Sami so izbrali — oddaja narodne glasbe, 19.45 TV akcija (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Reportaža o Mostarju — oddaja studia Sarajeva (B), 20.50 Magnetoskopski posnetek z evropskega prvenstva v umetniškem drsanju na ledu (Z), 21.10 TV obzornik (L).

Na kanalu 9 — Sljeme: 18.25 Informativna oddaja (Z), 19.45 Propagandna oddaja (Z), 23.00 Informativna oddaja (Z).

SOBOTA, 13. februarja — 17.40 Lutkovna oddaja studia Skopje (Z), 18.05 Glasbeni odmevi (Z), 18.25 Napoved in TV obzornik (L), 18.45 M. Grčić: Tu nekje poleg nas — mladinska igra (Z), 19.30 Vsako soboto (L), 19.45 Čik-cak (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Moments Musiccaux — Ansambel Mirna Souca (Z), 20.40 Sprehod skozi čas (L), 21.10 Humoristična oddaja (B), 22.10 Serijski film »Golo mesto« (L), 22.40 Posnetek evropskega prvenstva v umetniškem drsanju (L), ... TV obzornik (L).

Na kanalu 9 — Sljeme: 18.25 Informativna oddaja (Z), 19.30 TV pošta (B), 19.45 Propagandna oddaja (Z), 20.40 S kamero po svetu (B), 22.10 Serijski film (Z), ... Informativna oddaja (Z).

NEDELJA, 14. februarja: 9.00 Zakladi Tretjakovske galerije — (INTER), 10.00 Kmetijski oddaja (Z), 10.45 Na črko, na črko — ponovitev mladinske oddaje (B), 11.30 Film za otroke (L), 16.00 Pohorje — slalom za ženske (L), 17.30 Moskva: evropsko prvenstvo v umetniškem drsanju (EVRO), — 19.00 Svetnik — serijski film (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.45 TV quiz števila 1 (B), 22.00 Magnetoskopski posnetek z evropskega prvenstva v umetniškem drsanju (L), 24.00 Poročila (L).

Na kanalu 9 — Sljeme: 11.30 Film za otroke (Z), 19.00 Serijski film (B), 24.00 Informativna oddaja (Z).

PONEDELJEK, 15. februarja — 11.40 TV v šoli: Nafta (L), 15.20 Ponovitev šolske ure (L), 16.40 Rusčina na TV — 38. lekcija (L), 17.10 Govorno angleško — 13. lekcija (L), 17.40 Francoski pri vas doma (B), 18.10 Risanke (Z), 18.25 Napoved in TV obzornik (L), 18.45 Kuharski nasveti (L), 19.15 Tedenski športni pregled (B), 19.45 Rezerviran čas (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Moments musiccaux (Z), 20.40 Ugo Betti: »Plaza« — TV drama (Z), 21.40 Posnetek evropskega prvenstva v umetniškem drsanju (Z), 23.10 Poročila (L).

Na kanalu 9 — Sljeme: 18.25 Informativna oddaja (Z), 18.45 Človek in delo (B), 19.45 Propagandna oddaja (Z), 22.15 Včeraj, danes, jutri (Z).

TOREK, 16. februarja — 16.00 Moskva: Evropsko prvenstvo v umetniškem drsanju (EVRO).

Na kanalu 9 — Sljeme: 18.30 Informativna oddaja (Z), 18.50 Moje univerze — sovjetski celovečerni film (Z), 20.30 Informativna oddaja (Z).

SREDA, 17. februarja — 17.10 Učimo se angleščine (Z), 17.40

Ob izgubi naše drage mame NEZE GRGORIC iz Planine pri Fari se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja. Posebno se zahvaljuje članom osnovnih organizacij SZDL, ZB NOV in ZVVI za darovane vence ter za govore na domu in pri odprtem grobu. Zahlujoči: sinova Matija in Albin z družinami in ostalo sorodstvo

Ob smrti naše mame in stare mame ANE GUTMAN se zahvaljuje vsem sorodnikom in znancem, ki so jo tako lepo spremljali na zadnji poti in ji poklonili cvetje ter vence. Posebno se zahvaljuje duhovščini, gđ. Svaigerjovi za poslovljene besede ter vsem ostalim. Zahlujoči: hčerka Anica in sin France z družino.

Ob bridki izgubi moža, očeta in starega očeta JANEZA BOŽICA iz Konca pri Novem mestu se najiskrenejše zahvaljuje zdravniškim in osebju novomeške bolnišnice, posebno pa dr. Jenku in dr. Pavloviču za obiske, za pomoč pri lajšanju bolezn in za obiske na domu. Prav tako se zahvaljuje za vso pomoč sosedovim, ki so nam pomagali. Zahvaljuje se občinskemu odboru ZB NOV Novo mesto in krajevni org. ZB Podgrad, tovarišu Alojzu Murnu, Ivanu Založniku za ganljive besede, ki jih je izrekel ob odprtem grobu, kot tudi za govor uslužbencu PLM Novo mesto. Prav tako se zahvaljuje godbenikom in pevcem iz Novega mesta, kolektivu PLM, IMV in NOVOTEKS za vence in spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki so nam kakorkoli pomagali med boleznijo pokojnika in ga spremlili na zadnji poti. Zahlujoči: žena, sinovi in hčere z družinami ter ostalo sorodstvo.

Ob težki izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in starega očeta FERDA SAJETA — NANDETA, se iskreno zahvaljuje vsem, ki so nas v težkih dneh žalosti tolažili, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljuje šefu in telnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto dr. Koscu za požrtvovalnost in trud. Zdrženju borov NOV občine Novo mesto, terenski organizaciji ZB Kandija, Občinski skupščini, Občinskemu odboru SZDL in kolektivu Zdravstvenega doma Trnjava, stanovalcem loka Nad mlini 19—20, Novo mesto, tovarišu Stibriču za poslovljene besede in pevcev Svobode »Dušan Jereb« iz Novega mesta. Zahlujoči: žena Marija, sin Lado z ženo, hči Milka z možem in vnukom Ladekom, bratje in sestra ter ostalo sorodstvo.

PREKLIC

Ana Luzar iz Gabrja 2 preklicuje in obžaluje nerazsodno trditve o Jožici Brudar iz Brusnic ter se ji zahvaljuje, da je odstopila od tožbe!

PROGLASITVE

PRODAM DVOSTANOVANJSKO vilo z vrtom. Gostišča, Novo mesto, Defrančičeva 2.

PRODAM VSELJIVO stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in približno 1 ha 30 a zemljišča v Selih pri Sentjermu. Vse informacije dobite na Zavodu za pravno pomoč v Novem mestu (112/65).

PRODAM POSESTVO z 10 ha zemlje v Jernej vasi pri Črnomlju, — vse ali posamezne parcele Ankon Butala, Brstovec 2 Semčič.

PRODAM SPALNICO in kuhinjsko pohištvo. Naslov v upravi lista (104/65).

ZARADI POMANJKANJA PROSTORA prodam 200—300 kur-nesnic, pasne voltrok in leghorn v starosti od 8 do 11 mesecev. Lahko tudi posamezno. Resnik, Straža štev. 2.

PRODAM 2 ČESNJEVI postaji, 2 kuhinjski kredenci in krušno peč. Bršljin 15.

PRODAM PRALNI STROJ »Alba-Cynusa«. Ogled vsak dan popoldne pri Saje. Novo mesto, Čačkarjeva 35.

KUPIM STANOVANJSKO HIŠO z nekaj zemljo, lahko tudi z manjšim gospodarskim poslopjem, na Mirni na Dol. ali v bližnji okolici. Naslov v upravi lista (110—65).

KUPIM 300 GOTOVIH kostonjev kolov za vinograd. Marija Vovk. Soteska 12, p. Straža.

ENOSOBNO STANOVANJE v bloku Nad mlini zamenjam za ena-kovredno v Koloniji ali bloku na Mestnih njivah. Naslov v upravi lista. (108-65).

DVOSOBNO STANOVANJE v Semiču zamenjam za kakršnokoli v Novem mestu. Naslov v upravi lista (126/65).

ODDAM NEOPREMLJENO SOBO v bližini mesta. Naslov v upravi lista. (105/65).

9 OKOLICI NOVEGA MESTA, se je izgubil pes »Rumov, črnorjav voljak, brez repa. Prosim najditeja, da proti nagradi sporoči na upravo lista ali na telefon 21-146 (111/65).

2. FEBRUARJA 1965 zvečer sem izgubil od magistrata do pošte rjav zločljiv dežnik. Prosim,

vrnite ga proti nagradi upravi lista (106/65).

PRODAM HIŠO z vrtom v Stopičah. Franc Turk, Stopiče 33, pri Novem mestu.

PRODAM VINOGRAD v Šmavru. Franc Avbar, Goriska vas 6, Mirna peč.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme zobozdravnik v Trebnjem. Dr. Peter Malešič, Trebnje 88.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, — pridno in pošteno, sprejme gostilna Lukež, Brežice.

OBČANE, USTANOVE IN PODJETJA obveščamo, da izvršujemo vsa manjša in večja vodovodna inštalacijska dela. Prebivalcem izven območja vodovodne napeljave, ki bi želeli imeti solidno opremljeno svoje stanovanje, dobavimo in vgradimo kvalitetne hidrofore (hladni vodovod).

Vodovodno inštalaterstvo ANTON LUZAR, Zolja vas 65, Novo mesto

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Zaprtje je zelo zopma nadlego, ki vam povzroča bolečine, hkrati tudi celo vrsto nevarnih bolezni. Najučinkovitejše prirodno sredstvo je »Donat« vrelce. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljnica« — telefon 21-129 in »Standarde« — telefon 21-158.

KINO

Brežice: 12. in 13. februarja francoski film »Zivali«. 14. in 15. febr. francosko-italijanski barvni film »Trije mušketirji« — I. del. 16. in 17. februarja francosko-italijanski barvni film »Trije mušketirji« — II. del.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Matični urad Novo mesto

V času od 1. februarja do 8. februarja je bilo rojenih 22 dečkov in 27 deklic.

Poročili so se: Janez Gazvoda, delavec iz Sel pri Zajčjem vrhu, in Neža Simc, poljedelka iz Hrušice; Janez Medija, mizar, pomočnik iz Strelica, in Milana Illov, šivilja iz Gorenje vasi; Ljudovit Horvatin, mizar iz Gorenje vasi pri Ivančini gorici, in Jožeta Grandjič, uslužbenka iz Mirne peči; Alojza Turk, trgovski pomočnik iz Stopič, in Marija Cimmančič, poljedelka z Vrha pri Dolu; Stanislav Vovko, monter iz Jugorja, in Antonija Može, delavka iz Gabrja; Janez Bernardič, delavec iz Gor. Molegga polja, in Jožeta Kranjc, delavka iz Vel. Brusnic; Marko Kovačič, šofer iz Hrušice, in Marija Božič, delavka iz Gabrja; Albin Klemenčič, delavec, in Kristina Kovačič, poljedelka, oba iz Hrušice; Jože Mohar, delavec, in Justina Božič, delavka, oba iz Gabrja; Jože Steh, poljedelec iz Male Račne, in Ana Pust, poljedelka iz Gor. Globodola.

Umrli so: Franc Knafelec, delavec iz Birne vasi, 85 let; Marija Bartel, gospodinja iz Semiča, 77 let; Janez Bohte, učitelj iz Stopič, 91 let, in Janez Božič, vojni invalid iz Konca, 60 let.

IZ NOVOMEŠKE NERODNEŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Flajnik iz Nove Lipe — Jožeta, Anica Zupan-

film »Trije mušketirji« — I. del. 16. in 17. februarja francosko-italijanski barvni film »Trije mušketirji« — II. del.

Črnomelj: 12. do 14. februarja zahodnonemški barvni film »Ne pošiljaj žene v Italijo«. 16. februarja sovjetski film »Jasno nebo«.

Dol. Toplice: 13. in 14. februarja francosko-italijanski film »Ugrabitev Sabinke«.

Kostanjevica: italijanski barvni film »Teror barbarov«.

Metlika: 13. in 14. februarja španski film »Mati, poslušaj moje pesme«. 17. in 18. februarja jugoslovanski film »Dra«.

Novo mesto »Krkas«: 12. do 15. februarja angleški film »Lova«. 16. do 18. februarja poljski film »Morilec in gospodinja«.

Ribnica na Doli: 13. in 14. februarja švedski film »Ali so še angelčki«.

Sevnica: 13. in 14. februarja sovjetski film »Tigri potujejo«. 17. februarja jugoslovanski film »Dva kratni obroči«.

Sodražica: 13. in 14. februarja češki film »Alibi ni zadostna«.

Stara cerkev: 13. in 14. februarja jugoslovanski film »Ešalon dr. Ma«. 17. februarja češki film »Taranova smrt«.

Straža: 13. in 14. februarja španski film »Karmen iz Granade«.

Trebnje: 13. in 14. februarja francoski film »Greh mladostie«.

KINO KOČEVJE

12. do 14. februarja angleški film »Billy Budd«. 14. februarja matineja filma »Mali kapetani«.

15. in 16. februarja angleški film »Lažnivec Billa«. 17. in 18. februarja italijanski film »Predsednik stopa«.

POTUJOČI KINO KOČEVJE

predvaja ameriški film »Najljubši učence«: 12. februarja ob 19 uri v Dolgi vasi; 13. februarja ob 19 uri v Črnom potoku; 14. februarja ob 15 uri v Travi; ob 18 uri v Podpresli in ameriški film »Vse za smeh«. 13. februarja ob 19 uri v Starem logu; 14. februarja ob 13.30 v Prevalah; ob 16 uri v Strugah, in ob 19 uri v Polomu.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponestrecili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Papič, sin posestnika iz Radovice, je padel in se poškodoval po obrazu; Franc Bedene, sin posestnika iz Smihela, je vtekel desno roko v slamorezno; Ivan Slobodnik, študentski iz Radovice, si je s puško poškodoval levo roko.

OBVESTILA

Obvestilo o prodaji

MESARIJA NOVO MESTO prodaja dostavni avto fiat furgon najbližjemu ponudniku. Prodaja bo 13. februarja ob 10 uri na dvorščini Hotela Kandija. Prod licitacijo morajo zainteresirani položiti 10 odst. vrednosti izklicne cene.

Razpis delovnih mest

DELAVSKA UNIVERZA KRSKO 1500 predavatelja za poučevanje stenografije v popoldanskem času.

SVET OSNOVNE SOLE KRSKO razpisuje prosto delovno mesto finančnega režiserja. Nastop službe takoj. Pogoji: srednja ekonomska šola in vsaj 5 let prakse. Osebnih dohodkov po pravilniku.

NESREČE

S ceste proti potoku

8. februarja je z avtomobilske ceste pri Poljanah zdrsnil do potoka Poljansčice osebni avtomobil, ki ga je vozil Matija Matkovič iz Stuttgarta. Med vožnjo po klancu navzdol je Matkovič menjal prestave ter tako zaviral, da ne bi trčil v tovornjak in avtomobil, ki sta vozila pred njim. Škoda so ocenili na 90 tisoč dinarjev.

Kombi brez voznika v vinogradu

Franjo Lovčar, ki je 8. februarja ob 4 uri s kombijem LJ 316-32 potoval po avtomobilski cesti, je pri Medvedku vozilo ustavil in izstopil. Avto je bil zavrt z ročno zavoro, ki pa ni dobro prišla, zato je začel ritenski drseti nazaj. Z desne strani je zapeljal na levo polovico ceste in čez bankino v vinograd, kjer se je prevrnil. Presenečeni voznik je tekel za kombijem, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Škoda so ocenili na 90.000 dinarjev.

Nevaren ples po cestnem ledu

Na avtomobilski cesti pri Jerzu je 8. februarja Franc Galuf v kombiju LJ 112-1 prehitel tovornjak s priklopi, pri tem pa ga je na poledeneli cesti zaneslo, da se je zmešal pod cesto, kjer se je kombi prevrnil na streho. Popravilo avtomobila bo veljalo okoli 130.000 dinarjev.

Oba voznika v bolnišnici

8. februarja ob 13.30 je Drago Zukina v osebnem avtomobilu ZG 315-33 trčil v stojajoč tovornjak, kateremu je voznik Marko Barišič pravkar brisal sprednje steklo. Nesreča se je pripetila pri Karteljevem. Zukina si je prižadeval, da bi se z zaviranjem izognil trčenju, to pa se mu ni posrečilo. Ob škodi 30.000 dinarjev so oba voznika odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Prekucijaj na travniku

Voznik Ljubo Milinovič in trije potniki iz Ajdovčine so bili 7. februarja ob 11.30 v osebnem avtomobilu GO 30-93, ki je pri Catežu zdrsnil s poledenele avtomobilske ceste, običaj na travniku in se prevrnil na streho. — Nesreča se je zgodila zato, ker je voznik zaviral. Gmota škoda so ocenili na 500 tisoč dinarjev, nihče od poškodovanih pa ni iskal zdravniške pomoči.

Dvakrat sirena v Novem mestu

3. februarja je v Novem mestu kar dvakrat gorelo. Najprej se je vžigala sveže preplešana stena v bivših prostorih tovarne igrašč, kjer SGP Plonir adaptira prostostore. Nekdo, ki ni bil poučen o vnetljivosti lakov, se je neprevidno približal steni s prižiganim vžgalnikom, naskar je takoj izbruhnil požar. Nekaj minut zatem se je vnela tudi baraka GG, kjer je ogenj oplazil prostor okoli dimnika. Kljub prizadevanju gasilcev je škoda za več sto tisoč dinarjev.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 11. FEBRUARJA:

18.00 Pravilica za vas — Izbrali ste sami — glasbena oddaja.

NEDELJA, 14. FEBRUARJA:

10.30 Poročila iz naše komunne — Priprave na volitve v predstavniške organe — Mnogo drugih — Letne konference turističnih društev — Električni tok — Za naše kmetovalce — Alojz Mustar: — Nov način prodaje mesa — Magnetoskopski posnetek: Obisk v Kapalah — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored kinematograf — 12.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 16. FEBRUARJA:

18.00 Starši sprašujejo — Čestitice — Od torika do torika v brežičkem kinu — Obvestila — Glasbena oddaja.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Selnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik) sta Bačar, France Grivec, Miloš Jakopac, Marjan Moškon, Jožica Pečep in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za izmenjavo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB — Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Časopisno podjetje DELO v Ljubljani